

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakirž nad Cerkljim, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasednjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POŠTNA PLACANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Nove kartice **BANCOMAT**
s plačilnim servisom **POS**

MOJA BANKA V ZEPNEM FORMATU.

TOREK, 30. MAJA 1995

Slovenska ustava prijazna tujcem

MILE SETINC

Z včerajšnjo odločitvijo slovenske vlade, da predlaga sprožitev postopka ustavne spremembe, in napovedanim jesenskim referendumom na to temo se je začela sklepna faza domačega dela posla, ki se imenuje vstopanje Slovenije v Evropsko unijo. Tudi ta ni brez resnih ovir. Na prvem mestu je seveda tradicionalističen odnos Slovencev do zemlje, ki ga potrjujejo vse javnomnenjske raziskave: na eni strani se impozantna večina vseh skozi zavzema za vključitev Slovenije v EU, na drugi strani pa ne dosti manj prepričljiva večina nasprotuje tujski zemljiški lastnini. Res pa je tudi, da doslej ni bilo nikakršne kampanje pojasnjevanja, da je zemljiški »prastrah« v največji meri votel: lastništvo tujcev nad nepremičninami, ki jih potrebujejo za opravljanje gospodarske dejavnosti, ne bi smelo biti sporno, saj je s stališča nacionalnega interesa vseeno, ali ima tuji podjetnik te nepremičnine, denimo, v zakupu za 99 let, ali pa je tudi formalno njihov lastnik; »razprodaja zemlje« tujcem zaradi njene turistične atraktivnosti pa je tudi dvomljiva, saj turistični funkcionarji dobro vedo, da v nasprotju s domačimi stereotipi Slovenija nima kakšnih posebnih turističnih prednosti, zavedni »boljši« deli pa so ali gosto poseljeni ali pa različni omejevalni predpisi dušijo že domačine...

Dejstvo, da je bila tako pomembna nacionalna tema najprej napovedana na neki strankarski »klavzuri«, je mogoče jemati tudi kot »nekorektnost«, nedvomno pa gre za spretno strankarsko potezo, s katero se je LDS že vnaprej identificirala z jesenskimi referendumom. Če referendum ne bo uspel, bo ta identifikacija seveda tekla tudi v negativni smeri, vendar bi v tem primeru veljalo, da je vladanje v državi, ki bi ostala izolirana med »evropskim« in »neevropskim« delom Evrope, itak bolj prepustiti sedanji opoziciji. Za slednjo oziroma za njen nacionalsocializem (v katerem »nekdanji komunistični privilegiranci« in »južnjaski oficirji« igrajo podobno vlogo kot Židje pri zgodovinskem predhodniku) bi bilo to pač naravno okolje.

Slovenija korak bliže Evropi

LJUBLJANA - Vlada je na včerajšnji izredni seji soglasno podprla predlog za začetek postopka za spremembo slovenske ustave in predlog zakona o lastnini in drugih stvarnih pravicah, ki govori tudi o stvarnih pravicah tujcev. S tem vlada izpolnjuje obvezo do Evropske unije, da bo se pred podpisom sporazuma o pridruženem članstvu sprožila postopek za spremembo slo-

venske ustave v tistem delu, ki govori o lastninski pravici tujcev. Predlog ustavnih sprememb je včeraj posredovala poslancem državnega zbora, na katerih je tudi odločitev o morebitnem razpisu referendumu, s katerim bi potrdili ustavne spremembe. O pogajanjih z Evropsko unijo in pogovorih z Italijo je popoldne razpravljala tudi parlamentarna odbor za mednarodne odnose. Razpra-

va je bila kljub kritikam, ki jih je odbor na prejšnji seji naslovil na zunanje ministrstvo in vlado, čes, da ne obveščata poslancev o svojem delu, večji del strpna in pomirjujoča. Zunanji minister Thaler je poslance obvestil, da so pogajanja z EU končana in da je osnutek sporazuma vsebinsko usklajen, Grčija, Avstrija in Nemčija pa imajo pripombe na posamezna določila v sporazumu, ki

pa ne zadevajo Slovenije pač pa njihove medsebojne odnose. O pogovorih z Italijo je Thaler dejal, da so predvsem uvajalni postopki, ko pa bodo oziroma če bodo uskladili poglede, na osnovi katerih bi bil možen sporazum, bodo o tem poročali odboru za mednarodne odnose, ki je pristojen za odobritev pobude za začetek pogajanj.

Na 19. strani

BOSNA IN HERCEGOVINA / ZAHOD IŠČE IZHOD IZ KRIZE PO ZAJETJU TALCEV

Okrepljene diplomatske pobude in priprave za spremembo mandata modrim čeladam

Velika Britanija bo okrepila svoje enote v BiH - Nadaljujejo se srbski napadi na Orašje

Trgi včeraj mlačni

MILAN - Denarni in finančni trgi so včeraj zelo mlačno reagirali na zvišanje cene denarja, za katerega se je v petek odločila Banka Italije. Učinek bo jasniji danes, ko bodo spet odprti anglosaski trgi, svoje pa bo prispeval tudi sestanek ministrskega sveta, ki bo namenjen ekonomskemu programskemu dokumentu.

Na 11. strani

SARAJEVO - Zunanji ministri Skupine za stike so se včeraj šli v Haagu na rednem zasedanju, ki je minilo v znamenju iskanja izhoda iz zaostrenega položaja v Bosni. Zahodni in ruski diplomati so se kljub neenotnim stališčem sporazumeli, da bodo krizo reševali po politični poti, hkrati pa nameravajo okrepiti vojsko navzočnost na Balkanu, da bi tako zascitili enote OZN. Bosanski Srbi so doslej zajeli že več kot stisko modrih celad in vojskih opazovalcev, ki jim kot talci služijo za zaščito pred vnovičnimi napadi letal Severnoatlantske zveze.

ZDA, Francija in Velika Britanija so se zbrale dodatnih deset tisoč vojakov, ki jih bodo poslale na ozemlje BiH in tako okrepile obrambno sposobnost mirovnih sil. Mednarodna skupnost pričakuje, da bo kmalu dosežen dogovor o prerazporeditvi enot OZN in preoblikovanju njihovega mandata, kar je zahtevala Francija. Hkrati naj bi bosanske Srbe politično povsem osamili.

Bosanska vojska je začela novo ofenzivo na območju ozemskega hribovja v osrednji Bosni. Hrvaski mediji pa so poročali, da so srbske sile napadle hrvasko enklavo Orašje na severu BiH.

Na sliki (teletfoto AP): v Tuzli so pokopali žrtve srbskega bombardiranja

Na 18. strani

Na Sahalinu iz ure v uro raste število žrtev nedeljskega rušilega potresa

Otok Sahalin
Kraj potresa

NEFTEGORSK - Katastrofalni potres, ki je v nedeljo jutraj prizadel otok Sahalin na ruskem Daljnem vzhodu, je po zadnjih podatkih zahteval kar dva tisoč žrtev. Predstavniki civilne zaščite in poklicnih reševalnih služb v mestecu Neftegorsk, ki ga je potres dobesedno zravnil z zemljo, namreč ugotavljajo, da med ljudmi, ki so jih pod seboj pokopale rusevine, najverjetneje ni preživelih, tako da število žrtev raste iz ure v uro.

Na 16. strani

PODKUPNINSKA AFERA

Dell'Utri šest ur odgovarjal turinskim tožilcem

TURIN - Predsednik Publitalie Marcello Dell'Utri je zavrnil vse obtožbe turinskih sodnikov. Fininvestov menedžer je včeraj šest ur odgovarjal na vprašanja turinskih tožilcev, ki ga sumijo davčne goljufije in oblikovanja sklada crnih sredstev.

Po izjavi njegovega branilca odv. Oresteja Dominionija je Dell'Utri zavrnil to obtožbo in se pri tem skliceval na pričevanje svojega sodelavca Prandinija, ki si je prevzel odgovornost za crna sredstva in za davčno utajo.

Veliko polemike vzbuja tudi zahteva milanskega tožilstva, ki je civilnemu sodišču predlagalo komisarstvo upravo za Publitalio. Forza Italia je milansko tožilstvo obtožila, da spet politično ukrepa proti Fininvestu, šef milanskega tožilstva Francesco Saverio Borrelli pa je obtožbe zavrnil. Pojasnil je, da tožilstvo doslej ni zahtevalo komisarske uprave za druga podjetja, ki so bila vpletena v podkupninsko afero, ker so njihovi upravitelji samo odpravili nepravilnosti, kar pa se pri Publitalii ni zgodilo.

Na 3. strani

Soča je pri Zagraju vzela življenje komaj 17-letnemu mladeniču iz Devina

TRST - Komaj 17-letnega Marka Vatto iz Devina so reševalci iskali dobri dve uri, a ko so ga naposled našli, mu niso mogli več pomagati, izgubil je življenje v Soci pri Zagraju. Marko, ki je

obiskoval prvi letnik poklicne so- le za gostince v Devinu, je v nedeljo zvečer skupaj s prijateljem, dve leti starejšim Simonejem Sanzognom iz Trsta, nameraval prebresti Soco preko jezua, ki vo-

do preusmerja v kanal De Dottori. Na jezua pa je fantoma spodrsnilo, padla sta, Sanzognu je uspelo priti do brega, medtem ko je Vatto odnesla mrzla in deroča voda.

Na 5. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Davčni federalizem

Na povabilo Instituta Gramsci je včeraj v Trstu predaval o davčnem federalizmu poslanec Vincenzo Visco.

Stran 2

Avtorsko pravo in knjižnice

Na trzaskem knjižnem sejmu so včeraj dopoldne razpravljali o avtorskem pravu, danes pa bo na Trgu Gutenberg nastopila gledališka skupina SK Tabor.

Stran 4

V znamenju sprave in miru

Okrog dva tisoč romarjev goriske in koprške skofije se je udeležilo skupnega romanja na Sveto Goro

Stran 8

Manjšine v novi Evropi

V Portorožu se je včeraj pričel tridnevni seminar o pravicah manjšin v Evropski zvezi.

Stran 10

Demetrij Cej v Gorici

V Katoliški knjigarni razstavlja Demetrij Cej, za katerega je še vedno značilna uporaba modre barve.

Stran 13

Rusconi bo igral v NBA

Center kosarkarske ekipe Benettona iz Trevisa Stefano Rusconi bo igral v NBA za ekipo Phoenix Suns.

Stran 24

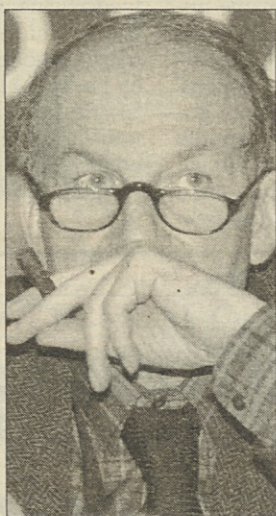

SKP / STALIŠČE 200 DISIDENTOV

Alternativna linija proti Bertinottiju

Posl. Crucianelli: kmalu bo jasno, če bomo ostali v stranki ali pa izstopili iz nje

RIM - »Ce bomo kot posamezniki in kot skupina ostali v SKP ali izstopili iz stranke, bo jasno prihodnje dni,« je povedal posl. Famiano Crucianelli na koncu sestanka približno 200 disidentov Stranke komunistične prenove, ki so se v nedeljo zbrali v Rimu. Včeraj je predstavil tisku dokument z naslovom »Komunisti za enotnost«, ki so ga na sestanku odobrili. V njem disidenti SKP poudarjajo, da je treba prenehati z nasprotovanjem med zmerno levico in ono, ki postaja vedno bolj radikalna in osamljena. Predlog tajnika SKP, Bertinottija o zavezništvu z levo sredino, ki se zbira odkrog Prodijske »Oljke«, samo za omejene

Tajnik SKP Fausto Bertinotti

volilne namene, je povsem nezadosten; treba je pristopiti k ustvarjanju pravega zavezništva.

Težave desnice, ki so

se pokazale tudi na zadnjih volitvah, je treba izkoristiti, za kar mora leвица izdelati stvaren program za vodenje države in doseči sodelovanje z laično in katoliško sredino, ki jo je treba odtegniti od zavezništva z desnico. Nevarno razhajanje v levici je zlo, ki se mu je treba zoperstaviti z ustvarjanjem federativnega programa levice. Posl. Crucianelli je na včerajšnji predstavitvi najavil, da bodo ustanovili krožke, ki bodo odprti vsej levici, v katerih bodo preverjali predlog, da se na levi doseže skupni program, ne pa zasleduje za vsako ceno poenotenje levice, kot predlaga tajnik Bertinotti.

Sedanje vodstvo SKP je storilo veliko napako, ko je odstopilo od smeri, ki jih je nakazal zadnji strankin kongres, piše se v dokumentu komunističnih disidentov. Se zlasti porazen je odklon od sodelovanja s progresisti v imenu nekega zastarelega apeliranja k enotnosti levice brez stvarnega pristopa k politiki zavezništva: Bertinotti, trdijo disidenti, išče samo volilni sporazum, kar ne omogoča, da bi se razvila široka in perspektivna politična strategija.

V zaključnem dokumentu sicer ne omenjajo možnosti, da bi parlamentarci, ki se ne strinjajo z linijo tajništva, ustanovili samostojno skupino v parlamentu; vendar, je povedal posl. Crucianelli, so na nedeljskem srečanju govorili tudi o tem.

PREDAVANJE / POSLANEC VINCENZO VISCO V TRSTU

Davčni federalizem izvedljiv tudi v Italiji

V resnici ga pozna večina razvitih držav v svetu

Vincenzo Visco (Foto Krizmančič/KROMA)

TRST - V Italiji je potrebno uvesti davčni federalizem in to bi bilo mogoče storiti na sorazmerno preprost način. Tako je povedal progresistični poslanec Vincenzo Visco, član komisije za finance v poslanski zbornici in glavni oblikovalec zakonskega predloga za reformo italijanskega davčnega sistema na federalistični osnovi, ko je sinoči govoril v Casnikarskem krožku v Trstu o tej dokaj aktualni problematiki v italijanskem političnem življenju. Poslanca Visca je pred predavanjem na kratko predstavil predsednik Instituta Gramsci za Furlanijo-Juljsko krajino prof. Giuseppe Petronio, ki je tudi priredil sinočnje diskusijsko srečanje.

Predavatelj, ki je za nekaj dni bil tudi finančni minister v Ciampijevi vladi, je najprej poudaril, da je davčni federalizem z vidika teorije najracionalnejši davčni sistem. V bistvu tudi ekonomska veda pozna in sprejema znano načelo subsidiarnosti, po katerem velja prenesti na višjo upravno-politično raven le tiste pristojnosti, ki jih ne more izvajati nižja raven. Tako je tudi z ekonomskega vidika najsmotnejše, da so predmet vsedržavnega davčnega sistema le tiste dejavnosti, ki izrazito presegaajo krajevno oziroma deželno raven.

Poslanec Visco je nato poudaril, da davčni federalizem prakticirajo velika večina razvitejših držav, in to ne glede na to, ali so tudi z upravno-političnega vidika federalno urejene. Tako med državami, ki poznajo davčni federa-

lizem, lahko omenimo ZDA, Kanado in Zvezno republiko Nemčijo, ko so federativne republike, a tudi npr. Švedsko, ki je centralistično urejena. Italija torej sodi med izjeme, podobno kot Francija in Avstralija (zanimivo je, da je slednja sicer federativno urejena). Davčni centralizem so v Italiji uvedli delno tudi zaradi velikih družbeno-gospodarskih razlik med severnimi in južnimi pokrajinami, toda izkušnja je po mnenju poslanca Visca pokazala, da ni za nikogar koristno, niti za same manj razvite dežele ne, povsem ali v pretirani meri uravnavati razlike.

Predavatelj je nato na kratko prikazal sistem davčnega federalizma, karskega predvideva zakonski predlog progresistov. V bistvu bi deželne uprave upravljale nov davek na dodano vrednost produktivnih dejavnosti, pa se davek na mineralna olja in soudeležene bi bile pri porazdelitvi davka na dodano vrednost blaga, vse to nekako v zamenjavo za vrsto davščin, ki danes veljajo na zdravstvenem, prometnem in drugih področjih. S to davčno reformo bi se vselej ne smel povečati davčni pritisk, ki je v Italiji že tako velik, v prehodnem obdobju, ki bi trajalo 2 do 3 leta, pa bi dežele morale v glavnem imeti zagotovljena sredstva, s katerimi so razpolagale pred reformo, da ne bi prislo do hujših pretesov. Podčrtati velja, da bi to davčno reformo lahko izpeljali ne glede na to, ali bo Italija kdaj postala zvezna država.

NOVICE

Sindikat novinarjev o krizi časopisov

RIM - Sindikat novinarjev (FNSI) je včeraj izdal tiskovno sporočilo, v katerem ugotavlja, da se v političnih krogih sploh ne zavedajo vse večje krize, ki je prizadela časopisje zaradi stalnih povikov cene papirja, nasprotno pa vsi govorijo in vneto razpravljajo o referendumih in o posledicah, ki jih bo prinesla zmaga enega ali drugega tabora na bodočo podjetniško in zaposlitveno ureditev javnih in zasebnih televizij. Sindikat novinarjev ugotavlja, da so se stroški podjetij zaradi zvišane cene papirja podvojili, kar povzroča podjetjem resne težave. Za sindikat novinarjev je zato potrebno, kar je sicer v interesu celotne skupnosti, obvarovati dobrino, kot je pluralizem informacije. Zato je potreben nujen poseg, tudi v okviru finančnega zakona, ki naj primerno odgovori na potrebe časopisja.

Generalni inšpektorat deluje avtonomno

RIM - Pravosodni minister je včeraj s tiskovno noto posegel na vrsto casnikarskih informacij, ki niso bile resnične; ministrstvo predvsem poudarja, da je sodnike-inšpektorje, katerim je minister Biondi poveril vrsto inspekcij v milanskih sodnih uradih, izbral v popolni avtonomiji načelnik generalnega inšpektorata, ne da bi minister niti v najmanjši meri vplival na te izbire. Tiskovno poročilo ministrstva nadalje poudarja popolno avtonomijo generalnega inšpektorata, katerega delovanje ni odvisno od pravosodnega ministrstva.

Maniero bo danes pričal na procesu o avtobombi

BENETKE - Potem ko se je »skesal«, se bo vodja kriminala iz Brente Felice Maniero danes prvič javno predstavil v dvorani-bunkerju v Mestrah, kjer bo pričal na procesu o domnevni najdbi (leta 1993) avtobombe v kraju Scorzé (Benetke). Maniera je kot prico pred prvo kazensko sekcijo beneskega sodišča povabil javni tožilec Felice Casson. V preiskavo so vpleteni trije agenti letetecega oddelka iz Trevisa in se tri druge osebe. Po hipotezi obtoknice naj bi bila operacija o odkritju avto-bombe neresnična, uprizoril pa naj bi jo vodja letetecega oddelka iz Trevisa Maurizio Ferrara v sodelovanju s Flaviom Zinatom z namenom, da bi si pridobil sloves v zgodovinskem obdobju, ki so ga označevali številni atentati.

Šimpanz razmesaril roko otroku

TURIN - Nesreča, ki je prizadela turinskega otroka, kateremu je šimpanz razmesaril roko, ponovno dokazuje, da je treba prenehati s cirkusi, v katerih »nastopajo« tudi živali. Tako ugotavlja poslanka Zelenih-progresesistov Annamaria Procaci, ki je skupno s senatorko Zelenih Carlo Rocchi vložila vprašanje ministrskemu predsedniku, kmetijskemu ministru in ministru za okolje. Medtem pa bo potrebnih vsaj deset dni, da bo mali Emilio Del Bo lahko izven nevarnosti.

OBČINSKE VOLITVE

Levosredinsko zavezništvo zmagalo tudi v Aosti

AOSTA - Kirurg Pier Luigi Thiebat je bil izvoljen za zupana Aoste. Thiebat je podpirala koalicija Progresistov, frankofonske stranke Union Valdotaïne in avtonomistov.

Po podatkih volilne službe Dezele Aosta je Thiebat dobil 55,3 odstotka glasov, medtem ko je njegov glavni tekmelec Dario Frassy, ki je vodil koalicijo Krščanskega demokratskega centra in Forza Italia, dobil 17,6 odstotka glasov. Skupno s Thiebatom je bil neposredno izvoljen tudi podzupan

Guido Piovano. Union Valdotaïne je potrdila, da je v občini Aosta prva stranka, saj je dobila 24 odstotkov glasov, dobro pa so se uveljavili Progresisti z 20 odstotki, tretja stranka koalicije -Autonomistična federacija je dobila dobrih 10 odstotkov.

Med ostalimi kandidati, ki so teknovali za zupansko mesto sta se najbolje odrezala Guido Cossard (Ljudska stranka), ki je dobil dobrih deset odstotkov glasov in Savino Corcella (Komunistična stranka) s 7,5 odstotka glasov.

ITALIJA / PUSTOLOVSKI PODVIG

Skupina roparjev izpraznila blagajno genovske pošte

Najbrž so računali na večji plen

GENOVA - V noci na ponedeljek je skupina devetih roparjev s sicilijanskim naglasom vdrla v prostore pošte v bližini železniške postaja Genova Brignole, kjer je počakala na prihod uslužbencev in oropala blagajno. Do roba je prišlo med 21.30 in 23. uro, ko je eden od uslužbencev odkril, kaj se je zgodilo in opozoril policijo.

Roparji so preplezali ograjo, ki obdaja železnisko postajo in po protipožarnih stopnicah prisli do četrtega nadstropja poslopja, kjer se nahaja poštna blagajna. Tu so skozi okno vdrli v stavbo in skriti počakali, da posta, ki je bila zaprta zaradi nedeljskega počitka, prične poslovati ob 22h. Ko je prispel vratar, so ga prisilili, da jim je odprl urad. Nato so enega za drugim napadli, zvezali in zaprli v stranišče se ostalih 26 uslužbencev. Zadnji jim je padel v roke sef, ki so ga prisilili, da jim je odprl blagajno, kamor so pred begom zaprli uslužbenca. Pred postjo so roparje najbrž čakali pajdasi, verjetno s kombijem.

Po prvih ugotovitvah znasa plen nekaj sto milijonov lir, verjetno pa so tatovi računali na 18 milijard, ki so jih tisto noč pričakovali na poštnem uradu. Rop je spodbudil zaradi banalne zamude kombija, ki je prispel sele ob zori, ko so roparji že odsli.

POKOJNINSKA REFORMA

Referendum že vzbuja polemike

RIM - Od danes do četrta bo po vsej državi referendum sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL o pokojninski reformi. Volišca na sedežih sindikalnih organizacij bodo odprta do četrta dopoldne, popoldne pa bodo že pričeli s štejeanjem glasov. Predvidevajo, da bodo prvi neuradni rezultati tega neformalnega, a politično zelo pomembnega referenduma, znani že v petek zvečer ali najkasneje v soboto zjutraj.

Sindikati računajo, da se bo tega ljudskega glasovanja udeležilo več milijonov odvisnih delavcev, upokojenec in tudi brezposelnih. Volilnih upravičencev, ce jih tako lahko imenujemo, naj bi bilo približno dvajset milijonov. Volišca (vsega supaj jih je nekaj več kot 44 tisoč) so uredili na skoraj vseh delovnih mestih, tovarnah in uradih, pomembno vlogo pa bodo imeli pri tem tudi sindikalni patronati, kjer bodo svoje mnenje izrazili predvsem brezposelni. Zelo pomembno vlogo bodo pri tem referendumu igrale tudi sekcije sindikatov upokojenec, ki so se za to priložnost se posebno angazirale.

CGIL, CISL in UIL so za ta referendum, katerega izid bo močno vplival na parlamentarni postopek o pokojninski reformi, postavile na noge pravi organizacijski stroj, ki nima precedensov v zgodovini italijanskega sindikalnega gibanja. Glasovanje bo seveda tajno, sledi pa skupščinam in zborovanjem, ki so potekala na skoraj vseh delovnih mestih.

Sindikalni referendum pa spremljajo tudi nekatere ostre polemike. Pokojninska reforma, kot znano, razdva predvsem sindikat CGIL, kjer je krilo, ki se sklicuje na Stranko komunistične prenove, že napovedala nasprotovanje sporazumu, ki so ga sindikati dosegli z Dinijevo vlado. Komunistična prenova se ponekod tudi zavzame za bojkot referenduma.

Glasne polemike pa je povzročilo tudi stališče ministra za državne službe Franca Frattinija, ki je prepovedal javnim uslužbencem, da glasujejo med delovnim urnikom. To je izzvalo takojšnje proteste sindikalnih voditeljev, ki so zahtevali poseg ministrskega predsednika Dinija.

PODKUPNINSKA AFERA / ŠEST UR ZASLIŠEVANJA NA TURINSKEM TOŽILSTVU

Marcello Dell'Utri zavrnil obtožbe turinskih sodnikov

V začetku julija odločitev o morebitni komisarski upravi Publitalie

Bossi osamljen: vsi proti predlogu dveh parlamentov

RIM - Če ne drugega, je Bossijev predlog za ustanovitev severnega in južnega parlamenta dosegel rezultat, da so se vse druge stranke, na desni in na levi, ponotile glede njegove zadnje »provokacije«. Sam Bossi (telefoto Ap) sicer nima dvomov: dva »podparlamenta« naj bi nadzorovala delovanje osrednjega parlamenta, je tudi včeraj potrdil voditelj Severne lige. »To ni razbitje države«, trdi, »pac pa edina možnost za prehod od centralizirane republiške ureditve, iz katere izvira korupcija, do federalne ureditve, v okviru katere se različni predeli Italije različno urejajo svoje probleme. Kdor trdi, da hočem razbiti Italijo, ne pozna zgodovine, politike in prava. Veliki politični dogodki, ki jih potem urejajo zakoni in ustave, se začnejo z revolucijo,« je se dejal Bossi, za katerega »država ni noben spomenik, ampak izraz svojega časa.«

Vse izjave drugih političnih predstavnikov, ki so jih agencije zabeležile včeraj, pa so z negativnim predznakom.

Najbolj oster je verjetno Gianpietro Broglia, pripadnik Berlu-

sconijeve Forza Italia, ki zahteva poseg notranjega ministva, predsednika republike in sodstva proti »pučističnim izjavam, ki ogrozajo demokratično ureditev«. Broglia je tudi predlagal, naj bi poslanci zapustili parlamentarno dvorano, ko bo vstopila predsednica poslanske zbornice Irene Pivetti, »ki so ji Bossi in ligasi ploskali na svojem kongresu.«

Za nekdanjega ligasa posl. Vittoria Aliprandija, ki je prestopil k liberal-federalni stranki, Bossi skuša pridobiti nekdanji vpliv na severu, kjer ga je baza zapustila, »ko je krenil na levo.«

»Ni dvoma, da je norec. Vendar ga tudi tokrat vodi nek politični kompas...« je na strankinem dnevniku Il Popolo komentiral Buttiglionejev pristav Gianfranco Rotondi. Tudi v drugi veji razklane Ljudske stranke so kritični do Bossijevega predloga: »Bossi se igracka z ognjem,« meni voditelj levosredinskega dela Ljudske stranke Gerardo Bianco, ki nacerlo ni proti nekaterim oblikam federalizma, vendar v okviru enotne države in ob upoštevanju načela solidarnosti. Posl. Rosy Bindi pa napoveduje, da se je s tem predlogom Bossi osamlil in bo na volitvah porazen, ker je v Italiji še potrebna solidarnost in enotnost. »S provokacijo,« je se pristavila Bindijeva, »se na srečo ne strinja vsa Severna liga, tudi pri njih se uveljavlja pluralizem in zato je dialog še možen.«

Nekdanja predsednica parlamenta, Nilde Iotti je skeptična glede možnosti, da bi se Bossijev predlog praktično izvajal. »Vedno sem podpirala avtonomijo dežel, vendar z istocasnim uveljavljanjem solidarnosti med bogatimi in revnejšimi deželami.«

TURIN - Predsednik Publitalie (gre za Fininvestova finančna pljuca) Marcello Dell'Utri, ki je bil aretiran prejšnji četrtek z obtožbo davčne goljufije in ustvarjanja rezerve črnih sredstev, je zavrnil vse obtožbe. Tako je povedal njegov zagovornik odv. Oreste Dominioni, ki je prisostvoval sesturnemu zaslišanju Fininvestovega menedžerja in osebnega prijatelja Silvia Berlusconi.

To, kar je povedal odv. Dominioni, je tudi vse, kar je bilo mogoče zvedeti o včerajšnjem zaslišanju. Kaze, da se je Dell'Utri obesil na izjave svojega sodelavca Marca Prandellija, ki si je prevzel vso odgovornost za oblikovanje rezerve črnih sredstev. Tako je Dell'Utri opravičil tudi cek, s katerim je placal dela za prestrukturiranje svoje vile na comskem jezero. Rekel je, da je slo za cek, ki ga je dobil od Prandellija in ga uporabil za placilo. »Gre za neljub dogodek, ki je bil pojašnjen,« je rekel novinarjem odv. Dominioni.

Zagovornik je dejal, da je Fininvestov menedžer odgovoril na vsa zastavljena vprašanja in tudi dodal, da ni poseben dogodek, ki bi dokazovali, da je predsednik Publitalie vpleten v uničenje dokaznega gradiva (s tem so sodniki utemeljili nujnost aretacije). Dodal je, da je zato že naslovil sodnikom zahtevo, naj menedžerja izpustijo na prostost. Toda sodnik za predhodno preiskavo je zahtevo zavrnil.

Vzporedno z dell'Utrijem so turinski sodniki zasliševali menedžerja Publitalie, ki sta bila prav tako aretirana prejšnji četrtek. Kaže, da njuni zasliševanja nista veliko prispevali k sestavi mozaika črnih sredstev, s katerimi pa je Publitalia - o tem ni nobenega dvoma - razpolagala.

Včeraj je bilo tudi uradno potrjeno, da je milansko tožilstvo, ki vodi vzporedno preiskavo o Publitalii, zahtevalo komisarsko upravo za reklamno podjetje. O tem vprašanju bo razpravljalo milansko civilno sodišče 7. julija, razpravo pa bo vodil sodnik Giuseppe Tarantola. Zaenkrat ni mogoče predvideti, kako se bo odločilo civilno sodišče. Na osnovi zakona sodni senat lahko razreši upravitelje, ki jih je imenovala skupščina delničarjev, in imenuje komisarja, ce ugotovi, da so bile zagresene hude nepravilnosti. Naloga komisarja pa je ravno ta, da nepravilnosti odpravi. Komisar ima v tem primeru pooblastila pooblaščenega upravitelja, kar pomeni, da mora biti seznanjen tudi z vsemi morebitnimi tajnostmi podjetja.

Predstavniki Forza Italia so tudi včeraj prikazovali preiskavo o Publitalii kot politično dejanje in se zavzeli za politični odgovor sodnikom. Tako se je predsednik dvodomne komisije za nadzorstvo nad Raiem Marco Taradash polemčno vprašal, zakaj sodniki niso zahtevali komisarske uprave niti za podjetja, katerih predsedniki so bili ze obsojeni zaradi podkupniške afere, drugi pa so naslovili vladi vrsto poslanskih vprašanj.

Ravnanje sodnikov je obsodil predsednik senatorjev Nacionalnega zavezništva Giulio Maceratini, medtem ko predsednik stranke Gianfranco Fini se vedno molči.

ITALIJA / ZAPLET V BIH

Prve zahteve za nov mandat modrim čeladnam

Politiki so sedaj spoznali, da so glavni problem Srbi

RIM - Nevarna zaostre polozaja v Bosni in Hercegovini skrbi italijanske politike, ker je vsem jasna logistčna vloga, ki jo bo morala odigrati Italija, saj so se sedaj letala, ki so nadzirala bosanskohercegovski zračni prostor vzletala z italijanskimi letalisci. Ce pa bo prišlo do umika mirovnih sil, ali pa jim bodo dali nova pooblastila, bo zaradi blizine Italije se bolj pomembna kot doslej.

Vecina italijanskih političnih sil je podprla predlog ministrice Agnellijske resitve. Vsem pa je jasno, da so to le pobožne zelje in da bo treba preiti na konkretne pobude. Prav zato so progresisti od ministrice zahtevali, naj jim pojasni, kaj bo Italija storila tako v EZ kot pri OZN, da bi preprečili umik Unproforja in da bi jim dali nova pooblastila in novo vlogo. Agnellijskeva naj bi obenem pojasnila, kaj bo storila Italija za doslednejše spostovanje embarga in kako bo vplivala na Beograd, tako da ne bo nudil več pomoči in podpore bosanskim Srbom. Tudi tajnik DSL Massimo D'Alema nasprotuje morebitnemu umiku modrih celad iz nekdanje Jugoslavije in poziva Agnellijsko, naj v vseh pristojnih forumih prepreči »nesreco«, ki bi jo predstavil umik Unproforja. Modrim čeladnam je treba po njegovem razširiti mandat, tako da bodo lahko resnično zavarovale prebivalstvo in preprečile širjenje spopada. Tudi D'Alema se zavzema, da se s prit-

ski na Beograd doseže, da bo ta prekinil sodelovanje s Karadžićevimi bosanskimi Srbi. Obenem je tajnik DSL zahteval, da se ponovno poučita pravica do obstoja Bosne in Hercegovine kot suverene države v dosedajšnjih mejah. Parlamentarci DSL pa so podobno kot progresisti zahtevali, naj zunanja ministrica cimprej poroča parlamentu o novonastalem položaju. Tajnik PRI Giorgio La Malfa pa je v svoji izjavi poudaril, da je sedaj konec pretvarjanja, ker sedaj konco vsi vidijo grozote. Po njegovem mnenju sta sedaj le dve izbiri. Prva predvideva, »da se beograjskim Srbom in njihovim rejencem jasno in odločno pove, kaj od njih pričakuje omikani svet in da se vsi zavedajo kaksno vojaško breme in zrtve predstavljata ta izbira«. Po drugi izbiri, naj bi modre celade umaknili, prekinili embargo na orožje bosanskim vladnim silam, ohranili embargo proti Srbiji in nato počakali, kaj se bo zgodilo. Italijanski politiki so se torej ze prilagodili in sedaj v glavnem se kar odkrito navajajo, da so glavni problem Srbi. Zaradi sestrilivne helikopterja z bosanskim zunanjim ministrom Ljubijankovićem bodo radikalci organizirali protestne manifestacije pred veleposlaništvom »samozvane Zvezne republike Jugoslavije«, ker je bil v helikopterju tudi član transnacionalne radikalne stranke, namesnik pravosodnega ministra Izet Muhamedagić.

MEDNARODNO SREČANJE / PREDSTAVNIKI 11 DRŽAV SE STRINJAJO

V Trstu stalno tajništvo Srednjeevropske pobude

Za poljskega veleposlanika je to »logična izbira« - Deželna uprava bo nudila potrebno sodelovanje

TRST - Predstavniki vseh deset držav članic Srednjeevropske pobude (na fotografiji) soglašajo s tem, da bo sedež stalnega tajništva, ki ga bodo ustanovili prihodnje leto, v Trstu. Izbirno Trsta bodo formalno potrdili prihodnjega 6. in 7. oktobra, ko bo v Varšavi vrh vladnih predsednikov Italije, Avstrije (ki bo predsedovala Srednjeevropski pobudi prva tri leta), Slovenije, Hrvaske, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Madzarske, Ceske, Slovaške in Poljske. Stalno tajništvo bo po vseh predividevanjih pričelo delovati ze na začetku prihodnjega leta.

Tako predsednica deželne uprave Furlanije - Julijske krajine, Alessandra Guerra, kot italijanski koordinator, Alessandro Grafini sta potrdila, da imata Furlanija-Julijska krajina in se zlasti Trst »primerno geopolitično

lego«, kar je za Srednjeevropsko pobudo odločilnega pomena pri ustanovitvi stalnega tajništva, ki bo pravi motor pobude. Za Grafinija bo tajništvo imelo predvsem tri naloge: pripravo srečanj državnih in vladnih voditeljev

za sestanke in organizacijo izvajanja njihovih sklepov, zbiranje vseh podatkov in dokumentacije o državah članicah Srednjeevropske pobude in organizacijo rednih srečanj delovnih skupin, ki naj bi se zbiral prav v Trstu.

Po mnenju predsednice Alessandra Guerre bo sedež osrednje strukture Srednjeevropske pobude v Trstu se enkrat potrdil vlogo Furlanije - Julijske krajine kot dezele, ki bo pozitivno prispevali k procesu mednarodnega

sodelovanja. Predvsem namerava deželna uprava uveljaviti prometne, gospodarske in tudi kulturne tokove, ki povezujejo srednjo in vzhodno Evropo. »Sama deželna uprava bo tajništvu dostavila dokumentacijo in analize v tej smeri. V tem smislu že pripravljamo posebno studijo o prometnih zvezah, ki so tako pomembne za gospodarsko in splosno sodelovanje.«

»Trst je logična izbira,« je pristavil poljski veleposlanik, Jozef Wicjacz v svojstvu predsednika državnih koordinatorjev, ki se je Guerrovu zahvalil za podporo dezelne uprave. Med drugim so si predstavniki Srednjeevropske pobude ze pred casom ogledali Trst, da bi nasli primeren sedež za tajništvo: tudi s tega vidika je dezelna uprava nudila polno sodelovanje,

NOVICE

Koroška in Italija

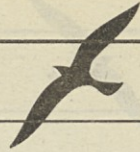
VIDEM - Koroška bi lahko postala »vrata Italije« za sodelovanje s Severom in Vzhodom. To vlogo avstrijske dezele je podčrtal predsednik koroške vlade Christof Zernatto ob obračunu srečanj, ki jih je priredila Creditasalt. V prejšnjih tednih je namreč to podjetje organiziralo stiri srečanja s podjetniki italijanskega Severovzhoda, da bi jim prikazalo možnosti naložbe na Koroskem.

Proces zaradi umora karabinjerjev v Bologni

BOLOGNA - Porotniki, ki sodijo policistom iz Bologne, obtoženim, da so v kraju Pilastro ubili stiri karabinjerje, so se umaknili k posvetu. Včeraj se je obravnava končala z repliko branilcev in predstavnikov prizadetih strank. Na zatožni klopi so policijski agentje bratje Savi, ki so priznali umor karabinjerjev in se kopico drugih zločinov. Razsodba je predvidena za petek.

Prodal družinsko grobnico, da bi poravnal dolgove

La Spezia - Policija, ki raziskuje pojav oduševanja v ligurskem mestu, je odkrila nenavaden primer 60-letnega moskega, ki je zaigral sto milijonov v igrah na srečo. Dolg je poravnal s posojilom pri finančni družbi, ki je bila povezana z igralnico. Da bi bil kos oduševanim obrestim finančne družbe, pa je nesrečnež moral prodati družinsko grobnico.

V REVOLTELLI

Srečanje o slovenski kulturi

Drevi ob 18. uri bo v avditoriju muzeja Revoltella srečanje o »slovenski kulturi v Trstu med preteklostjo in prohodnostjo: ljudje, problemi, ideje«.

S srečanjem se bo zaključil cikel pobud občinskega odbornistva za kulturo, ki se je pridel 18. marca letos, ko so na trzaski občini gostili ljubljanskega zupana Dimitrija Rupla in uradno odprli razstavo »Dvojnost« v palaci Costanzi; sledil je se koncert glasbe skladatelja Marija Kogoja in srečanje s slovenskimi književniki in s pisateljem Alojzjem Rebulo in Borisom Pahorjem.

Na današnjem srečanju bodo potegnili

obracun teh pobud in predstavili nekatere nacрте za prihodnje delovanje. Vecera se bodo udeležili podžupan in odbornik za kulturo, Roberto Damiani in občinski svetovalec Peter Mocnik, ter člani odbora, ki priredil dosedanje pobude in sicer Pavle Merku, Marija Cenda, Miran Kosuta, Milan Pahor, Sergij Pahor, Franko Vecchiet, Boris Zulian, Maria Masau Dan, Adriano Dogulin in Anna Rosa Rugliano.

Srečanje v avditoriju muzeja Revoltella bo tudi priložnost za predstavitev kataloga nedavne razstave »Dvojnost«. Katalog so izdali s finančno podporo Združne kraske banke.

ŠOLSTVO / KONEC TEDNA

Poimenovanje in 200-letnica šole na Proseku

Nosila bo ime Avgusta Černigoja

Konec tedna bo na Proseku in Kontovelu velik praznik. Vascani bodo slovesno proslavili 200-letnico preske sole, obenem pa se drug pomemben mejnik za domačo osnovno solo: poimenovanje sole po slikarju Avgustu Černigoju. Prvi učitelj, pisal se je Giuseppe de Montanelli, je bil namesčen na Proseku daljnega februarja 1795, potem ko so sami domačini zaprosili trzasko oblasti zanj, da bi izsolali svoje otroke. Pred slabima dvema letoma so začeli vascani (predvsem stari osnovnosolskih otrok in, seveda, učiteljski zbor) s pripravami na proslavo dvestoletnice sole. Ob tej priložnosti so se tudi odločili za poimenovanje sole, saj je bila sola na Proseku ena redkih slovenskih sol, ki je bila doslej se brez imena. Učiteljski zbor je za poimenovanje predlagal imena treh slovenskih ustvarjalcev, izbrano je bilo ime velikega trzaskega likovnega umetnika. Takrat se ni bilo jasno, ali bodo lahko solo poimenovali ob proslavi 200-letnice. Malo pred veliko nočjo pa je trzasko solsko skrbništvo končno sporočilo, da je bilo poimenovanje odobreno, kar je se pospešilo priprave na dvojno slavo.

V soboto in nedeljo čakata tako Prosek in Kontovel dve pomembni prireditvi. V soboto bodo solo uradno poimenovali in pripravili ob tej priložnosti kulturno prireditev, na kateri bosta med drugimi ob učencih sodelovala tudi domača godba in pevski zbor, v nedeljo pa bo v Kulturnem domu Prosek-Kontovel proslava 200-letnice z igri, ki jo pripravljajo osnovnosolci.

TRG GUTENBERG / VRSTA POSVETOV

Avtorsko pravo v »tehnološki« dobi

Govorila je tudi podtajnica Bonannijeva

Hitre tehnološke spremembe prinasajo vrsto novih vprašanj, ki terjajo prav tako hitre, predvsem pa vsestransko učinkovite in do zakona spostljive odgovore. Med take sodi tudi avtorsko pravo, ki ga fotokopiranje, faksiranje in oddajanje preko računalniške mreže močno ogrožajo oz. bi zahtevali nove, natančnejše zakonske opredelitve. Copyright predvsem z ozirom na poslovanje knjižnic so včeraj na trzaskem knjižnem sejmu posvetili več srečanj, uvodnega se je udeležila tudi podtajnica na ministrstvu za kulturne dobrine Carla Guiducci Bonanni. Če je torej dopoldanski del včerajšnjega dogajanja na Trgu Gutenberg skoraj v celoti izvenel v razpravah o avtorskem pravu, je bilo popoldne več srečanj z avtorji, občinstvo pa si je seveda tudi ogledovalo knjige, ki so jih razne knjižarne uspele razvrstiti na njim strogo odmerjenem prostoru.

Avtorsko pravo je sploh tema, ki je vselej burila duhove. Novi izumi, ki pa so že presli v vsakodnevno rabo, pa so dodali nove težave. Mnenja o tem, če je npr. fotokopija knjige kraja, izhod v sili ali povsem dovoljeno dejanje, so precej deljena. Dijaki in študenti se na veliko poslužujejo fotokopij, velikokrat, ker so učne knjige posle, prav tako pogosto pa tudi zato, da kaj prispirajo. Podtajnica Carla Guiducci Bonanni je npr. v Trstu včeraj tudi rekla, da bi lahko študentje nakupu knjig namenili več denarja, saj ga

Običajni vsakodnevni prizor s Trga Gutenberg (f. KROMA)

trošijo v druge, sicer povsem legitimne namene. Postavljena je bila tudi cela vrsta drugih vprašanj: če je npr. tudi po mnenju Bonannijeve fotokopiranje cele knjige z zakonskega vidika zelo vprašljivo dejanje, pa je fotokopiranje delov neupravičeno uničevanje celovitosti posamezne knjige.

V zvezi s poslovanjem knjižnic pa so na pobudo trzaskih ljudskih knjižnic, ki je med glavnimi organizatorji sejma, govorili tudi o novih oblikah izposojanja knjig. Tudi trzaska se namreč povezuje v računalniško mrežo knjižnic, ki ima ob vsedravnosti tudi evropsko razsežnost. Odposiljanje podatkov in tudi knjig s pomočjo računalnika je seveda bliskovito in ga je težko nadzirati. O tem je govorila Annamaria Matorano Mandillo, ki je ze

v naslovu jasno nakazala izhodišče: Zascita avtorskega prava v knjižnici: se odprto vprašanje in možni dogovori. Kot so poudarili vsi razpravljalci, je treba uskladiti pravice avtorjev in raznovrstne želje-potrebe uporabnikov.

Gledališče, znanstvena fantastika in grozljivke: to so osrednje danasnje teme Trga Gutenberg. Dopoldne bo Paolo Quazzolo predstavil knjigo o 40-letnem delovanju Stalnega gledališča FJK, ki je izšla med praznovanjem pomembne obletnice sredi letosnje sezone. Ob 15.30 bo nastopila gledališka skupina SK »Tabor« s posrečenim musicalom Vaje v slogu po Queneauju. Zaključni del programa pa bo posvečen predvsem grozljivkam oz. posastim in posastnostim v literaturi.

REFERENDUM O POKOJNINSKI REFORMI

Volišča tudi na Tržaškem

Tudi trzaski odvisni delavci, upokoenci in brezposelni bodo lahko od danes do četrta izrazili svoje mnenje o predlogu pokojninske reforme. Ljudski referendum prireja sindikalna zveza CGIL, CISL in UIL, ki je, kot znano, na vsedravnosti ravni dosegla sporazum z vlado predsednika Lamberta Dinija. Referendum bo nedvomno močno vplival na parlamentarni postopek o reformi, ki se je že začel v poslanski zbornici.

Sindikalne organizacije so volišča uredile na skoraj vseh delovnih mestih, tovarnah, uradih in na posameznih sindikalnih patronatih. Na sedežu pokrajinske UIL (Ul.Polonio) bo volišče odprto od 9. do 12.ure ter od 16. do 18.ure. Z istim urnikom bodo odprta tudi vo-

lišča CGIL (Ul.Pondares) in CISL (Ul.S.Spiridione) ter področna sedeža CGIL v Nabrezini in v Miljah. V menzi pri Domju pa bodo lahko ljudje glasovali med 10. in 12.uro ter med 16. in 18.uro.

Pri tem referendumu so se močno angazirali tudi upokoenci SPI-CGIL, ki so uredili naslednja volišča v mestu in v okolici: Mitnica (Trst stare Mitnice), Sv.Jakob (Ul.Frausin 17), Campi Elisi (Drevored Campi Elisi 38), Poncana (Ul.Orlandini 32), Sv. Ivan (Ul.S.Cilino 44), Rojan (Ul.Stock 9), Skoljet (Ul.Scoglio 197), Skedenj (Ul. di Servola 30), Sv.Ana (Stara Istrska Ulica 66), Domjo (Strada della Rosandra 58), Općine (Narodna Ul. 69), Kriz 134 in Nabrezina (Trg sv.Roka 103). V Krizu bodo lahko

glasovali upokoenci zahodnega Krasa in zgoniske občine.

Referendum o pokojninah so spremljale številne skupščine na delovnih mestih, na katerih je po sindikalnih virih sodelovalo nad deset tisoč občanov. Pokrajinska vodstva CGIL, CISL in UIL so v glavnem podprla sindikalni dogovor, ki so ga sindikalni voditelji Cofferati, D'Antoni in Larizza podpisali z ministrom za delo Treuom in z ministrskim predsednikom Dinijem. Predlog reforme pokojninskega sistema je povzročil razkol v pokrajinskem vodstvu CGIL. Skupina »Essere sindacato«, ki je politično gledano blizu Stranki komunistične prenovе, se je izrekla proti tej reformi in zato poziva ljudi, da na referendumu glasujejo »ne«.

PREUSTROJ POKOJNINSKEGA SISTEMA

SKP nasprotuje sporazumu

Včeraj protestna manifestacije stranke po mestnih ulicah

»Roke proč od pokojnin in od pridobljenih pravic delavcev in upokoencov«. To je bilo osrednje geslo manifestacije, ki jo je Stranka komunistične prenovе včeraj popoldne uprizorila po mestnih ulicah v znak protesta proti predlogu o reformi pokojninskega sistema. SKP je podobne shode in protestne pobude v teh dneh priredila v vseh večjih mestih.

Demonstranti so se zbrali na Trgu Sv.Jakoba (na sliki-Foto KROMA), od koder so v sprevedu po mestnih ulicah do-

segli Gondonijev Trg, kjer jih je nagovoril strankin pokrajinski tajnik Giorgio Canciani. Utemeljil je številne razloge, zaradi katerih Komunistična prenova - od vsega začetka - odločno nasprotuje znanimu političnemu sporazumu med Dinijevo vlado in sindikalnimi organizacijami.

SKP, kot znano, tudi poziva vse občane, da na referendumu zvez CGIL, CISL in UIL o pokojninski reformi, ki bo od danes do četrta, glasujejo »ne«.

SPOROČILA

Referendum šolnikov o pokojninski reformi

Solniki bodo danes, jutri in pojutrišnjem z referendumom izrekli svoje mnenje o pokojninski reformi. Volilni sedeži bodo na solah Volta (Ul. Monte Grappa 1), Petratca (Ul. Rossetti 74) in Bergamas (Istrska ulica 45), odprti pa bodo od 16. do 19. ure. Sindikat slovenske sole vabi slovenske solnike, da se referendumu polnostevilno udeležijo in tako demokratično izrečejo svoje mnenje o smorazumu med vlado in sindikati o pokojninski reformi. Obenem obvešča clane, da bo v dneh referendumu njegov urad zaprt.

Volitve na univerzi

Jutri bodo na trzaski univerzi volitve Vsedržavne konzulte za pravico do univerzitetnega študija. Slo bo za prve volitve tega posvetovalnega telesa, ki je bil ustanovljen na osnovi 6. clena zakona stev. 390 iz leta 1991 z namenom, da bi izražal mnenja in izdeloval predloge za solskega ministra na področju pravice do univerzitetnega študija. V ta namen naj bi konzulta imela pravico izvajati raziskave, varovati studente, pa tudi sodelovati pri svetovanju studentov pri njihovem študijskem usmerjanju in varovanju.

Volilno pravico ima učno in neučno osebje univerze, kakor seveda tudi studentje, vendar glasovanje bo ločeno. Vsaka od teh dveh kategorij ima namreč pravico do 5 predstavnikov, seveda na vsedravnosti ravni. Na trzaski univerzi bo volišče v učilnici Bachelet, odprto pa bo samo danes od 9. do 20. ure. Volilni upravitelci se morajo predstaviti z osebnim dokumentom, imeli pa bodo pravico izraziti en sam preferenčni glas.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT,
financični in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozaljja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V NEDELJO ZVEČER STA NAMERAVALA PREBRESTI REKO

V Soči pri Zagraju utonil mladi Marko Vatta iz Devina

S prijateljem, ki se je rešil, sta padla z 2, 5 metra visokega jezua

V Devinu, kjer je prebival, in na Opcinah, kamor se je večkrat vračal, je včeraj odjeknila vest o tragični nesreči, ki se je pripetila sele 17 let staremu Marku Vatti: v noči na ponedeljek je namrec izgubil življenje v Soči pri Zagraju, na nevarnem kraju, kjer so morali reševalci že večkrat doslej posegati v podobnih okoliscinah.

Marko Vatta, dijak prvega letnika poklicne šole za gostinstvo v Gorici, ter njegov sosolec, 19-letni Simone Zanzogno iz Trsta, Ul. Pasteur 6, sta nameravala preko Soce. Nesreča se je pripetila okrog 21.30 na jezu, ki preusmerja vodo v kanal De Dottori. Markovo truplo so našli dobri dve uri kasneje, v bližini mostu državne ceste št. 305. Po podatkih, ki so jih zbrali karabinjerji v Gradiscu, ki so prvi, skupaj z goriskimi gasilci, prihiteli na pomoč, in po izjavah

Sanzogna, sta fanta po končani delovni praksi v gostišču Ai Patriarchi nameravala prebresti Soco (nekateri so sicer tudi pravili, da sta se morebiti odločila za krajšo pot preko jezua, čeprav je nekoliko čudno, saj bi si po bližnjem mostu pot podaljšala le za nekaj sto metrov). Izbrala sta si jez, ki usmerja vodo v omenjeni kanal. In prav na jezu, preko katerega teče približno 30 cm visoka voda in kjer je zelo spolzko (rastejo mah, trava, lisaji) naj bi spodrsnilo najprej Marko in zatem se Simoneju. Slednji se je rešil, uspelo mu je priti na breg in poklicati na pomoč, medtem ko je prijatelja odnesla deroča in mrzla voda. Reševanje in iskanje ponesrečenca je otežila tudi tema, našli so ga približno dve uri kasneje, vendar mu ni bilo več pomoči; njegovo truplo je bilo nekaj deset metrov od kraja nesreče,

Na prizorišču tragične nesreče

nasedlo je na prodiscu. Morebiti se je pri padcu z dvainpolmetrskega jezua tudi udaril, sicer bi bil z nekaj zamahi na bližnjem bregu.

Marko je z mamo in mlajšim bratom Aleksandrom živel v Devinu. Lani je končal nižjo srednjo solo Ivana Trinka v Gorici, nakar se je vpisal v prvi letnik poklicne šole za gostince. Isti letnik in isto solo je obiskoval tudi Sanzogno, s katerim sta v nedeljo opravljala delovno prakso v restavraciji v Gradiscu, od koder sta se namenila proti železniski postaji v Zagraju.

Prav včeraj so v okviru solskih dejavnosti dijaki omenjene poklicne šole, ki jo je obiskoval Vatta, na ekskurzijo, ki pa so jo v znak zalovanja odpovedali

Na nekaterih šolah danes spet akcija civilne zaštite

Danes bo na podružnici sole Volta, na sedežu in podružnici sole Deledda, na srednji soli Divisione Julia, na osnovni soli Dardi, v otroškem vrtcu v Ul. Giotto, na poklicnem zavodu ENFAP in na poklicnem zavodu Foscolo istocasna preventivna akcija civilne zaštite. Koordinira jo občinski urad za civilno zaščito v sodelovanju s solskim skrbništvom. Sole bodo morali izprazniti v jutranjih urah, ko bo na njih zatulila sirena. Menda bodo gasilci na soli Volta »resili« oseb, ki bo ostala v poslopju.

SKLEP CIPE

Določene stanarine za ljudske gradnje

V teh dneh je Uradni list objavil sklep, s katerim je Medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje (CIPE) določil kriterije za najemnine javnih stanovanj. Sklep deli najemnike v tri kategorije. V prvo sodijo družine, katerih obdavčljivi dohodki ne presegajo vsote dveh minimalnih pokojnin INPS in katerih dohodki izvirajo izključno od odvisnega dela. Te družine bodo plačevale stanarine v vrednosti največ 10 odstotkov svojih dohodkov.

Drugo kategorijo tvorijo družine, katerih dohodki ne presegajo mej, ki jih deželne uprave določajo za olajsane stanarine. Stanarine bodo v tem primeru znašale povprečno 4,5 odstotka katastrske vrednosti stanovanj.

Družine, katerih dohodki presegajo meje, ki jih deželne uprave določajo za olajsane stanarine, pa bodo plačevale stanarine za najmanj 7 odstotkov katastrske vrednosti stanovanj.

Sklep Medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje določa tudi pogoje, ki naj bi jih izpolnjevali upravičenci do ljudskih stanovanj. Njihovi dohodki ne bi smeli presegati 21 milijonov lir. Sklep določa tudi proceduro za dodeljevanje ljudskih stanovanj in se kaj.

Marko Vatta

Zasedanje o tržaškem maju in juniju v letu 1945

Trst, maj-junij 1945: zarja hladne vojne? je naslov dvodnevne zasedanja, ki ga v veliki dvorani pedagoške fakultete prireja Oddelek za geografske in zgodovinske znanosti in Trzaska občina. Danes bo najprej John L. Harper govoril o ameriskem zgodovinsko-pisju in o izvoru hladne vojne kot o se nedokoncni razpravi. Za njim bo Rus Mikhail Narinski govoril o ruskem zgodovinsko-pisju in izvoru hladne vojne. V popoldanskih urah bosta Giulio Cervani in Diana De Rosa govorila o sovjetskem etnografu in komisiji za meje leta 1946; Leon Gibjanskij bo predaval o majski krizi 1945, Sovjetski zvezi, Jugoslaviji in Trstu, medtem ko bo Giampaolo Valdevit predaval o stališču Londona in Washingtona o tržaškem maju 1945.

Jutri bo najprej Jože Pirjevec govoril o Sloveniji, Jugoslaviji in Trstu v maju 1945, zatem pa bo Diego De Castro spregovoril o stališču Italije ob jugoslovanskem prevzemu oblasti v Julijski krajini.

ODLOČITEV OBČINE

Novo vodstvo poletnih prireditev pri sv. Justu

Letosnjih poletnih prireditev na Gradu sv. Justa v Trstu ne bo pripravila in vodila skupina Globoglas, kot v zadnjih letih, temveč skupina Pick Mare. Tako je soglasno sklenil trzaski občinski odbor prejšnji četrtek, formalno pa je sklep sprejel v soboto.

Odločitev trzaskih občinskih upraviteljev bo prav gotovo naletela na kako kritiko, saj se je okrog zadeve razvnela ostra polemika že pred časom. Polemiko sta dejansko netili skupini Pick Mare in Globoglas, ki sta občinski upravi predstavili konkurenca predloga. Če naj se nekoliko pavsalno izrazimo, je bil projekt skupine Globoglas za razliko od projekta skupine Pick Mare namenjen predvsem mladi publiki.

Da ne bi prislo do kakega hujšega zapleta,

je trzaski občinski odbor, kot kulturo Roberto Damiani, kot bremo v poročilu občinskega tiskovnega urada, o zadevi že pred časom poročal pristojni komisiji občinskega sveta, pa čeprav ni bil dolzan tega storiti, poleg tega pa je dal pristojnim občinskim funkcionarjem izdelati razpredelnico s plusi in minusi vsakega od obeh predloženih projektov. Na osnovi rezultata te primerjave je občinski odbor, kot rečeno, prejšnji četrtek soglasno sprejel svojo odločitev v prid skupini Pick Mare.

Projekt slednje predvideva novo porazdelitev prireditvenih prostorov na Gradu sv. Justa, samih prireditev pa bo skupno 52. Slo bo za glasbene večere za vse okuse, pa tudi za razstave in filmske prireditve.

EVROPA IN MLADI

Lep uspeh Matejke Grgič na literarnem natečaju

Te dni je potekalo v Trzicu nagajevanje najboljših udeležencev literarnega natečaja »Evropa in mladi«, ki ga že osemnajsto leto zapored prireja Deželni institut za evropsko proučevanje IRSE in poteka pod pokroviteljstvom Komisije Evropske skupnosti in Dezele Furlanije-Juljske krajine. Natečaj je namenjen študirajoči mladini od osnovne sole do univerze iz vseh dežel Alpe Adrie in se ga je letos udeležilo 1720 mladih. V tej neizprosnosti konkurenci (kategorija univerzitetnikov, v kateri so tekmovali študentje z univerz v Milanu, Ljubljani, Padovi, Trentu, Vidmu, Benetkah in Trstu) se je spet uveljavila slovenska študentka trzaska filozofske fakultete Matejka Grgič, ki je zasedla

drugo mesto. V svojem spisu je komentirala misel filozofa Karla Popperja o demokraciji in pravici do znanja kot bistvenih predpostavkah za odprtejšo družbo. V utemeljitvi za drugo nagrado (pol milijona lir in možnost za udeležbo na seminarju o ustvarjalnem pisanju v Nürenbergu) je receno, da gre za pronicljivo in dosledno logiko in jezikovno analizo Popperjeve misli z deklariranim namenom, da ne zapade v poceni retoriko, s katero se večkrat proslavljajo sredstva javnega obveščanja. Komisija je upoštevala tudi izčrpno bibliografijo ter osebne misli. Matejka Grgič je na tem literarnem tekmovanju že zmaga kot visjesolka. Ob novem uspehu ji iskreno čestitamo.

OBČINSKA SEJA

Regulacijski načrt še razdvaja Illyjevo upravo

Predlog odbornika Cervesi

Vprašanje regulacijskega načrta mestne uprave se vedno buri duhove in tudi razdvaja politične stranke, ki podpirajo levosredinsko upravo župana Riccarda Illyja. Projekt uglednega arhitekta Paola Portoghesija, ki bi zacrtal urbanistično podobo Trsta v letu 2000, se je rodil pod nesrečno zvezdo, saj je dozivel že nekaj zavrnitev s strani deželne nadzorne odbora. Njegova trnova pot je povzročila številne politične polemike in tudi odstop pristojnega odbornika Sergia Carniella. Na njegovo mesto je bil imenovan Giovanni Cervesi, ki je bil svojcas, kot predstavnik republikanske stranke, tudi pokrajinski odbornik.

Regulacijski nacrt je pred nekaj tedni dozivel formalne in vsebinske kritike dezelne uprave. Odbornstvo, ki je pristojno za izvajanje splošnega dezelnega urbanističnega plana, je namrec mnenja, da nekateri bistveni gradbeni standardi trzaskega nacrtu ne odgovarjajo dezelnim zakonskim predpisom.

Odbornik Cervesi je na včerajšnji seji nacelnikov svetovalskih skupin predlagal, da bi sporni nacrt popravili, oziroma prilagodili dezelnim predpisom. S tem postopkom, pravi odbornik, bi pospesili odobritev tega urbanističnega nacrtu, ki je trenutno zamrznjen. Formalno gledano je namrec se vedno v veljavi stari nacrt, ki je popolnoma zastarel in ne odgovarja vec potrebam mestne ter okoliske stvarnosti.

Cervesijevo usmeritev podpira Ljudska stranka, medtem ko sta DSL in Zavezništvo za Trst precej kritični do tega stalisca. Nacelnika skupin Giorgio de Rosa in Alberto Rusignan sta namrec mnenja, da bi morala občinski odbor in svet v marsicem na novo izdelati regulacijski plan. Na tak nacin bi se mestna uprava izognila novim morebitnim tezavam in novim birokratskim zapletom, ki se, kot kaže, že pojavljajo na obzorju.

Da je treba narediti skoraj vse znova, je mnenja tudi Jacopo Venier (SKP), ki je vsekakor pozval dezero, naj enkrat za vselej pojasni svoja gledanja na to kočljivo vprašanje.

NOVICE

Natečaj za pet mest vodje tehnične službe

Trzaska občina obvesca, da je ponovno razpisala natečaj za pet delovnih mest vodje tehnične službe. Natečaja se lahko udeležijo diplomiranci iz inženirstva ali arhitekture s habilitacijo za opravljanje poklica in vpisom v poklicno združenje in petletnim delovnim stazem. Zainteresirani naj predložijo prošnje najkasneje do 12.30 dne 27. junija letos v uradu za protokol Trzaska občine (Trg Unità 4). Vse podrobne informacije posreduje oddelek za osebje Trzaska občine, tel. št. 6754312.

Predstavitve knjige o kominformu

V knjigarni Minerva v Ul. S. Nicolò 20 bodo jutri ob 17.30 predstavili knjigo Annali Feltrinelli. Gli atti del Cominform (1947-49), ki jo je pripravil Giuliano Procacci. Knjigo bo predstavil prof. Jože Pirjevec. Sodelovali bodo prof. Leonid Gibjanskij z moskovske Akademije znanosti in prof. Silvio Pons z rimskega Instituta Gramsci.

Svetovni red po letu 1989

Ta naslov nosi konferenca, na kateri bo o nestabilnosti na evropskem vzhodu in o osibitvi ameriske nadvlade na zahodu spregovoril ambasador Sergio Romano v četrtek ob 15. uri v konferenčni dvorani ekonomske fakultete Trzaska univerze.

Bili so tudi skavti

V nedeljskem članku o proslavi ob koncu solskega leta v slovenskem centru v Miljah je po pomoti izostalo, da je s svojim prizorčkom nastopila tudi skavtska skupina, ki se je v Miljah začela zbirati pred enim letom in jo vodi Tomaz Petaros iz Borsta.

GLASBENO TEKMOVANJE

Orkestru Synthesis 4 že drugič pokal Mesta Pulj

Prvo mesto tudi za komorno skupino gojencev GM

Tri tedne po visoki uvrstitvi na mednarodnem harmonikarskem tekmovanju v Innsbrucku je harmonikarski orkester Synthesis 4 osvojil se novo odličje: uvrstil se je namreč na absolutno prvo mesto glasbenega tekmovanja, ki se je konec prejšnjega tedna odvijalo v Pulju. S 97 točkami na skupnih 100 je osvojil pokal 26. izvedbe tega mednarodnega srečanja in obenem veliki pokal Mesta Pulj, ki ga poreditelji na osnovi strokovnega mnenja ocenjevalne komisije dodelijo najboljšemu nastopajočemu orkestru kot nekakšno »stafetno palico« v začasno last. Odlično prvo mesto so dosegli tudi stirje gojenci, ki so v kategoriji komornih skupin kot GM Mladi kvartet zasluženost osvojili prav tako prvo nagrado.

S tem novim imenitnim poustvarjalnim dosežkom se je tržaški orkester, ki pod vodstvom Claudia Furlana deluje v okviru Glasbene

matice, že drugič zapovrstjo z najvisjo nagrado uveljavil na puljskih mednarodnih srečanjih harmonikarjev. Veliki pokal Mesta Pulj, ki je kot »castni dodatek« obogatil nagradna priznanja jubilejne 25. izvedbe tekmovanja, je namreč že drugič v rokah orkestra Synthesis 4, ki ga je s prav tako uglednim nastopom osvojil pred dvema letoma. Gre pač za prehodno odličje, ki ga zmagovalec prejme poleg »redno« dodeljenega pokala z obvezo, da ga na naslednjem srečanju preda najboljšemu orkestru. Na zaključnem koncertu, ki je bil v nedeljo zvečer v znameniti cerkvi sv. Franje, je harmonikarski orkester Synthesis 4 tako nastopil v nekakšnem dvojnem svojstvu: kot najboljši udeleženec prejšnjega in pa kot ugledni nagrajenec letošnjega srečanja. Na prihodnjem puljskem tekmovanju, ki bo predvidoma konec spomladi 1997, pa bodo člani orkestra predali

veliki pokal takratnim zmagovalcem.

Prav tako kot v Innsbrucku je bilo slavlje tržaških harmonikarjev dvojno: poleg orkestra Synthesis 4 so se namreč tekmovanja v Pulju udeležili tudi člani Mladega kvarteta, ki ga sestavljajo Giulia Valassi, Jana Ban, Erik Kuret in Peter Sancin. Stirje gojenci Claudia Furlana so nastopili z Ambrosiusovim Ritmičnim kaleidoskopom in s to skladbo dosegli 92 točk, najvisje stvilo v kategoriji in torej prvo mesto skupaj z enakouvrscenim zagrebjskim duom.

Ocenjevalno komisijo so poleg predsednika strokovnega odbora tekmovanja prof. Slavka Magdica sestavljali se profesorja Massimo Brajković in Branko Okmaca iz glasbenih sol v Pulju, predsednik pripravljalnega odbora harmonikarskega tekmovanja v Castelfidardu Paolo Picchio in Peter Soave, svetovno

uveljavljeni harmonikar iz Detroita.

Puljska srečanja harmonikarjev so poznana kot ena osrednjih tekmovalnih prireditev na prizorišču harmonikarske glasbe v nekdanji jugoslovanski prostor. V novi dobi samostojne hrvatske države ohranjajo svoj v letih doseženi ugled, obenem se se posebej odpirajo v mednarodni prostor. Redno se ga namreč udeležujejo tudi harmonikarji iz drugih držav (letos sta bili to Italija in Francija, zal ni bilo napovedanih Rusov in Američanov). Poleg svoje visoko strokovno izobražene - in zato tudi nadvse zahtevne ocenjevalne mednarodne komisije, ki ji naceljuje prof. Slavko Magdica, so puljska srečanja nezamisljiva prilika za vpogled v sodobno razvojno raven glasbila, kot je klasična harmonika. Iz nekdanjih netekmovalnih mednarodnih srečanj (tekmovalnost je namreč veljala le za udeležence iz bivšega jugoslovanskega prostora) so puljska srečanja začela segati v siršo evropsko stvarnost in na prehodu iz zahodnega v vzhodni svet postala odlična stična točka med različnimi pogledi in pristopi do harmonike, ki se je sočasno uveljavljala kot klasično glasbilo.

Od 1993 so puljska srečanja pravo tekmovanje: harmonikarski orkester Synthesis 4 se jih je udeleževal že prej, kot gost iz tujine, s svojimi nastopi je od strokovne komisije prejel tudi diplomu za visoko umetniško poustvarjalno raven, že v dveh izvedbah pa je dosegel najvisjo uvrstitev.

Damiana Ota

OPČINE / MOŠKI PEVSKI ZBOR TABOR

25 let v prijetnem pevskem večeru

Pevcem so podelili Gallusove značke

Moški pevski zbor Tabor je v soboto zvečer v nadvse prazničnem in prijetnem vzdušju proslavljal 25. obletnico svojega plodnega delovanja. Stevilnim poslušalcem je postregel z doživetim celovečernim koncertom, ki mu je dal naslov »Pesem za vse« in z njim dejansko ogrel srca vseh, hkrati pa dokazal, da je znal s svojim zvestim pevovodjo Svetom Grčicem prebrskati tudi marsikatero brzico in obiti vse ovire in da je še vedno živ in krepak, čeprav mu je na začetkih poti marsikdo prerokoval kratak di. Predvsem pa je s sobotnim nastopom potrdil, da namerava po začrtani poti odločno nadaljevati.

Zbor je zapel 16 pesmi, od katerih je dve posvetil 50-letnici osvoboditve izpod nacifazizma. Ves ta bogat program, ki so ga pevci lepo in občuteno izvedli, je zelo duhovito in posrečeno napovedoval Drago Gorup, ki je tudi avtor zanimivega spisa o potovanju openskih pevcev pred mnogimi leti na gostovanje v Makedonijo.

Proslavi se je zelel pridružiti tudi zenski zbor, ki je slavljenec najprej zapel, nato pa vsakemu pevcu podaril po en nagelj in majolico. Po tem ljubkem obredu sta zbora skupaj zapela

»Vstajenje Primorske«, ki je prijetno in toplo vzdušje v dvorani Prosvetnega doma se povečalo.

Kar lepo stevilo drustev je nato prineslo zboru svoj pozdrav in čestitke, s kratkim govorom pa sta se oglasila za ZSKD Ace Mermolja, ki je zazelel zboru se veliko plodnega dela in Viktor Sosić, ki je poudaril pomen taksnega zbora za vasko kulturno dejavnost in društvo Tabor.

Ignacij Ota, odgovoren za pevsko dejavnost pri ZSKD je nato razdelil pevcem Gallusove značke za zvestoto pevski dejavnosti. Bronaste je prejelo pet pevcev, srebrne stirje, desetim pa so podelili zlate značke. Tistim, ki so pred tem že dobili ta priznanja, ali pa so v zbor vstopili v zadnjih letih, so tokrat izročili posebne diplome.

Najboljše priznanje za dolgoletno dejavnost zbora, ki je ponesel naslova pesem na vse vetrove, predvsem pa oplajal opensko kulturno stvarnost, pa je bil iskren in prisrčen aplavz občinstva, ki je hotel biti tudi spodbuda za naprej. Po tem vsestransko uspelem koncertu res ni bilo težko nadaljevati slavlja in nazdraviti slavljenec ob dobri kapljici in zalozeni mizi.

Neva Lukes

Ansambel Synthesis 4 med nedavnim nastopom v Boljuncu

Priprave na poletni center v Devinu

Uprava devinsko-nabrezinske občine obvesča, da je bil objavljen razpis za dražbo na podlagi zasebne licitacije za vodenje vzgojnih animacijskih dejavnosti v Poletnem centru 1995, ki bo julija letos v Devinu. Prosnje na kolkovanem papirju je treba predložiti najkasneje do 11.30 dne 6. junija 1995.

Za vse dodatne informacije se lahko obrnete na Obcino Devin Nabrezina, Nabrezina Kamnolomi 25, kjer je na razpolago za vpogled tudi podrobni pravilnik o pogojih zupaka.

Obcina tudi sporoča, da je se mogoče vpisati otroke od 3. do 11. leta v poletni center. Poskrbljeno bo tudi za kosilo. Starsi bodo lahko poslali svoje otroke v center tudi samo jutraj, od 8. do 13. ure, brez kosila. Za prevoz bodo otroke smeli uporabljati solski avtobus.

MAČKOLJE / TRADICIONALNA PRIREDITEV

Uspešen praznik češenj

Praznik češenj je v nedeljo popoldne nudil številnim gostom pa tudi gostiteljem lep kulturni spored, ki ga je z besedo povezovala Darja Smotlak. Prizorišče dogajanja sta bila cementna ploscad oziroma plesisce ter dvignjeni odrski prostor v objemu zelenega hrastja. Kulturno prireditev je otvoril pihalni orkester s Proseka, medtem pa so se na svoj nastop pripravljali otroci, oblečeni v belokranjske narodne noše. Po godbi so otroci, ki hkrati tvorijo folklorno skupino osnovnih sol od Domja, iz Boljunca in Doline priplesali v kolu na prireditveni prostor. S pesmijo, plesom ter ob spremljavi harmonike in kontrabasa so ustvarili spomladansko rajanje v smislu dolenskih obicajev (na sliki - f. Balbi/KROMA). Primorske navade pa so z značilnimi pesmimi pričarale pevke zenske pevske skupine Stu ledi. Pred občinstvom so se predstavili nekateri mladi gojenci mackoljske zupnijske glasbene sole, in sicer Gleb Tul, Martin Tul in Daniela Tul.

Z govorom je nastopil do-

macin Danijel Novak. Poudaril je pomem miru: 50. obletnica konca druge svetovne vojne naj bo svetu v opomin in svarilo, da mora končno po tolikih vojnih pretresih 20. stoletja zavladati mir.

Praznično sestavljeni spored je sklenila proseška godba s temperamanetnim izvajanjem

skladb iz svetovne glasbene zakladnice, kot na primer iz repertoarja ansambla Abagodi, Franka Sinatre in drugih. Kulturni del se je počasi umaknil zabavnemu, tako da so se prisotni lahko zavrteli ob zvokih ansambla Krt. Vsekakor je bilo sončno vreme kot naročeno.

Suzana Strajn

PREBENEG / UMRL V DACHAUU

V nedeljo minilo petdeset let od mučeniške smrti J. Rapotca

V nedeljo 28. t.m. je minilo že petdeset let, odkar je daleč od domovine in daleč od svojih otrok, v zalostno znamenem dachauskem taborišču po dolgi, kruti in nečloveški internaciji umrl Prebenezan Joze Rapotec.

Od vsega začetka je Joze Rapotec aktivno sodeloval v antifasističnih gibanjih; skupaj z vascani je sodeloval v Osvobodilni fronti in se 28. junija 1944 vključil v Narodnoosvobodilno vojsko. V bitki pri Postojni so ga ujeli in nato zaprli v tržaške Coronejske zapore. Od tu so ga odpeljali v taborišče v Dachau.

Dočakal je svobodo, vendar pa je zaradi telesne izčrpanosti in dolgega trpljenja umrl prav v tem taborišču 28. maja 1945; tu je tudi pokopan. Njegove kosti trohijo v neznani gomili, njegov spomin pa je vedno živ; nikoli ga ne bodo pozabili vsi tisti, ki so ga pričakovali takrat, ko so se izpolnile njegove zadnje besede: ko je s tovariši odšel v partizane je obljubil, da se bo vrnil, ko bo naša zemlja osvo-

bojena.

Joze Rapotec pa ni umrl sam v boju za boljso in pravično prihodnost; zapisan je med milijoni sotrpnikov, ki so zrtvovali svoja življenja za svobodo in domovino.

Ob 50. obletnici smrti se ga spominjajo svojci in Kulturno društvo »Joze Rapotec« iz Prebenega.

ŠOLSTVO / OTROŠKI VRTEC

»Strašne« hobotnice na razstavi v Šempolaju

Velike barvne hobotnice z ogromnimi poudarjenimi očmi in dolgimi grozečimi lovskimi so v nedeljo v igralnici šempolajskega otroškega vrtca pričakale obiskovalce že običajne otroške razstave ob koncu solskega leta. »Posasti« so visele na zidu v krotkem objemu ribiske mreže. Obiskovalci se hobotnici niso ustrašili, saj so jih bili že spoznali ob pustnem času, ko so se »sprehodile« po vasi v veselem otroškem živzavu.

Hobotnice-maske so bile le ena od atrakcij letošnje razstave ročnih del, risb in izdelkov malčkov šempolajskega otroškega vrtca. V igralnici so si lahko domačini ogledali še mnogo drugih stvari in predmetov, ki so jih otroci pod večšo roko vzgojiteljic izdelali med solskim letom. Videli so značil-

nosti letnih časov, pa tudi značilnosti različnih narodov, ljudi in njihovih bivalisc. Na tleh so bili drug ob drugem postavljene stanovanjske hise belcev, indijanski sotori in tukuli crncev. Ob pogledu na tolikšno ročnodelsko bogastvo so imeli obiskovalci občutek, da so se otroci v vrtcu naučili marsikaj lepega, zanimivega in koristnega.

Ob otroški razstavi se je v nedeljo proslavil tudi prodajni sejem, ki so ga pripravili starši otrok. Izdelali ali prinesli so različne predmete. Kdor si je katerega od njih izbral, je v zameno pustil prispevek za vrtec. Sejem je zabeležil letos velik uspeh; največjega doslej, da so bili organizatorji s svojo pobudo lahko res zadovoljni. Pa tudi obisk je bil zelo dober, kar prica o povezanosti otroškega vrtca z vasko skupnostjo.

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK,
30. maja 1995
FERDINAND

Sonce vzide ob 5.20 in
zatone ob 20.44 - Dolžina
dneva 15.24 - Luna vzide
ob 6.17 in zatone ob 21.34.

Jutri, SREDA,
31. maja 1995
MARJA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
27,6 stopinje, zračni tlak
1016,6 mb raste, veter 18
km na ur vzhodnik seve-
rovzhodnik, vlaga 54-od-
stotna, nebo rahlo poo-
blaceno, morje rahlo razgi-
bano, temperatura morja
18,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alessia
Azzopardo, Geremia Pago-
ni, Caterina Hale, Andrea
Zotto, Maurizio Pacialat,
Daniela Delconte.

UMRLI SO: 95-letna
Giuseppina Coslovich, 57-
letna Irene Giussani, 89-
letna Albina Druzina, 69-
letni Ottavio Covacci, 75-
letna Isabella Di Toma, 76-
letna Giuseppina Cnapich,
59-letni Romano Sain, 72-
letni Stefano Fuligno, 75-
letni Vincenzo Licari, 80-
letna Caterina Kustrin, 79-
letni Vinicio Schwagel, 86-
letni Rodolfo Primosi, 61-
letni Aldo Milli, 74-letna
Teodora Stanta.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 29.
maja, do NEDELJE, 4. ju-
nija 1995.

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Zaradi skorajšnje obnovitve
razstavnih prostorov

OPREMA
Nudi na
vseh
razstavljenih artiklih

POPUST
od 20 do 80% POHITITE

Lekarne odprte od

13.00 do 16.00
Trg Goldoni 8 (tel.
634144), Ul. Revoltella 41
(tel. 947797), Zavljje - Ul.
Flavia 89 (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) -
samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

Lekarne odprte od

19.30 do 20.30
Trg Goldoni 8, Ul. Re-
voltella 41, Ul. Tor S. Pie-
ro 2, Zavljje - Ul. Flavia 89.
ZGONIK (tel. 229373) -
samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Ul. Tor S. Piero 2 (tel.
421040).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA
Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure. -
tel. 573012.

Zdravstvena dežurna

služba
Nočna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.
Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.45,
18.35, 20.25, 22.15 »Un
eroe borghese«, r. Miche-
le Placido, i. Fabrizio
Bentivoglio, Omero Anto-
nutti.

EXCELSIOR - 18.15,
20.15, 22.15 »Amore e
ombra«, r. Betty Kaplan.

**EXCELSIOR AZZUR-
RA** - 18.20, 20.10, 22.00
»L'amore molesto«, r.
Mario Martone.

AMBASCIATORI -
19.45, 22.00 »Rob Roy«,
i. Liam Neeson, Jessica
Lange.

NAZIONALE 1 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Mor-
ti di salute«, i. Anthony
Hopkins, Bridget Fonda,
Matthew Broderick.

NAZIONALE 2 -
16.30, 18.20, 20.15,
22.15 »Ciao Giulia, sono
Kevin«, i. Michael Kea-
ton, Geena Davis.

NAZIONALE 3 -
16.00, 18.00, 20.05,
22.15 »A proposito di
donne«, i. Whopi Gold-
berg, Mary Louise
Parker, Drew Barrymore.

NAZIONALE 4 -
16.00, 18.00, 20.05,
22.15 »Jefferson in Pa-
ris«, r. James Ivory, i.
Nick Nolte, Greta Scac-
chi.

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Il gusto del proi-
bito«, porn., prepovedan
mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.45,
18.30, 20.15, 22.10 »Don
Juan De Marco, maestro
d'amore«, i. Marlon
Brando. Zadnji dan.

ALCIONE - 18.30,
20.15, 22.00 »Viva San
Isidro«, r. Alessandro
Cappelletti, i. Diego Aban-
tano, Marco Leonar-
di, Lumi Cavazos.

LUMIERE - 18.00,
20.00, 22.15 »Nell«, i. Jo-
die Foster.

PRIREDITVE

ZVEZA SLOVENSkih
KULTURNIH DRUSTEV
obvesca, da je razstava
IVAN TRINKO -
ZIVLJENJE IN DELO na
ogled v Gregorčičevi
dvorani -Ul. S. Francesco
20/I. nadstr. se danes,
30. t. m. z urnikom od
10. do 12. ure in do 15.
do 17. ure.

TRZASKA OBCINSKA
UPRAVA prireja danes,
30. t. m., ob 18. uri v
dvorani Muzeja Revoltel-
la srečanje na temo: SLO-
VENSKA KULTURA V
TRSTU MED PRETEKLO-
STJO IN SEDANJOSTJO:
LJUDJE, PROBLEMI IN
IDEJE. Sodelujejo: Rober-
to Damiani, Peter Moc-
nik, Pavle Merku, Miran
Kosuta, Maria Cenda,
Franko Vecchiet, Milan
Pahor, Sergij Pahor, Bo-
ris Zuljan, Maria Massau
Dan, Adriano Dugulin in
Anna Rosa Rutigliano.

Zalozba Mladinska Knjiga - Ljubljana in Trzaska Knjigarna

vabita danes, 30. maja ob 17.30
v Gregorčičevo dvorano - Ul. Sv. Frančiška, 20 v Trstu na

posvet o čtivu

za otroke in mladino od 9. do 14. leta

Sodelovali bodo uredniki pri Mladinski knjigi in svetovalka Zavoda za solstvo

**TRZASKA KNJIGAR-
NA** vabi jutri, 31. maja,
ob 17.30 na predstavitev
knjižnega prvenca Patri-
zie Vascotto A BORDO
DEL MISTRAL. Spregovo-
ril bo Marko Kravos.

DRAMSKA SKUPINA
SKD I. GRUDEN iz Na-
brezine vabi v petek, 2.
junija in v nedeljo, 4. ju-
nija ob 20.30 na iskanje
Nusičeve **SUMLJIVE**
OSEBE. Zaradi neuporab-
nosti lastne društvene
dvorane in zaradi po-
manjkanja gmotnih sred-
stev, da bi jo popravili,
bo krstna uprizoritev v
prostorih kulturnega do-
ma A. Sirk v Krizu.

KRSTNI KONCERT
vokalne skupine **RESO-
NET**, zborovodja Alek-
sandra Pertot v petek, 2.
junija, ob 20.30 v cerkvi
sv. Jerneja na Opcinah.
Vabljeni prijatelji petja!
Koncert sta podprli Zveza
cerkvenih pevskih zborov
in Slovenska prosveta v
Trstu.

KD I. GRBEC - Ske-
denjska ulica 124 vabi
clane in prijatelje na
CLANSKI VECER, ki bo v
soboto, 3. junija ob 20.30
v društveni dvorani. So-
deloval bo ZPP I. Grbec
pod vodstvom zboro-
vodkinje Boze Hrvatic.
Vabljeni!

OB PRAZNOVANJU
200-LETNICE OSNOVNE
SOLE NA PROSEKU ter
poimenovanju po slikarju
A. Cernigoju vjudno va-
bljeni na PROSLAVO, ki bo
v soboto, 3. junija, ob
19. uri pred prosesko
osnovno solo ter
OTROSKO PRIREDITEV
v nedeljo, 4. junija, ob 19.
uri v Kulturnem domu na
Proseku. V solskih pro-
storih bo od 3. do 9. ju-
nija na ogled razstava
osnovnega solstva na Pro-
seku. Razstava bo odprta
v solskih urah ter od 18.
do 20. ure.

PD SLOVENEK - Borst-
Zabrec prireja od 2. do
5. junija 25. **PRAZNIK VI-
NA** v Hribenci. V petek,
2.6., ob 21. uri nastop
MePZ Slovenec-Slavec,
tamburasev iz Boljuna in
podelitev priznanj vino-
gradnikom; v soboto
zvečer, 3.6. ples z ansam-
blom Happy day; v ne-
deljo, 4.6., ob 17.30 na-
stop Godbenega društva
Prosek in TFS Stu ledi,
zvečer ples z Adria kvin-
tet; v ponedeljek, 5.6.
ples z ansamblom Long
zlunk.

OBCINA ZGONIK vabi
na XXXI. RAZSTAVO IN
POKUSNJO VIN v Zgo-
niku od 2. do 4. junija.
V petek, 2.6., ob 17.30 tek-
movanje "med dvema
ognjema" za osnovnosol-
sko mladino, ob 19. uri
otvoritev razstave vin, ob
21. uri ples z ansamblom
Happy day; v soboto, 3.6.,
ob 9. uri balinarski turnir,
ob 13. uri turnir v
moskem rokometu, ob 21.
uri v SKC finalna tekma v
rokometu, ob 21. ure
dalje ples z ansamblom
Kraški kvintet; v nedeljo,
4.6., ob 10. uri ex-tempo-
re, ob 18.30 nastop Godbe
na pihala iz Nabrezine in
plesne skupine SKD Vi-
gred, ob 20. uri nagraje-
vanje vinogradnikov in
od 21. ure dalje ples z an-
samblom Keydea.

SKD PRIMOREC -
Trebece vabi 2., 3. in 4. ju-
nija ob nogometnem
igriscu "Griza" v Trebcah
na VASKI PRAZNIK. Igra-
la bosta ansambla Keydea
in Kraški kvintet ob do-
bro založenih kioskih.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasi - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sozaljja:
8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

OBVESTILA

**ZDRAVNIŠKO DRUST-
VO SLOVENSKE ISTRE**
IN KRASA vabi na
srečanje jutri, 31. maja, ob
19.30 v restavraciji Pri-
morka v Strunjanu. Pro-
gram: 1. Bolecina in njeno
zdravljenje - dr. Olga Ma-
vric-Jovan (Onkološki in-
stitut Ljubljana); 2. Pregled
Krkinih analgetikov z no-
vostmi - dr. Elizabeta
Vrhovec-Krevelj (Krka Lju-
bljana).

VSI DELAVCI in
upokojeanci zahodnega Kra-
sa in zgonske občine so
vabljeni, da izrazijo svoj
glas o reformi pokojnin.
Glasovanje bo na sevedu
SPI-CGIL v Krizu danes,
30. in jutri, 31. t. m. med 9.
in 11. uro ter med 17. in
19. uro.

ZDRUZENJE ZA
ZASCITO OPCIN vabi vse
clane in prijatelje na redni
občni zbor, ki bo v četrtek,
1. junija, ob 20.30 v mali
dvorani Prosvetnega doma
na Opcinah.

SZ SLOGA klicuje v
petek, 2. junija **REDNI**
OBCNI ZBOR z obicajnim
dnevnikom redom v prostori-
h Prosvetnega doma na
Opcinah ob 20. uri v pr-
vem in ob 20.30 v drugem
sklicanju. Ob tej prilozno-
sti bodo nagrade naju-
spesnejše ekipe in posa-
mezniki v minuli sezoni.
Vabljeni.

UPRAVA občine Repen-
tabor razpisuje javno selek-
cijo za mesto
animatorke/ja v poletnem
centru, ki se bo odvijal v
repentabski občini od 3.
do 15. julija t.l. Zainteresi-
rani lahko predstavijo
prošnje na prostem papirju
na občinsko tajništvo do
14. ure dne 10. junija 1995
Zahtevani rekviziti: dopol-
nitev 18. leta starosti,
opravljena izobrazba druge
stopnje, obvladanje sloven-
skega jezika. Podrobnejša
pojasnila nudi občinsko
tajništvo, tel. st. 327122.

Slovenski dijaksi dom
SRECKO KOSOVEL spo-
roca, da vpisuje za
prihodnje leto 1995/96
učence osnovne in nižje
srednje sole ter dijake
višjih srednjih sol in uni-
verzitetne študente. Vpi-
sovanje bo odprto do zasedbe
razpoložljivih mest. Infor-
macije daje ravnateljstvo
vsak dan, Ul. Ginnastica
72, tel. 040/573141.

**ZUPNIJSKA SKUPNO-
ST** sv. Jerneja na Opcinah
vabi na Smarnicni koncert
Marijinih pesmi, ki bo v
cerkvi sv. Jerneja na Opci-
nah jutri, 31. maja ob 20.
uri. Koncert bodo obliko-
vali domači CPZ Sv. Jernej,
zbori Vesela pomlad in gos-
t večera, Vokalna skupina
Musica noster amor pod
vodstvom dirigenta Janka
Bana.

IZLETI

**DRUSTVO SLOVEN-
SKIH UPOKOJENCEV Trst**
prireja 7. junija izlet v Tre-
viso. Dopoldne ogled natu-
ristične oaze Sile, popold-
ne ogled mesta. Vpisovanje
danes, 30. maja od 9. ure
dalje na sedežu društva v
Ul. Cicerone 8, tel. st.
360324.

**DRUSTVO NARAVO-
SLOVCEV IN TEHNIKOV**
TONE PENKO prireja v ne-
deljo, 4. junija strokovno
vođeno ekskurzijo na Sa-
botin (516 m) pri Gorici.
Zbirališče ob 8. uri na Trgu
Oberdan v Trstu, oziroma
ob 8.30 v Sesljanu, blizu
Hotela Posta. Prevoz z last-
nimi sredstvi, kosilo iz
nahrbtnika. Vabljeni clani
in prijatelji.

SEKCIJA SPI-CGIL iz
Kriza prireja v nedeljo, 18.
junija izlet v Neme z ogle-
dom jame v Villanovi. Vpi-
suje Mario Turel do 10. ju-
nija (tel. st. 220266,
220710).

ŠOLSKE VESTI

**SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE** - tajništvo Tr-
st obvesca clane, da bo
danes, jutri, in v četrtek,
1. junija urad zaprt zara-
di referenduma o spora-
zumu med vlado in sin-
dikati o pokojninski
reformi. Učno in neučno
osebje glasuje od 16. do
19. ure na sledecih volil-
nih sedežih: Ul. Rossetti
74 "Petrarca", Istrska ul.
45 - "Bergamas", Ul.
Monte Grappa 1 - "Vol-
ta".

MALI OGLASI

PRIMARNA DRUŽBA
isce mlado dinamično
sodelavko/ca z diplomo
iz farmacije. Pogoji: do-
bro znanje angleškega je-
zika in po možnosti fran-
coscine. Delovno mesto
Trst, zazeljena pri-
pravljenost za potovanja.
Pismene ponudbe poslati
na Publisti Srl - Ul.
Montecchi 6, 34137 Trst-
/Trieste pod sifro LAB.

ISCEM hiso, tudi po-
trebno popravi, enosta-
novanjsko primerne ve-
likosti z vrtom v dolinski
obcini. Tel. na st. 231881
ob urah kosila in tel. st.
228807 v ostalih urah.

ISCEM resno in zane-
sljivo gospo z izkusnjami
za celodnevno varstvo
dveinpolletnega otroka v
Gorici za stiri dni v ted-
nu. Interesent naj ne
bi bile iz prevec oddalje-
nih krajev. Tel. st.
0481/530295 v urniku
poslovanja trgovin.

I S C E M O
prodajalca/skladišnika
v termo/idravljenem sa-
nitarnem sektorju. Tel.
st. 828128 ali 828028.

ISCAMO gospo za
oskrbo nepokretne mame
v jutranjih urah. Tel. st.
(040) 411358 ali
040/367088.

GOSPO/GOSPOMICNO
, ki je zainteresirana za
resno zaposlitev,
srednjih let, primerno in
izkuseno z delom v gos-
tinstvo/turističnem sek-
torju, praktično v domači
kuhinja, zaposlimo. Tel.
st. 229285.

AGRARIA zaposli sk-
ladisnika, nujno B ali C
dovoljenje, opravljeni
vojaski rok, smisel za vo-
denje skladiščne karto-
teke in ostalih skladiš-
nih dokumentov. Klicati
na tel. st. 632200.

ISCAM skromno
opremljeno stanovanje v
dolinski občini. Tel. st.
212735 od 16. do 18. ure
ter 631328 od 9. do 13.
ure.

NUDIM lekcije mate-
matike in fizike višješol-
cem, posebno za maturo.
Tel. st. 43176.

STALNA profesorica
nudi privatne lekcije za
pripravo na malo maturo.
Tel. ob uri kosila na st.
566822.

MERCEDES 190E, let-
nik 1985 v dobrem stanju
prodam. Tel. v večernih
urah na st. (0481) 20764.

PRODAM v Vipavski
dolini dvonadstropno
hiso z lepim vrtom, veža
s kaminom, terasa, dve
spalni sobi, jedilnica,
kuhinja, kompletna ko-
palnica ter dodatni WC,
garaza, vse opremljeno s
pohištvom, moderni
komfort. Telefonirati na
(040) 212239 po 20. uri.

PRODAM klorifikator
za odpadne vode rabljen
en teden. Tel. st. 291476.

PRODAM WV passat
variant G60. Tel. v urad-
nih urah na st. 213570 v
uradnih urah.

V TRZICU prodam 5-
stanovanjsko hiso s tremi
trgovinami po ugodni ce-
ni. Tel. (0481) 82531.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tičje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

PRODAJAM v Vipavski
dolini dvonadstropno hiso
z lepim vrtom, veža s ka-
minom, terasa, dve spalni
sobi, jedilnica, kuhinja,
kompletna kopalnica ter
dodatni WC, garaza, vse
opremljeno s pohištvom,
moderni komfort. Tel. na
st. 040/212239 po 20. uri.

OSMICO je odprl Alfre-
do Brajnik, Domjo 172.
Toci belo malvazijo doc in
rdeci merlot. Vabljeni! Tel.
st. 824917.

OSMICA je v Dolini na
st. 233 - Lovriha.

OSMICO ima odprto
Alojz Kante, Praprot st.18.

V SLIVNEM pri Kralje-
vih st. 9 je odprta osmica.

OSMICO sta v Samator-
ci na st. 17 odprla Marjo in
Ondina Gruden. Tocita be-
lo in crno vino.

PRISPEVKI

V spomin na drago Lauro
Pertot Kozina darujejo Mari-
ca, Nesti, Vali in Livio
100.000 lir za TFS Stu ledi
in 50.000 lir za vezenje rut
barkovljanske noše.

Ob 4. obletnici smrti ne-
pozabne Laure Pertot se je
spominja teta Majda in da-
ruje 20.000 lir za Dijasko ma-
tico.

V spomin na starše Fride-
rika in Doro Cok darujeta
Neva in Adriana z družina-
ma 100.000 lir za Stadion 1.
maj.

Namesto cvetja na grob
Bazilije Pregarc por. Corbatti
darujejo družine Corbatti
(Ricanje 58) 50.000 lir za
Stadion 1. maj.

V spomin na Milko San-
cin Prasel daruje družina
Corbatti 30.000 lir za boljun-
sko cerkev.

Namesto cvetja na grob
Rose Simonich Stopper da-
ruje družina Tercon 100.000
lir Skupnost Druzina Opci-
ne. V isti namen darujeta
Meri in Josko Tercon
100.000 lir za Slovensko Ka-
ritas.

V spomin na planinko dr.
Nado Serazin daruje Meri
Cernigoj 50.000 lir za SPDT.

V spomin na soseda
Mirkota Pecarja in Rudka
Marca darujeta Karlo in Li-
dija 25.000 lir za vzdrževanje
spomenika padlim v NOB iz
Bazovice in 25.000 lir za ba-
linarsko sekcijo SZ Zarja.

V spomin na Marijo Stoka
darujeta Laura in Elva
50.000 lir za vzdrževanje
spomenika padlim v NOB na
Kontovelu.

V spomin na drago mamo
Silvestro Gustin daruje
hčerka Nevenka z družino
80.000 lir za repentabsko
cerkev.

V spomin na drago mamo
Zoro Hrovatic daruje hčerka
Dragica 50.000 lir za repen-
tabrsko cerkev.

Ob krstu Karin Cok da-
rujejo starši 200.000 lir ter
nonoti 100.000 lir za repen-
tabrsko cerkev.

N.N. daruje 50.000 lir za
repentabsko cerkev.

Družina Luciano Puric
(Repen 152) daruje 50.000 lir
za repentabsko cerkev.

V spomin na Rozo Simo-
nich daruje družina

SVETA GORA / MNOŽIČNA UDELEŽBA

Skupno romanje za spravo in mir

Prisotna goriški in novogoriški župan

Goriški in novogoriški župan skupaj v svetogorskem svetišču (foto Studio Reportage)

Mnozica vernikov - racunajo, da jih je bilo okrog dva tisoč - se je v nedeljo popoldne udeležila vsakoletnega romanja goriške in koprške skofije na Sveto Goro, ki je letos, ko poteka petdeset let od konca druge svetovne vojne, potekalo pod geslom Sprava in mir. Mnogi so se do romarskega svetisca, kljub poletni vročini, podali pes, stevali so se na goro popeljali z avtomobili in avtobusi. Slovesno bogoslužje sta opravila goriški nadškof Antonio Vitale Bommarco in koprski skof Metod Pirih ob somasevanju kakih stiri desetih duhovnikov iz obeh cerkvenih skupnosti. Poseben pomen sta dododku s svojo udeležbo dala goriški in novogoriški župan, Valenti in Spacapan. S svojo prisotnostjo v svetišču, ki je od

nekdaj stičisce slovenskih, italijanskih in furlanskih vernikov, sta potrdila potrebo in voljo po nadaljnjem sodelovanju ljudi ob meji in med narodi nasploh.

V nagovoru sta cerkvena dostojanstvenika posebej poudarila vrednote sprave in miru. Ne gre namreč pozabiti, da se je letošnje skupno romanje slovenskih, italijanskih in furlanskih vernikov odvijalo v času številnih proslav ob obletnici konca druge svetovne vojne. Nadškof Bommarco se je v homeliji posebej skliceval na misli, ki jih je nedavno izrekel papež, ki je poudaril, kako človeštvo ne sme pozabiti na težke in tragicne izkušnje preteklosti, zato, da bodočim generacijam zagotovi mir. Papež je ob tem mislil na Bosno in na druge dežele v svetu, kjer se zmeraj

zmagujejo strasti in sovratstvo.

Oba skofa sta v nagovoru posebej poudarila da je treba stopiti na pot drugačnih medčloveških odnosov, potrpežljivo, strpno, vendar z odprtim srcem, ob spoštovanju človeškega dostojanstva. Oba sta tudi izrazila najboljše želje za razvoj obeh skupnosti, ki se bosta kmalu znasli pod skupno, evropsko streho.

Omeniti velja se, da se je bogoslužje odvijalo v starih jeziki, v slovenscini, italijanscini, latinscini in furlanscini in da sta skofa govorila vsak v svojem jeziku, potem pa se posebej pozdravila vernike drugih skupnosti.

Koprski skof dr. Metod Pirih je bil v nedeljo deželen se posebno toplega sprejema, saj so se verniki spomnili desetletnice njegove posvetitve v skofa.

SPOMINSKI VEČER / PRIREDILA GA JE ZSKP

O liku in vlogi Janka Kralja pri krščanskih socialcih

Ob 50-letnici smrti so o njem spregovorili Tomaž Simčič, Lojzka Bratuž in v Argentino izseljena Kraljeva hči Lučka

Zveza slovenske katoliške prosvete je v četrtek priredila spominski večer na Janka Kralja ob 50-letnici njegove smrti. Na večeru so sodelovali Lojzka Bratuž, Tomaž Simčič ter Kraljeva hči Lučka, ki se je rodila v Gorici, živi pa že od leta 1948 v Argentini. Večer je povezovala pevska skupina Akord iz Podgorice ter Jan Leopoli, ki je s Kraljevimi pravniki prebiral odlomke iz njegove korespondence. Prisotni so bili tudi Lojze Peterle in drugi ugledni gostje iz Slovenije, ki so bili posebno pozorni na življensko usodo in markantno intelektualno vlogo Janka Kralja v okviru krščansko-socialnega gibanja na Primorskem.

Lik človeka je najprej orisal Tomaž Simčič, ki je poudaril dejstvo, da je bil Kralj vodilna osebnost v širši slovenski stvarnosti med vojnama, ko je morala zaradi fasizma večina intelektualcev iz meja tedanje italijanske države. Lojzka Bratuž je na polagi zapisnikov sej odbora Mohorjeve družbe poudarila pomembno in nepogrešljivo vlogo, ki jo je igral Kralj pri tej ustanovi v njenih prvih desetletjih. Bil je namreč duša te organizacije od vsega začetka.

Nazadnje je Lučka Kralj Jerman v dokumenti, clanki in tudi osebnih pismih podala ob osezi, ceprav kratki življenski poti očeta, predvsem človeško sliko tega družbenega delavca, ki si je prizadeval predvsem za ohranjanje katoliške slovenske identitete našega človeka. Orisala

Spominskega večera se je udeležil tudi Lojze Peterle (foto Studio Reportage)

je tudi vzorno organizacijo krščanskih socialcev, ki so od Trbiza do Reke razširili svoje nenasilno delovanje s pomočjo zaupnikov in ne brez tveganja. Lučka Kralj se je dotaknila mnogih bolečih tem in vprašanj, ki se isčejo odgovor. Tudi med mladimi, katerim je bilo predvsem namenjeno srečanje, je bilo cutiti precej vznemirjenosti. Ob koncu je namreč mnogim ostal grenak priokus zaradi močno poudarjenih nekdanjih ideoloških konfliktov. Verjetno je nenaravno zahtevati, da bi bila vsaj novi generaciji prizanešana ta grenkoba, ki se čisto prelevi v globoko sovratstvo, vendar če preteklosti ne moremo spreminjati, prihodnost gradimo z našimi dejanji. EJ

KINO

GORICA

VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »La scuola«. Rež. Daniele Luchetti. Igrajo Silvio Orlando, Anna Galiena, Fabrizio Bentivoglio. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Un genio per amore«. Igrajo Meg Ryan, Tim Robbins, Walter Matthau.

PRIREDITVE

V KATOLISKI KNJIGARNI bodo v petek, 2. junija, ob 18. uri predstavili štiri publikacije o novejši zgodovini na našem območju in pravnih normah za varstvo manjšin. Pobudnik predstavitve je Krok za družbeno vprašanja Virgil Sceek.

SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO vabi v soboto, 3. junija, na zaključno solsko prireditve Tvoje bogastvo, moje bogastvo, naše bogastvo. Prireditve bo v Kulturnem domu v Gorici ob 20.30.

KD SKALA - GABRJE prireja v soboto, 3. junija, koncert Na borjaku. Nastopajo moški zbor Skala, dekliski zbor Grlica in mešani zbor Oton Zupancic. Prireditve bo ob 20.30 na borjaku pri Pavleticu. V primeru slabega vremena bo v nedeljo, 4. junija, ob isti uri.

RAZSTAVE

V GALERJI KULTURNEGA DOMA v Gorici je postavljena razstava slik Oskarja Beccie iz Ronk. Ogled ob delavnikih od 9. do 13. ure in med prireditvami v domu.

V GALERJI KATOLISKE KNJIGARNE razstavlja Demetrij Cej. Ogled po urniku knjigarne.

V KROZKU MITTELART je odprta skupinska razstava članov. Na ogled je dvajset umetniških del v različnih tehnikah (slike, skulpture, grafike, fotografije). Ogled do 31. maja (17.30-19.30).

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO priredi 18. junija avtobusni izlet v okolico Padove (Colli Euganei, beneske vile, Monselice). Prijave pri poverjenikih in na sedezu do 7. junija.

SPD GORICA prireja 4. junija družinski avtobusni izlet na Korosko. Avtobus bo odpeljal ob 6. uri s Travnika. Kosilo iz nahrbnika. Silinge naj udeleženci kupijo v Gorici. Društvo vabi udeležence, da do četrta poravnajo potnino.

OBVESTILA

SPDG - REKREACIJA prireja zaključno večerjo. Prijave pri tistih, ki rekreacijo se obiskujejo.

V DIJASKEM DOMU v Gorici sprejemajo prijave za OTROSKO POLETNO SREDISCE, ki bo delovalo od 19. junija do 29. julija. Prijave in informacije v pisarni Dijanskega doma ob delavnikih od 12. do 17. ure - tel. 533495.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALL'ORSO BIANCO, C. Italia 10, tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

S. ANTONIO, Ul. Romana 147, tel. 40497.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH

dr. M. Rojec - Prvomajska ulica 76 - tel. 882578.

POGREBI

Danes ob 9.30, Wanda Manzin, vd. Milocco iz splosne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

Ob tragicni in prerani smrti dragega Marka Vatte izrekajo prizadeti družini globoko sozale gospa ravnateljica, učno in neučno osebje srednje sole Ivan Trinko v Gorici

DOBERDOB / V PRIREDBI PIHALNEGA ORKESTRA KRAS

Odmevno glasbeno srečanje

Z glasbenim srečanjem na Krasu so člani pihalnega orkestra iz Doberdoba v bistvu sklenili dejavnost pred poletnim premorom. V soboto jih čaka sicer se nastop na reviji godb v Sezani, kjer bodo v tamkajšnjem Kulturnem domu igrali skupaj s sedmimi drugimi pihalnimi orkestri, pod vodstvom Bojana Adamica.

Ob koncu tedna so, kakor smo te dni že poročali, člani godbe priredili tridnevno srečanje v Doberdobu in obiskovalcem ponudili obilo dobre glasbe, razvedrila in, kakor sami poudarjajo, polno dobre volje, ce drži ljudska modrost, da pac glasba pomaga ziveti. S prireditvijo so se zeleli spomniti tudi lani preminulega dolgoletnega člana godbe in marljivega organizatorja Ermanna Gergoleta, ki je umrl prav med gostovanjem godbe v Emiliji-

Nastop godbenikov iz Turjaka (foto Studio Reportage)

Romagni.

Prireditelji glasbenega srečanja so se tokrat varovali pred slabim vremenom. Vse prireditve so se namreč odvijale

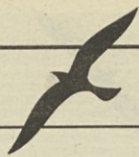
pod velikim platnenim sotorom. Zacele so se v petek, ko so pripravili veliko nagradno tekmovalje v briskoli, nadaljevale v soboto, ko je do-

maci pihalni orkester skupaj z dekliskim zborom Jezero in vokalnimi solisti pripravil lep koncert, zaključile v nedeljo, ko so na prireditvenem

prostoru nastopili trije pihalni ansambli, ko so udeleženci lahko gledali modno revijo in sledili prikazu modnih pričesk izpod spretnih rok frizerk Marize in Niki.

Posebej velja zabeležiti, da sta na sobotnem koncertu nastopila tudi vokalna solista, tenorist Vladimir Cadez in sopranistka Tanja Kustrin. Program s katerim so nastopili pred domacim občinstvom, bodo godci deloma predstavili tudi na sobotnem srečanju pihalnih orkestrov v Sezani. Tudi na tem srečanju bosta nastopila vokalna solista.

Nedeljski spored pa je obsegal sprevod pihalnih orkestrov in v večernih urah skoraj dveurni koncert na prireditvenem

POKRAJINA / SREČANJE MED DIJAKI IN APT

Uskladiti urnike šol in avtobusov

Mnogim težavam bi se lahko izognili

Pokrajina in vodstvo avtobusnega podjetja APT sta včeraj povabila predstavnike dijakov visjih srednjih sol na Goriskem na pogovor o težavah pri prevozu, da bi skušali stvari čim bolje urediti do prihodnjega šolskega leta. Srečanja sta se udeležila pokrajinska odbornika Tavagnutti in Oblach, predsednik in ravnatelj APT Scuur in Pascoli, solski skrbnik Mannini, ravnatelj in dijaki mnogih sol.

Prvi so spregovorili dijaki, ki so s stavkami že večkrat opozorili na težave s prevozi. Tokrat so negodovanje iznesli na omikan vendar odločen način. Problemov je še in še. Najpogostejši izhajajo in slabega usklajevanja avtobusnih in solskih urnikov:

zjutraj prihajajo mnogi dijaki v solo 5 ali 10 minut po začetku pouka, drugi pa morajo cele pol ure čakati pred zaprtimi solskimi vrati. Podobno je ob koncu pouka: eni drviijo iz sole, ker imajo le 5 minut časa, da pridejo do avtobusa, drugi morajo na prevoz čakati celo večnost. Na ta problem je opozorila tudi slovenska dijakinja in Steverjana. Dijaki iz te občine namreč nimajo avtobusa do 14.30: abonma plačujejo v celoti, izkoriščajo pa ga le za vožnjo v solo, ker se morajo domov vracati z drugimi sredstvi. Podobne probleme imajo tudi dijaki z Vrha in Krasa, ki zapustijo solo ob 13.15, avtobus pa odpelje sele ob 14. uri.

Takih pritozb je bilo

slisati se in se. Spodbudno pa je vsaj to, da je do srečanja prislo in da bodo do septembra razmislili o boljšem usklajevanju urnikov. Solski skrbnik je obljubil, da bo avtobusnemu podjetju dostavil podatke o številu dijakov iz vsake občine v pokrajini, ki obiskujejo posamezne sole. To bo gotovo koristno za APT, preseneča pa, da na kaj takega niso pomislili že prej. Poleg tega bodo skušali prožneje urediti urnike avtobusov, po drugi strani pa najbrž ne bi škodila večja prožnost tudi v solskih urnikih, saj bi se mnogim težavam in natančnosti avtobusov lahko izognili, ko bi bil začetek in konec pouka v raznih solah razporejen z določenim časovnim razmahom.

PREVOZI / Z AVTOBUSOM NA MORJE

Nova proga Gorica - Gradež

Vožnje vsako uro bodo povezale tudi Gorico in ronško letališče

Predsednik pokrajinskega avtobusnega podjetja APT Aldo Scuur je izkoristil včerajšnje srečanje z dijaki in solskimi predstavniki, da je javno napovedal zanimivo novost, ki jo nameravajo uvesti v medkrajevnem javnem prevozu na Goriskem. Gre za novo avtobusno progo, ki bo s pogostimi voznjami dnevno povezovala Gorico, Trzic in druge večje centre v pokrajini z Gradežem in z ronškim letališčem. S tem bodo zapolnili dvojno vrzel v avtobusnem prometu v pokrajini: pomanjkanje številnejših zvez z Gradežem in pomanjkanje redne avtobusne proge med Gorico in deželnim letališčem pri Ronkah.

APT namerava zagotoviti ti dve novi zvezi s podaljšanjem sedanje proge E6. Po novem bodo avtobusi peljali iz Gorice skozi Gradišče, Zagraj, Foljan,

Speter, Turjak, Ronke (letališče), Trzic in nato po pokrajinski cesti do Gradeža. Avtobusi bodo peljali z rednimi presledki približno vsako uro med 5.45 in 24. uro. Za poletne zveze med Gorico in Gradežem bo to velika pridobitev, saj je doslej bilo le par dnevnih voženj v vsako smer odločno premalo. Z rednimi voznjami vsako uro pa utegne avtobus postati zanimiva alternativa avtomobilu, se posebno zaradi težav s parkiranjem v Gradežu. Prav tako bo avtobus zanimiv za letovišcarje, ki želijo na izlet v Gorico. Vožnja z avtobusom naj bi trajala približno uro in 10 minut in bo torej tudi v časovnem pogledu dovolj konkurenca.

Novo zvezo nameravajo uvesti že z 8. junijem. Za to potrebujejo se soglasji pokrajinske uprave, ki je nacelno že zagotovila svoj da, in dezele.

FOTOGRAFIJA / DIA PRIMORSKA

Štiri razstave fotografije v Novi Gorici

Odlični člani Skupine 75

V Novi Gorici bo ob koncu tedna pomemben kulturni dogodek. Zanj je, kakor že vrsto let doslej, poskrbel Foto kino klub Nova Gorica. Pravzaprav bi bilo treba zapisati, da se bodo zvrstile kar štiri fotografske razstave in se natečaj barvnih diapozitivov Dia Primorska 95. Dogodek je toliko bolj pomemben, ker so se tudi tokrat med najboljše fotografske ustvarjalce s svojimi deli vpisali zamejski amaterski fotografi, člani kluba Skupina 75.

V petek, 2. junija, bodo v Novi Gorici odprli razstavo del z natečaja crnobelega fotografije, razstavo z natečaja barvne fotografije, razstavo sodobne danske fotografije, pripravili pa bodo tudi projekcijo diapozitivov z natečaja Dia Primorska.

Za republiški natečaj crnobelega fotografije je prispelo nad osemsto del več kakor stotih avtorjev. Umetnostni svet Fotografske zveze Slovenije je sprejel dvesto del in prisodil nagrade. Zlati medalji sta prejela clana Fotokluba Maribor Matjaz Wenzel in Goran Blagajac, srebrne oziroma bronaste medalje pa Vlasta Jencic in Branko Zorovic, ter Danilo Jakovcic in Simon Tansek.

Za najboljšo barvno fotografijo sta zlati medalji prejela Branko Zorovic iz foto kluba Maribor in Flavio Mo-

setti, clan Skupine 75. Srebrne in bronaste medalje so prisodili Petru Kozjeku in Jocu Balantu, ter Goranu Blagajcu in Mirku Bijuklicu.

Letos so, v okviru pobud Evropskega leta varstva narave, razpisali tudi fotografski natečaj na to temo. Priznanja so prejeli Mirko Bijuklic (foto klub Nova Gorica), Lojze Popelar (fotoklub Mavrica, Radomlje), in Jani Novak (fotoklub A. Prese- ren, Jesenice).

V okviru natečaja Dia Primorska je štiri- deset avtorjev poslalo preko dvesto diapozitivov. Nagrade so prejeli Flavio Mosetti in Valter Nanut, (oba Skupina 75), Leo Caharija, Mirko Bijuklic in Mojmir Maraz.

Umetnostni svet Foto zveze Slovenije je podelil tudi štiri razstavljalске naslove "Fotograf 1. razreda" na sicer Brunu Bizjaku, Dariu Tavcarju, Dušanu Ježu in Danilu Jakovcicu.

Zdaj pa potek razstav, oziroma prireditve: v petek, 2. junija ob 17. uri bo v mali dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici projekcija diapozitivov z natečaja Dia Primorska; istega dne ob 18. uri v OS v Solkanu odprtje razstave barvne fotografije; istega dne ob 19. uri v galeriji Pokrajinskega arhiva razstave fotografij na temo varstva narave in razstava sodobnih danskih fotografij.

NOVICE

Gostovanje otroškega orkestra Alpe Jadran

V Kulturnem domu bo drevi prijeten glasbeni dogodek ob gostovanju 54-clanskega otroškega godalnega orkestra, ki ga sestavljajo mladi glasbeni poustvarjalci iz držav skupnosti Alpe - Jadran. Orkester je nastal v okviru zanimivega nacrta povezovanja na mladinskem, glasbenem in kulturnem področju "Goriška". Mlade izvajalce vodi Igor Kuret, ki je tudi eden glavnih pri uresničevanju zamisli o povezovanju na glsebenem področju. Povedati velja, da se je ansambel že lepo predstavil na nekaterih pomembnih prireditvah, v prihodnjih dneh pa se bo udeležil 4. Glasbenega festivala evropske mladine v Budimpešti. Srečanje z mladimi izvajalci bo noč ob 20.30 v veliki dvorani Kulturnega doma.

Danes srečanje o problematiki poklicnega zavoda IPSIA

V dvorani občinskega sveta bo danes ob 18. uri srečanje, ki ga prirejajo dijaki poklicnega zavoda IPSIA s predstavniki oblasti in dijaki občin na desnem bregu Soče. S pobudo se strinjata tudi zupan Valenti in občinski odbornik Devetag, ki bi rada resila kar se resiti da potem ko so v Trzicu dosegli, na področju poklicnega izobraževanja, precejšnjo avtonomijo. V goriški zavod naj bi pritegnili dijake tudi iz sosednjih območij videmske pokrajine in s tem solo dejansko okrepili.

Gostovanje ansambla Clemencic consort

V okviru festivala baročne glasbe bo v četrtek, 1. junija, ob 20.30 v občinskem gledališču v Trzicu nastopil ansambel Clemencic Consort, ki ga sestavljajo Renè Clemecic, Marco Ambrosini, Michael Posch, Riccardo Delfino, Thomas Wimmer. Ansambel bo izvajal Vivaldijeve skladbe.

Previdnosti ni nikoli preveč

Previdnosti ni nikoli preveč, glasi ljudska modrost. Najbrž bo držalo, predvsem pa bi veljalo to upoštevati. Vse kaže, da so v krajih na Trziskem pa tudi v Gradezu v zadnjih dneh spet zabeležili občuten porast vlomov v stanovanja in tatvin. Tatinska dejavnost se sicer z nastopom turistične sezone običajno poveča, saj je znano, da se med množico turistov, "posebni" turisti zelo spretno skrijejo.

Gradež: ranjen upokojenec

82-letni Ernesto Zimolo je bil težko ranjen v prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj, sredi dopoldneva v Gradezu, v križišču ulic Vespucci in Viale Italia. Zimola je z avtom zadela Marianna Mariuzzi iz Trsta. Ponesrečenca so s helikopterjem prepeljali v bolnišnico na Katinari.

Nevihla prinesla nekaj dežja in povzročila tudi precej škode

Včerajsnja popoldanska nevihta je na Goriskem prinesla nekaj padavin (sicer bolj za osvežitev kot drugo), povzročila pa je tudi nekaj škode in precej dela gasilcem. Na območju industrijske cone je strela povzročila manjšo škodo v transformatorski kabini, precej dela pa so imeli gasilci z odstranjevanjem vejevja in dreves.

GORICA / ODMEVNA PRIREDITEV DRUŠTVA PEDALE GORIZIA

Nad štiristo udeležencev na 12. vožnji Gorica - Portorož

Prvo mesto osvojil klub Cenadese iz Pokrajine Treviso

Prvi metri po startu na goriškem Korzu (foto Studio Reportage)

Nekaj več kot štiristo (412) kolesarjev se je v nedeljo udeležilo kolesarske pravilnostne vožnje na 100 kilometrov dolgi progi med Gorico in Portorožem. Udeležba je bila mednarodna, največ kolesarjev pa je bilo iz Veneta. Dobra je bila udeležba iz Slovenije in Hrvaske ter Avstrije. Na prvo mesto po številčnosti se je uvrstil klub Cenadese iz pokrajine Treviso (65 udeležencev), na drugo klub Resanese (iz pokrajine Padova), na tretje pa Kolesarski klub iz Portoroža. Manifestacije, 12. po vrsti, ki jo je priredil KK Pedale Gorizia so se udeležili predstavniki 36 klubov. Posebno priznanje so prireditelji izročili TV Koper-Capodistria.

GORICA / NA 9. SREČANJU V PRIREDBI LUDOTEKE

Desetine pisanih zmajev poletele nad letališčem

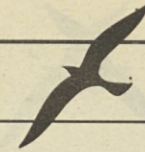
Tako otroci kot odrasli predstavili številne domiselne izdelke - Protest Severne lige proti financarski šoli

Mirensko letališče je bilo v nedeljo popoldne prizorice že devetega srečanja zmajarjev v organizaciji ludoteke, ki deluje pri občinskem večnamenskem socialnem centru. V zrak so z večjim ali manjšim uspehom spustili na desetine pisanih zmajev vseh velikosti in oblik, od tradicionalnih preprostih v obliki romba, do pravicatih letecih pošasti in domiselnih proizvodov neizmerne fantazije ustvarjalcev. Ziriya je ocenila najboljše izdelke in podelila vrsto nagrad tako otrokom kot odraslim.

Ob srečanju je skupnica aktivistov Severne lige delila letake proti gradnji financarske sole, ki bi z letališča najbrž pregnala tudi taka rekreativna srečanja.

Najzahtevnejši je bil prav vzlet.. (foto Studio Reportage)

NOVICE

DSL kritizira upravitelje literarne nagrade Ernesta Hemingwaya

TRST - Dezelna svetovalca DSL Sergio Matassi in Renzo Travanut sta v interpelaciji kritizirala odbor, ki podeljuje nagrado »Ernesta Hemingwaya«. Dezelni odbor sta povabila, da bi opozoril prireditelje literarne nagrade na kriterije za podeljevanje priznanj. Med nagrajenci za novinarstvo je bil namreč letos nagrajen odgovornik urednik dnevnika Il Giornale Vittorio Feltri, ob čemer se je odbor razdvojil. Po mnenju svetovalcev DSL so letošnje izbire za podelitev nagrad spremljale polemike, številni prestižni člani žirije pa so se tudi distancirali: javno so kritizirali izbire in pa dvomljivo prisotnost predstavnikov Forza Italia tako med nagrajenci, kot v sami žiriji. Dezelna svetovalca se zato obracata na predsednico Alessandro Guerra, da bi zavrnila način upravljanja lignanske manifestacije, ki se odvija pod pokroviteljstvom deželne uprave in ki je dejansko škodovala tako spominu na Hemingwaya, kot podobi Dezele.

V Vidmu umrl mamilaš

VIDEM - Včeraj dopoldne so v Vidmu odkrili truplo 36-letnega Maura Mazzona iz Pordenona (stanoval pa je v Vidmu). Po vsej verjetnosti je umrl zaradi prevelike doze mamila, ki si ga je vbrizgnil. Po besedah policijskih agentov je Mazzon obležal v fiatovem ritmu na parkirišču v Ul. Pradamano. Sodni zdravnik meni, da je Mazzon umrl pred dvema ali tremi dnevi. V avtomobilu pa niso našli sledov mamil, ampak samo še zapečateno brizgalko. Tudi zaradi tega preiskovalci se nadaljujejo preiskavo in skušajo ugotoviti, ali so za Mazzonovo smrt odgovorne še druge osebe.

TRST / OPERACIJA ČISTE ROKE

Izsiljevanje: včeraj aretirali generala Aloio

Jamstveno obvestilo dežel-nemu svetovalcu LS

PORDENON - Agenti finančne straže iz Pordenona so včeraj v Rimu aretirali generala letalstva Ermanna Aloio, ki je sicer v službi na obrambnem ministrstvu. Zahtevo o preventivnem priporu je sodniku za preliminarne preiskave iz Pordenona vložil namestnik državnega pravdnika Raffaele Tito, nanaša pa se na domnevno izsiljevanje. Po pordenonskem sodniku naj bi Aloio spomladi leta 1992 prejel od nekega podjetnika iz Veneta 80 milijonov lir kot podkupnino za dela v Villafranci (Treviso). V okviru iste preiskave so na zahtevo pordenonskega tožilstva aretirali se druge oficirje.

Dezelni svetovalec Ljudske stranke Tiziano Chiarotto pa je prejel jamstveno obvestilo, v katerem se domneva, da je zlorabil uradno funkcijo v zvezi z zadevo v obdobju, ko je bil dezelni odbornik za industrijo. Po namestniku državnega pravdnika Raffaeleju Titu, ki bo jutri zaslusal deželnega svetovalca, naj bi Chiarotto vnesel nekatere spremembe v dezelni zakon, da bi na tak način omogočil nekemu videmskemu kmetijskemu podjetju, kateremu je predsedoval, da bi lahko prešlo deželne prispevke. Do tega pa ni prislo, ker je Chiarotto naslednik razveljavil navedene spremembe deželnega zakona.

SEMINAR / VČERAJ SE JE PRIČEL V PORTOROŽU

Pravice manjšin v novi Evropi

Prirejajo ga Slovenski krščanski demokrati in Evropska zveza krščanskih demokratov

PORTOROŽ - »Praktične ovire pri uresničevanju listine o manjšinah v razširjajoči se Evropski zvezi« je naslov tridnevnega seminarja, ki se je včeraj pričel v Palace hotelu v Portorožu. Prirejajo ga Slovenski krščanski demokrati in Evropska zveza krščanskih demokratov, med njegovimi udeleženci pa so tudi hrvaški zunanji minister Mate Granić in bivša predsednika vlad Belgije Wilfried Martens ter Poljske Hanna Suchocka.

Po pozdravnih nagovorih predsednika Evropske zveze krščanskih demokratov Wima van Velzena, glavnega tajnika Klause Welleja in podpredsednika SKD Petra Vencija so se včeraj zvrstila prva predavanja. Uvodno je imel predsednik SKD Lojze Peterle, ki je govoril na temo: »Manjšinske pravice in avtonomija: vloga državnih ustanov. Snovanje zakonov in ustav, ki predvidevajo ta jamstva.« Peterle je v bistvu poudaril, da SKD prisega na kvalitativno in ne na kvantitativno logiko. Le kvalitativen pristop namreč zagotavlja enakopravnost vseh, tako manjšin v odnosih z večinami kot manjših narodov v odnosih z večjimi. Prvak SKD

je tudi poudaril, da je manjšinsko vprašanje danes pomembno vprašanje v vsej Evropi, saj v njej živi skoraj 200 manjšin.

Podobno izhodišče je razvil tudi drugi predavatelj, evropski poslanec Siegbert Alber, ki je skupno z bivšim kolegom von Stauffenbergom oblikovalec osnutka Listine o pravicah manjšin, ki ga že dalj časa obravnava pravna komisija Evropskega parlamenta. Alber je razgrnil sistem pravic manjšin, od pravice do javne rabe manjšinskega jezika do pravice do politične zastopanosti v izvoljenih telesih, o katerih je dejal, da sodijo med clovekovne pravice. Prav zaradi tega po njegovem ni sprejemljivo stališče tistih, ki pravijo, da manjšinska problematika sodi v notranja vprašanja posameznih držav.

Včeraj popoldne je govoril tudi že omenjeni Wilfried Martens, danes pa se bosta na govorniškem odru poleg bivše poljske premierke Suchocke zvrstila predstavnik madžarskih krščanskih demokratov Laszlo Surjan in slovenski minister za ekonomski razvoj Janko Dezelak.

PREDLOG NADIŠKIH DOLIN

Za obmejno gorsko skupnost

Dežela FJK se zavzema za ustanovitev treh gorskih skupnosti

VIDEM - Dezelna vlada predsednice Alessandre Guerre se zavzema za korenito preureditev vloge in zemljepisnih okvirov gorskih skupnosti. Te javne uprave naj bi po novem dobile popolnoma nove pristojnosti na področju zascite in predvsem načrtovanja razvoja teritorija, dozivele pa bi tudi radikalno geografsko preosnovo. Pristojni odbornik Pietro Arduini predlaga tri gorske skupnosti: eno za pordenonsko, drugo za videmsko, tretjo pa za gorisko in trzasko pokrajino. Na osnovi tega predloga naj bi torej Krasko gorsko skupnost združili z Briško gorsko skupnostjo.

Dezelna vlada bo ta svoj nacrt v kratkem predstavila v obliki zakonskega predloga, o katerem se bo izrekla občinska skupščina. Projekt, ki so ga pred kratkim predstavili furlanskim upraviteljem, pa je doslej naletel na precej raz-

lične ocene. Nekateri z njim soglasajo, nekateri pa ne. Med nasprotniki nacрта deželnega odbora prevladuje mnenje, da predlog o združitvi gorskih skupnosti ne odgovarja realni situaciji na teritoriju, ki je ni mogoče kar tako čez noč združiti oziroma poenotiti.

Zanimiv predlog prihaja vsekakor iz Nadiskih dolin. Tamkajšnji upravitelji namreč formalno predlagajo ustanovitev neke vrste obmejne gorske skupnosti, ki bi zemljepisno združevala gorske skupnosti s Terskih in Nadiskih dolin ter brisko in krasko skupnost. Načrtovana obmejna gorska skupnost bi pokrivala celotno območje Furlanije-Juljske krajine vzdolž meje s Slovenijo, kjer živi slovenska narodnostna skupnost. Vanjo bi morda vključili tudi Rezijsko, Kanalsko dolino in trbiško območje.

TRST / NOVINARSKA ZBORNICA

Legiša in Rumiz ponovno izvoljena v vsedrjavni svet

TRST - V vsedrjavnem svetu Novinarske zbornice bosta tudi v nasledni mandatni dobi novinarje FJK zastopala Dragomir Legiša in Paolo Rumiz. Na nedeljskih volitvah jima je namreč potrdila zaupanje več kot polovica novinarjev, ki so se zglasili na volišcih. Med kandidati za deželni svet Novinarske zbornice pa nihče od kandidatov ni prejel potrebne polovice glasov, tako da je potrebna izvedba balotaze, ki bo v nedeljo, 4. junija. Nov krog volitev bo potreben tudi za izvolitev članov nadzornega odbora.

Poleg profesionalnih novinarjev so svoje predstavnike v vsedrjavne in krajevne organizme volili tudi publicisti. Tudi publicisti so izvolili samo predstavnika v vsedrjavni svet Novinarskega zbornice, v tem organizmu bo dezelne publiciste odselej zastopal Silvano Bertossi.

Ponovna izvolitev Legiše je za slovenske novinarje posebej pomembna, saj bo novi vsedrjavni svet Novinarske zbornice moral med drugimi tudi zakonsko zalogotiti možnost, da slovenski novinarji-pripravniki opravijo strokovni izpit v slovenscini, kar se v praksi že izvaja.

Zastopstvo manjšin v deželnem svetu avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine

Študija prof. Sergia Bartoleja (1)

V pristojni komisiji deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine teče že nekaj časa razprava o spremembah volilne zakonodaje, pri kateri je bilo tudi zastavljeno vprašanje zajamčenega zastopstva slovenske manjšine v deželnem svetu. Dežela je naročila študijo o tem vprašanju profesorju Sergiu Bartoleju in jo kot gradivo za razpravo izročila tudi članom zastopstva Sloven- cev v Italiji. Študijo objavljamo v celoti, objavili pa bomo tudi stališča slovenskih strank in organizacij, ki so bila predložena komisiji in dokumente, ki jih nekatere slovenske komponente se izdelujejo.

Zaprosili so me, da podam svoje mnenje v zvezi s predstavništvom jezikovnih manjšin v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine. Povedati moram, da se v spremennem tekstu k dokumentacijskemu materialu najprej splošno govori o »predstavništvu manjšin« in potem o »zasciti jezikovno-etnicnih manjšin«. Prvi stiki in potek naknadnega srečanja s V. komisijo deželnega sveta so omogočili, da se je problem zozil samo na predstavnistva tistih, ki so bili v zgoraj omenjenem obvestilu označene kot »etnicno-jezikovne manjšine« in ki jih zaradi skladnosti s terminologijo, ki jo uporablja ustava, raje imenujmo jezikovne manjšine. Zaradi tega je primerno, da že na začetku tega mnenja pou-

darimo, da je potrebno vprašanje se dodatno skrciti samo na priznane jezikovne manjšine, v kolikor - v skladu z mnenjem ustavnega sodišča v razsodbi, z dne 20. januarja - 11. februarja 1982, st. 20, Ustavno pravo 1982, 247 - dejansko izvajanje določil 6. člena ustave in 3. člena deželnega statuta o avtonomiji zavisi od pridobljenega statusa »priznanosti« neke manjšine s strani vsedrjavnega zakonodajalca. To priznanje se lahko že konkretizira v takojšnjih zascitnih ukrepih, in to prej kot v neki formalni akt o priznavanju posebnega pravnega statusa. Toda ta vsekakor predstavlja nujen predpogoj za sprejetje dodatnih ukrepov za izvajanje predvidene zascite v citiranih ustavnih določilih. Trenutno ti zaključki zadevajo slovensko jezikovno manjšino v trzaski in goriski pokrajini, za kateri obstajajo jasna državna zakonska navodila, medtem ko ta določila ne veljajo za ostale jezikovne manjšine kot tudi ne za slovensko jezikovno manjšino, ki je v omejenem obsegu prisotna v videmski pokrajini. Da bi se lahko dezelna zakonska določila, o katerih se govori v vprašanju in za katera je bilo zaproseno moje mnenje, razsirla na vse komponente slovenske jezikovne manjšine, bi morala biti tudi slovenska jezikovna manjšina v videmski pokrajini deležna zakonskega priznanja na državni ravni. V ta namen ne morejo biti zadostni zakonski ukrepi, ki so bili sprejeti v zvezi z izvolitvijo italijanskih predstavnikov v evropski parlament,

ker se v njih na splošno govori o strankah oziroma političnih grupacijah slovenske jezikovne manjšine v deželi Furlaniji-Juljski krajini, pri čemer pa ni izrecno dodano priznanje za slovensko komponento v videmski pokrajini, kot je to na drugem mestu že urejeno za manjšino v trzaski in goriski pokrajini.

a) Po teh uvodnih razmislekih lahko zadaj obravnavamo prvi del vprašanja, ki ga za lažjo razlago bralcem podajamo v celoti:

»Ali je v kontekstu statutarnih sprememb, ki zadevajo volilna vprašanja, koristno in zadostno deželi poveriti primarna zakonodajna pooblastila, ki zadevajo zascito etnicno-jezikovnih manjšin, da bi slednjim zagotovila ali vsaj omogočila nekakšno obliko predstavnistva? Katere in kaksne bi bile omejitve, če bi dežela dobila te pristojnosti? Bi zadosčala uvedba podobnega določila, ki ga predvideva statut Doline Aosta, o katerem govori 2. člen ustavnega zakona st 2/1993?«

Tudi glede na posvetovanja, ki jih je podpisani imel s V. komisijo, menim, da se zgoraj navedena vprašanja nanašajo na bistveno alternativo, okrog katere se suče vrsta izbir, ki jih ima zakonodajalec po lastnem mnenju pred sabo.

(Se nadaljuje)

SDZPI že pripravil program tečajev

TRST - Tudi pri Slovenskem dežel-nem zavodu za poklicno izobraževanje se solsko leto 1994/95 nagiba h koncu in »pod streho« so spravili že večino načrtovanih strokovnih tečajev, nekateri pa se bodo končali v prihodnjih tednih. Pred dnevi se je začel tečaj o tehni-ki prodaje, ki je namenjen prodajalcem v trgovini na drobno in na storitvenem področju, kot tudi tudi trgovskim potnikom, junija pa bo na sporedu še zadnji tečaj o strategiji podjetništva v sodelovanju z zunanjetrgovinsko sekcijo pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju.

Kot nam je povedala ravnateljica Tamara Blazina, so se večerni tečaji v glavnem že končali, v teku pa so še dopoldanski tečaji za poklicno usposobitev. Na delovni praksi je sedem udeležencev dveletnega poklicnega tečaja za pridobitev kvalifikacije uradnika uvožno-izvoznega podjetja (pri podjetjih Electra, Central Sped, Friulexport, Indules, Mercantile in Infordata) in deset dijakov dveletnega poklicnega kuharskega tečaja (pri restavracijah Daneu na Opčinah, Kras na Colu, Karis na Pesku, Marinella v Barkovljah in Furlan na Colu ter v gostilnah Gruden v Sempolaju, Alla Per-

la bianca v Campo-rah, Suban pri Sv. Ivanu, Gregori na Padricah in Al Pozzo na Jezeru). Ko bodo kandidati opravili prakso, bodo morali prestati še zaključni izpit, s katerim bodo pridobili delovno habilitacijo.

Vodstvo Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje je v minulih mesecih imelo polne roke dela s programiranjem in je po predhodnem posvetovanju z raznimi družbenimi, kulturnimi in gospodarskimi ustanovami manjšinske stvarnosti izdelalo zelo pester in razčlenjen predlog programa za prihodnje solsko leto, ki ga je pred dnevi dalo v presojo pristojnemu deželnemu odborništvu. Obenem sestavljajo tudi projekte za finansiranje tečajev iz evropskega socialnega sklada.

Program prihodnjih pobud, ki pa jih morata predhodno analizirati in sprejeti Dežela oziroma evropski sklad, je res raznolik in zajema poleg običajnih gospodarskih dejavnosti tudi nekatera nova področja, kot so npr. tečaji za vzgojitelje, za osebe v vrstcih, za izpopolnjevanje profesorjev likovne vzgoje, tečaji za biološko kmetijstvo in za vodenje kmečkega turizma, tako da je ponudba zavoda res prožna in v koraku s časom. (B)

gospodarstvo in finance

TRGI / PO PETKOVEM POSEGU BANKE ITALIJE ZA ZAJEZITEV INFLACIJE

Izredno previden odziv trgov na zvišanje cene denarja

Glavni razlog je bilo včerajšnje praznično zaprtje anglosaških trgov

MILAN - Kljub velike-mu pričakovanju za včerajšnje odprtje trgov po petkovem zvišanju uradne obrestne mere, se prava reakcija se ni pokazala. Najbrž bo treba za jasnejši trend počakati se kak dan, za včerajšnjega pa lahko recemo, da se je lira na kreditno restrikcijo odzvala sicer zelo previdno, vendar pozitivno. Pri tem gre upoštevati, da so bili včerajšnji posli na mednarodnih trgih nekoliko okrnjeni, in to tako zaradi uravnave pozicij ob koncu meseca kot zaradi zaradi zaprtja nekaterih pomembnih trgov, kot sta tista v ZDA in v Veliki Britaniji.

Na splošno pa kljub vsemu lahko ugotovimo, da podrazitev denarja v Italiji ni imela negativnega vpliva na zaupanje trgov, o čemer priča sicer rahlo, pa vendar dobrodošlo ovrednotenje lire do vseh glavnih bankovcev, vključno z marko in dolarjem. Ameriška valuta se je včeraj znašla v veliki zmesnji, ko je ponoči strmoglavila na Daljnem vzhodu in prisilila japonsko banko k večkratnim posegom v njeno zascito, nato pa se je postopoma okrepila, in to tudi zaradi zaostritve krize na Balkanu.

Zelo previdno je na zvišanje diskontne mere reagirala tudi milanska

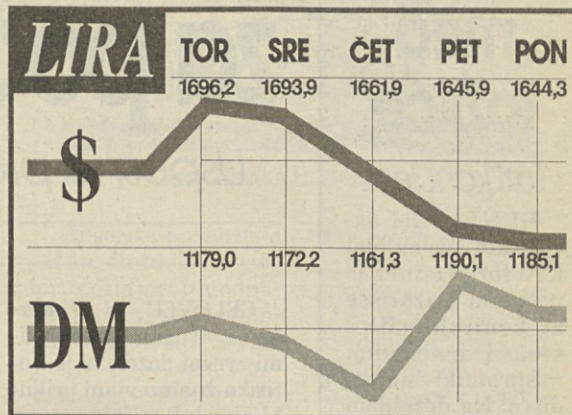
borza, kjer so posli skoraj ohromeni in dosegli komaj 279 milijard lir skupne vrednosti. Po rahlem upadanju v dopoldanskih urah se je začel telematski kazalec popoldne popravljati in se v zaključku sestanka povzpela za 0,23 odstotka. Izkupiček borznega dne je sicer v primerjavi s preteklim petkom praktično nespremenjen, saj je MIB izgubil zanemarljivo vrednost 0,01 odstotka, glede na začetek leta pa je iz-

guba dosegla 2,2 odstotka. Indeks vodilnih delnic Mib-30 je pridobil 0,20 odstotka, tako izražen upad poslova pa posredniki pripisujejo prazničnemu zaprtju anglosaških trgov. Odsotnost tujih investitorjev pa mnogi ocenjujejo celo za dobrodoslo, saj je bilo na trgih precej bojazni pred novimi speculacijskimi pritiski, ki bi jih utegnil sprožiti splet vplivov podrazitve denarja, inflacijske rasti in politične napetosti pred refe-

rendumi. Sicer pa je marsikateri posrednik menil, da je bil poseg Banke Italije potreben, saj je podrazitev denarja gotovo zacasen ukrep, ki je precej manj škodljiv kot nenadzorovan vzpon inflacijske krivulje. Kronika včerajšnjega borznega dne govori tudi o celi seriji suspenzij kotacij, za katere se je odločila borzna komisija zaradi prehodov nekaterih družb v roke novih lastnikov. Gre v prvi vrsti za delnice finančnih inve-

sticijskih družb Finanza e Futuro in Cofide, ki ju je grupa De Benedetti prodala grupi Deutsche Bank in ki so se v preteklih dneh vidno ovrednotile.

Podobno kot za borzni velja tudi za trg državnih vrednotnic, katerih tečaj so se rahlo okrepili, poslov pa je bilo malo, za oceno vpliva zvišanja obrestnih mer na BTP future pa bo treba prav tako počakati do danes, ko bo spet odprt londonski trg.

TRENDI / PO PODATKIH ISTAT

Rast plač še vedno neprimerno manjša od vzpona inflacije

V aprilu plače +2,8, inflacija pa +5,2%

RIM - Plače italijanskih delavcev se naprej rastejo z bistveno nižjo stopnjo kot inflacija. Po podatkih, ki jih je včeraj objavil zavod Istat, so se plače zaposlenih v odvisnem delovnem razmerju (računane na uro in na osnovi kolektivnih delovnih pogodb) aprila letos povišale za 0,2 odstotka glede na marec, v primerjavi z lanskim aprilom pa za 2,8 odstotka. Letna inflacijska stopnja pa je v istem mesecu dosegla kar 5,2 odstotka.

Na sicer rahlo zvišanje plač v aprilu je vplivala obnova nekaterih delovnih pogodb (za postne uslužbenke, za zaposlene v privatnih plinskih podjetjih in za tiste, ki delajo na področju cestnega tovornega prometa) in izplačanje dopustniške doklade zaposlenim v gradbeništvu in v čistilnih podjetjih. Tendence letne variacije plač so nizke neznatne v kmetijski panogi (+0,6%) in v javni upravi (+1,3%), medtem ko so se v večji meri zvišali osebni dohodki v industriji (+2,5%), trgovini, hotelirstvu in gostinstvu (+4,2%), na področju zasebnih storitev (+4,3%), v prevozu in telekomunikacijah (+5%) in v bančnistvu in zavarovalništvu (+7%).

Iz mesečne raziskave Istat o delovnih sporih (ki sicer ne izhajajo zgolj iz problemov dela) izhaja, da se je v prvih treh mesecih letos stevilo neopravljenih delovnih ur znižalo za 25,8 odstotka, in sicer od 1.444.000 lani na 1.072.000 letos.

Preglednica odstotnih nihanj splošnega kazalca pogodbenih plač za uro dela v letosnjem aprilu glede na letasnji marec in glede na lanski april:

MESEC	MESEC PREJ	ENAK MESEC 1994
1994		
APRIL	0,1	2,5
MAJ	0,0	2,5
JUNIJ	0,1	1,8
JULIJ	0,5	2,2
AVGUST	0,0	2,2
SEPTEMBER	0,0	2,1
OKTOBER	0,2	1,8
NOVEMBER	0,1	1,9
DECEMBER	0,0	1,9
POVPREČJE 1994		2,1
1995		
JANUAR	1,6	2,7
FEBRUAR	0,0	2,5
MAREC	0,2	2,7
APRIL	0,2	2,8

KAVA / SEDEM TRŽAŠKIH PODJETIJ USTANOVILO KONZORCIJ QUALICAF

Skrb za kakovost in inovacije

TRST - Problemi, s katerimi se srečuje sektor kave napsloh in se posebej ostro nihanje cen surovine v zadnjih letih, so bili predmet včerajšnjega seminarja konzorcija Qualicaf, ki sta mu pri tej nje-govi prvi javni prireditvi priskočila na pomoč tudi združenje Caffè Trieste in pokrajinsko združenje industrijcev.

Pred popoldanskim seminarjem je bila na sedezu združenja industrijcev tiskovna konferenca, na kateri so predstavniki konzorcija predstavili njegove namene in delovanje. Gre za konzorcijsko družbo brez dobičarskih namenov, ki jo je oktobra lani ustanovilo sedem družb: Illycaffè, Cremcaffè, Demus, Silocaf, Hesse, Sandal T.C. in Tergestea. K pobudi je pristopila tudi deželna finančna družba Friulia, ki med drugim skrbi za dostop do virov, iz katerih lahko mala in srednjevelika podjetja cr-

Z včerajšnje predstavitev tržaškega konzorcija Qualicaf (Foto KROMA)

pajo prispevke za svoj razvoj in tehnološko posodabljanje. V središču načrtov konzorcija Qualicaf za prihodnje triletnje so štirje specifični projekti, ki težijo po izboljšanju kakovosti proizvodov. Na osnovi prvega naj bi prisli do lažje in hitreje certifikacije kakovosti včlanjenih podjetij, drugi projekt

predvideva informatizacijo upravljanja s podatki, tretji se nanasa na varnost v delovnih prostorih, četrti pa na raziskovanje, tehnološko inovacijo in na avtomatizacijo proizvodnje.

Včerajšnji seminar je bil namenjen preučitvi tržnih strategij v sektorju kave, po katerem je Trst

že več stoletje v ospredju tako glede na stevilo operaterjev kot po tesnih povezavah med različnimi nivoji proizvodnje in trgovine s kavo. Upravičeno ga torej lahko označimo kot eno od italijanskih prestolnic kave, ki se lahko meri z ostalimi za kavo specializiranimi pristanišči doma in v tujini.

Danes stavka funkcionarjev in vodilnega osebja bank

MILAN - V okviru sindikalnih akcij za obnovo kolektivne delovne pogodbe, ki jim je zapadla že 30. junija 1993, bodo danes in 5. junija stavkali funkcionarji in vodilni uslužbenci bank. Stanovski sindikat (Federdirigenticredito) je v ta namen oklical 5 dni stavk, danes pa bo v Milanu tudi protestna manifestacija, ki so jo včeraj predstavili na tiskovni konferenci. Povedali so, da so pogajanja zatevala že 60 ur dela in 11 srečanj z delodajalci, vendar se stališča niso zblizala. Vodilni uslužbeni benci in funkcionarji bank sicer ne ljubijo stavk, saj so doslej prekrizali roke samo dvakrat, in sicer v letu 1983 in 1987.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

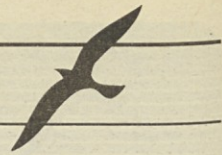
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko • Ponedeljek, sredo, petek

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

AVSTRIJA

Haider šel med tožilce

Toži kanclerja

DUNAJ - Sef avstrijskih svobodnjakov Jörg Haider je prenesel prizorišče za konfrontacijo s svojimi političnimi nasprotniki na sodišče. Na deželnem kongresu svobodnjakov v Salzburgu je desničarski populist napovedal, da bo tožil socialdemokratskega kanclerja Vranitzkega, ker mu je ta očitil, da za svoje veleposestvo v t.i. Medvedji dolini v Karavankah ne plačuje davkov. Haider je pred množico delegatov kongresa dejal: »Vranitzky bo prvi kaznovani kancler v Republiki Avstriji«. (I. L.)

GOSPODARSTVO / »NASELJEVANJE « PODJETIJ

Koroška privlačna za podjetja iz Italije

Uspešna promocija - 130 interesentov

IVAN LUKAN

CELOVEC - V primerjavi z drugimi avstrijskimi zvezni deželami je Koroška znatno manj priljubljena lokacija za nova (tuja) podjetja. To je ugotovitev studije, ki jo je naročila Koroška deželna vlada in kar je dovolj velik razlog za koroške politike in gospodarstvo, da pričnejo s promocijsko ofenzivo pri najbližjem sosedu znotraj EU, Italiji.

Prve dokaj spodbudne rezultate je včeraj na tiskovni konferenci bančnega inštituta CA v Celovcu predstavil deželni glavar Christof Zernatto. Od skoraj 800 vprašanih podjetnikov jih je nad 130 pokazalo resen interes za pogojev glede naselitve

na Koroškem; v naslednjih tednih in mesecih bodo sledili pogovori oziroma pogajanja z njimi.

Zernatto je ob navzočnosti številnih predstavnikov avstrijskih in italijanskih medijev se posebej poudaril, da so davčni pogoji za naselitev tujih podjetij v Avstriji bistveno boljši, Koroška pa tujim podjetnikom, se posebej s področja EU, lahko ponudi dodatne ugodnosti - sredstva iz posebnega deželnega sklada za nastanek novih podjetij v deželi.

Deželni glavar je govoril tudi o poganjanjih med Koroško in italijanskim podjetjem Sangalli,

ki zeli ustanoviti tovarno za proizvodnjo steklenih izdelkov v industrijskem parku v Podklostru ob tromeji. Če bi prišlo do uresničitve projekta, bi to pomenilo za Koroško najmanj 130 trajnih delovnih mest, je dejal Zernatto, ki je to možnost ocenil kot »zelo dobro«.

Direktor banke CA Enzo de Cillia je v pogovoru s časnikarji poudaril, da pomenijo promocijske prireditve sele začetek prizadevanj, da bi približali Koroško kot ugodno lokacijo za naselitev podjetij tako severnoitalijanskemu gospodarstvu kot tudi podjetnikom v drugih sosednjih državah.

AVSTRIJA / VLADA

Sodelovanje pri mirovnih akcijah OEVS

Vranitzkyjeva pobuda

DUNAJ - Avstrijska zvezna vlada bo predložila državnemu zboru novelo zakona, po kateri naj bi bilo omogočeno tudi Avstriji, da sodeluje pri mirovnih akcijah v okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OEVS) v vzhodni Evropi.

To je v pogovoru za dunajski dnevnik Der Standard napovedal avstrijski zvezni kancler Franz Vranitzky. Kot znano, trenutno veljavni zakon dovoljuje pripadnikom avstrijske zvezne vojske le sodelovanje pri mirovnih akcijah OZN.

V zvezi z avstrijsko nevtralnostjo pa se je kancler znova zavzel za to, da bi ta morala biti omejena v skupnem dokumentu koalicijske vlade za konferenco vlad Evropske zveze leta 1996. Omemba nevtralnosti bi namreč signalizirala, da ima le-ta še vedno svoj pomen za Avstrijo, je dodal Vranitzky.

Kot smo poročali, se je ljudska stranka na celu z novim zunanjim ministrom in podkanclerjem Schüsslom izrekla proti omembi avstrijske nevtralnosti.

Schüssel s tem v zvezi poudarja, da bi za Avstrijo moral imeti prednost vseevropski varnostni sistem, poleg tega je nevtralnost notranjeavstrijsko vprašanje, ne pa tema zapogajanja na konferenci EZ prihodnje leto. (I. L.)

CELOVEC

Pflegerl bo vodil gledališče do l. 2002

CELOVEC - V koroški prestolnici je včeraj padla pomembna odločitev glede prihodnosti mestnega gledališča: skupni gledališki odbor dežele Koroške in mesta Celovec je z večinskim sklepom (7:2) podaljšal leta 1997 iztekajočo se pogodbo sedanjega intendanteta Dietmarja Pflegerla za nadaljnjih pet let do leta 2002, hkrati pa je odobril finančni nacrt za sanacijo in predelavo gledališča, »težak« skoraj 300 milijonov silingov.

Deželni kulturni referent Michael Ausserwinkler je sklep pozdravil in poudaril, da je s tem zagotovljena nadaljnja uresničitev ofenzivne poti, ki jo je pred tremi leti začel sedanji intendant in ki izredno pozitivno odmeva med prebivalstvom, ki se zanima za kulturo.

Pflegerl je poudaril, da je razprave o njegovi nadaljnji usodi v Mestnem gledališču zdaj konec in se mu ni treba več braniti pred intrigami, ki jim je bil v preteklosti izpostavljen se posebej s strani kulturnega referenta mesta Celovec Metelka. (Slednji je hotel intendantco na novo razpisati).

V zvezi s preložitvijo premiere plesnega projekta Ivan Cankar z 10. oktobra na 15. oktobra je Pflegerl dejal, da bo 10. oktobra, torej na dan uradnega praznovanja 75-letnice koroškega plebiscita, v gledališču minil pod geslom Tisina namesto viharja. Kot znano, je bila premiera preložena zaradi groženj iz nemško-nacionalnih krogov.

Ivan Lukan

NOVICE

Predsednik Thomas Klestil na obisku na Norveškem

DUNAJ/OSLO - Avstrijski zvezni predsednik Thomas Klestil je včeraj začel dvodnevni uradni obisk na Norveškem. Glavna tema pogovorov z gostitelji bo krepitev odnosov med obema državama, se posebej na gospodarskem področju. Na programu so srečanja s kraljem Haraldom V. in kraljico Sonjo, ministrsko predsednico Brundtlandtovo, predsednikom parlamenta Gröndalom ter z norveškimi industrialci. Poleg gospodarskih vprašanj naj bi se pogovarjali tudi o vojni v Bosni in Hercegovini, saj je Norveška poslala skoraj 300 pripadnikov modrih celad na vojno prizorišče na ozemlju nekdanje Jugoslavije.

Izvoljen novi predsednik dunajske borze

DUNAJ - Guverner Avstrijske postne hranilnice (Österreichische Postsparkasse) Kurt Nöbflinger je bil na obcnem zboru Dunajske borze izvoljen za novega predsednika borze. Nöbflinger je naslednik Klause Liebscherja, ki bo 1. junija prevzel funkcijo predsednika Avstrijske nacionalne banke. Pogodba novega predsednika borze je sklenjena za pet let.

KOALICIJA / PRORAČUN

Solidarnostnih dajatev na višje plače zaenkrat ne bo

DUNAJ - Razprava med koalicijskima strankama zaradi nacrtu uvedbe t.i. solidarnostne dajatve na 13. in 14. plačo (če mesečna plača preseže 50.000 silingov bruto), je zaenkrat odložena.

Socialdemokratski finančni minister Andreas Staribacher je po odločnem nasprotovanju ljudske stranke dejal, da nacrt politično očitno ni uresničljiv in - vsaj začasno - umanknil svoj predlog, ki je predvidel višje obdavčenje nadpovprečnih mesečnih plač ter davčno razbremenitev pri nižjih osebnih dohodkih.

Pred tem je predsednik kluba poslancev ljudske stranke v državnem zboru Andreas Khol morebitno uvedbo solidarnostne dajatve označil za »koalicijsko vprašanje« in poudaril, da bi zadeva lahko celo odločala o nadaljnji usodi vladne koalicije socialdemokratov in ljudske stranke.

Visoki socialdemokratski deželni politik Hochmayer in na to grožnjo odgovoril, da si velika večina avstrijskega prebivalstva pričakuje, da vlada na tem področju končno ukrepa in uveljavi večjo pravičnost.

SODIŠČE / GENOCID

Nekdanji ujetniki niso prepoznali obtoženca

SOLNOGRAD - Pred porotnim sodiščem v Solnogradu se je včeraj nadaljevala sodna obravnava proti 26-letnemu srbskemu državljanu Dusku Cvetkoviću, ki je obtožen umora in genocida.

Gre za ponovitev sodnega postopka, ker je sodišče konec preteklega leta razveljavilo razsodbo porotnikov, ne da bi bila objavljena. Sodišče je le sporocilo, da so se porotniki zmotili ter da je postopek treba ponoviti. Dusko Cvetković naj bi bil odgovoren za umor najmanj dveh ujetnikov, zločin pa naj se bi zgodil l. 1992 v nekem srbskem koncentracijskem taborišču v Bosni in Hercegovini. Srbskega državljana je leta 1993 v Avstriji prepoznal nek nekdanji ujetnik omenjenega taborišča, srbski državljan pa zanika vsako vpletenost v zločin. Včerajsja konfrontacija s petimi nekdanjimi ujetniki taborišča je bila v prid obtožencu, saj ga nihče ni prepoznal kot mučitelja.

(I. L.)

CERKEV / PREMESTITEV

Koroško bogoslovno semenišče poslej v prestolnici Štajerske

Po 24 letih slovo od Solnograda

CELOVEC - Po triletnih pripravah bo krška škofija svoje bogoslovno semenišče v jeseni 1995 premestila v Gradec. Doslej sta imel škofiji Salzburg (Solnograd) in Krka 24 let skupno bogoslovno semenišče v Salzburgu.

Razlog za sedanjo odločitev je - po pisanju Nedelje, slovenskega glasila krške škofije - da je Koroška veliko blizu Gradcu kakor Salzburgu in ker več ko 5000 mladih ljudi iz Koroške studira na grških visokiholah. Skratka, krška škofija hoče s tem okrepiti tudi stike s koroško studirajočo mladino v prestolnici Štajerske.

V skladu z dogovorom med grškim in krškim škofom bo koroško bogoslovno semenišče dobilo

streho v nedavno obnovljenem grškem bogoslovnem semenišču. Semeniški skupnosti bosta zivel skupaj, torej ne druga poleg druge. Za koroške duhovniške kandidate bosta neposredno odgovorna duhovnika krške škofije Josef Klaus Donko (regens) in Josef Suintinger (spiritual). Oba se bosta po svojih možnostih posvečala tudi drugim koroškim študentom v Gradcu. Vodja skupnega semenišča je prelat Gottfried Lager.

Škof Kapellari je poudaril, da zanj in za bogoslovce slovo od Salzburga ni lahko ter se obenem zahvalil salzburskim škofom, tamkajšnjima semenišču in teološki fakulteti. Škofija ima v Salzburgu sedem bogoslovcev.

NOVA PUBLIKACIJA

Večjezičnost v Evropi

V programu založbe Drava

CELOVEC - Jezik in izobraževanje sta pogosto vzrok etničnih konfliktov, in sicer ne samo tam, kjer obstaja jo tradicionalni regionalni ali manjšinski jeziki, pač pa tudi povsod, kjer dajejo svoj pečat solskemu vsakdanjiku otroci migrantov, saj se pojavlja vprašanje pravičnega ravnanja z dvo- ali večjezičnostjo kot izziv. Pogoj formuliranja teze za to težavno ravnanje z večjezičnostjo družbe je cimbolj diferencirano znanje jezikovnega in izobraževalno - političnega razvoja.

Založba Drava je v ta namen predstavila 240 strani obsegajočo knjigo Andreasa Paula o večjezičnosti v Evropi

(Mehrsprachigkeit in Europa) v kateri so navedeni različni modeli življenja z jeziki in kulturami. Knjiga s prispevki raznih znanstvenikov je evropski pregled in nudi primerjave, ki se ukvarjajo z vprašanjem, kaksne modele so razvili v raznih evropskih deželah in kaj od tega je mogoče prenesti drugam. Avtorji obravnavajo položaj jezika, izobraževalno politiko in poskuse modelov v severni Evropi, v Nemčiji, na Juhnem Tirolskem in v Avstriji. Knjiga je nadaljevanje založniškega programa založbe Drava, katere teziše so vprašanja medkulturnega sožitja.

KOROŠKA / V JUBILEJNEM LETU 1995

V ospredju možnosti sožitja obeh narodov

Program »Delovne skupnosti Koroška '95«

CELOVEC - Z bogatim in pestrim nizom prireditev namerava »Delovna skupnost Koroška 1995« sooblikovati letosnje spominsko leto.

Pri tem se noče osredotočiti le na plebiscitno tematiko, temveč s predavanji, razstavami in drugimi dejavnostmi skuša zaobjeti in obdelati cim več tistih vprašanj, ki so prisotna v političnem vsakdanju.

Delovna skupnost, ki jo vodi celovski odvetnik in predsednik Cluba tre popoli Arthur Rossbacher, bo med drugim do septembra priredila predavanja o prihodnosti druge avstrijske republike in o možnostih Koroške kot delu alpe-jadranskega prostora.

Junija in septembra bo-

do na sporedu predavanja, namenjena jezikoslovju in manjšini. Pri tem naj bi osvetlili nekdanjo in sedanjo etnično sestavo Koroške, govorili o razmerju med jezikom in politiko, beseda bo tekla o imenoslovju na Koroškem in vzhodnem Tirolskem ter o medsebojnem prepletanju slovenskega in nemškega ljudskega jezika v deželi.

Tretji veliki kompleks je namenjen partizanom kot dejstvu in mitu, dialogu pa so namenjena tudi politična omizja v 35 južnokoroških občinah.

Glede razprave o obliki praznovanja 75-letnice koroškega plebiscita 10. oktobra pa je Rossbacher poudaril, da (s strani dežele) nacrtovana plebiscitna povorka skozi Celovec ni edina in poglavna zadeva, s katero se ukvarja DS. »Ce povorka ze mora biti, potem naj bi jo odprli kot velik mestni praznik. Sodelovali naj bi tudi vsi sosedje, od Slovencev in Hrvatov do Bavarcev in Italijanov«.

Delovna skupnost se cuti bolj kot ponudnik dobrih idej za deželo in v njen prid, je bilo se poudarjeno na tiskovni konferenci, na kateri so bile predstavljene se dejavnosti včlanjenih organizacij, kot mirovni pohod na Lužo, jezikovne počitnice in predavanja.

Proračun za prireditve znaša približno 1,5 milijonov silingov, najvisji deželni politiki pa so DS ze obljubili pomoč in podporo.

(I. L./F.W.)

LIKOVNA UMETNOST

Modra barva je še vedno razpoznavni znak slikanja samosvojega Demetrija Ceja

JURIJ PALJK

V likovni galeriji Katoliške knjigarne na Travniku bo do 10. junija med delovanjem knjigarne se na ogled likovna razstava zamejskega samosvojega slikarja Demetrija Ceja, ki se tako po veliko letih vrača v rojstno Gorico (foto Studio Reportage). Gre za lepo razstavo, na kateri je Cej predstavil predvsem dela zadnjih let.

Zapisali smo, da gre za samosvojega umetnika in to zato, ker je Demetriju Ceju tekom let zares uspelo ustvariti tak slog, da ga zelo hitro prepoznaš. Res je, da je Cej v goriski galeriji razstavil nekaj najnovejših del, ki se morda malce odmikajo od njegovih mešanih tehnik izpred let, a se vedno se pozna umetnikova roka in njegov samosvoj slikarski slog. In barve seveda! Težko bi namreč našli daleč naokrog slikarja, ki bi uspel na isti sliki pričarati toliko nians modre barve, po kateri tudi takoj spoznamo Cejeve slike.

V Katoliški knjigarni Demetrij Cej razstavlja 21 svojih večjih del, ki so skorajda vse kolazi ter mešane tehnike na platnu, na papirju je zelo malo del. Umetniku se vidi, da se najbolje znajde v mešani tehniki, saj jo venomer uporablja za svoja dela. Predvsem pa Cej zadnje čase uporablja za svoje kolaze tudi rasevino in poliuretansko peno, katero pa vedno prebarva s »svojimi barvami«. Da so te barve zares njegove, nam priča dejstvo, da Demetrij Cej ze vrsto let uporablja eno in isto barvno lestvico, tako da ga človek z veseljem spozna tudi v novejših delih.

Kako opredeliti Cejevo slikarstvo, se je najbrž spraševalo že veliko ljudi, saj ne gre za čisto abstrahiranje, Ceju se namreč pozna, da zna dobro risati in prav zato so na njegovih platnih vedno nakazane obri-

si mest, hiš in nekako tudi krajin, med katerimi vedno sije neko mrzlo in turobno sonce. Gre za njegov leit motiv, ki ga prenasa iz slike v sliko. Sonce ali pa luna na ledeno mrzli modrini, nakazano mesto in s tem človeška civilizacija, krajina, na kolazih se z rasevino nakazana onesnaženost, da tudi niti ne govorim o njegovih tehnikah, kjer s poliuretanskimi penami ustvarja grozljiv občutek neke nabrekli, ki človeka spominja na smog, umazanijo, rakavo obolenje, gotovo pa vedno in povsod na nekaj nezdravega.

Ta njegova nabrekla in trda pena, ki na slikah deli kompozicijo na dva dela, kot da bi bila ta pena tista, ki nas loci od neba, njegovega čistega in lepega neba, ta njegova pena torej gledalca zelo moti in ga sili k razmisljanju. Cej torej doseže pri gledalcu zazelen odziv, saj prav te mešane tehnike najbolj izzivajo gledalce in kažejo, da Cej ni zadovoljen s svetom okrog sebe, se manj pa je v teh delih no-

tranje harmonije, ki je povsod nakazana kot razklana celota.

Cisto drugačen in zelo nežen pa je Cej, ko slika svoje znane in malce fantastične pejsaze, če smemo njegove krajine sploh tako imenovati, v novih slikah.

Koliko nežnih barv je v njegovem slikanju vasic in koliko Krasa je v njegovih barvah! Tu govorimo o elementih Krasa in njegovih barvah, ki jih Cej imenuje presnavlja in z njimi ustvarja svoj svet malce odmaknjen in fantastičen, vsekakor pa zelo lep, nežen, harmoničen in tih. Po teh delih Ceja tudi najbolj poznamo, vsaj zadnja leta. Hise, ki so nakazane kot ploscati obrisi druga zraven druge tvorijo neko novo ploskev-celoto, ki naj bi bilo mesto, nakazano prebivališče ljudi, o katerih ni na nobeni njegovi sliki niti duha. Da nekje človek obstaja, zvemo samo zato, ker vidimo nakazana mesta. Sicer pa je Cej imeniten slikar občutij in notranjih impresij.

Veliki nanosi barve in spet velike modre površine, izjemna paleta oranžno rdečih barvnih odtenkov delajo iz Ceja slikarja, za katerega ne moremo reci, da pripada abstraktnemu svetu. In čeprav so njegove krajine nevsakdanje, in vemo, da niso realistično narisane in to tudi nočejo biti, vseeno pred njegovo sliko vemo, da gre za nek oseben odnos do narave in človeka v njej. V Gorici je razstavljenih kar nekaj zelo skladnih slik velikega formata, ki človeku dajejo izredno harmonično vzdušje, neko umirjenost, ki je pa je spet na drugih platnih ni.

Demetrij Cej je v Gorici razstavil tudi nekaj platen z izredno nežnimi barvami, na katerih »njegovih« barv ni. Gre za platna, ki so pri obiskovalcih prejela zelo veliko odobravanja, saj gre za tihe upodobitve melanholičnih in samotnih občutij, katere je uspelo slikarju naslikati z nežnimi barvami, med katerimi srečamo mehko zeleno in vse mogoče nianse bele-ga.

Z modernim triptihom, ki kraljuje na eni izmed sten v Gorici, pa je Cej pokazal, da je zmožen ustvariti tudi večja dela, ob katerih človek ne more ostati ravnodušen. In spet so tu njegove barve, brez katerih ne more, vsak kosček mora biti obarvan, vse mora biti usklajeno, mirno lahko recemo, »v Cejevi paleti barv«.

PREDAVANJE

Boris Pahor o Vercorsu in Kocbeku

IVANKA HERGOLD

Angerska univerza je od 19. do 20. maja letos priredila prvi mednarodni simpozij o francoskem pisatelju Vercorsu (s pravim imenom Jean Bruller) in njegovem delu. Kot pisatelj številnih romanov in novel je Vercors (1902-1991) najbolj znan po pripovedih Molcanje morja (1942) in Oci in svetloba (prevedeni tudi v slovenscino). Prav novela Molcanje morja je bila največkrat v središču zanimanja kar 45 literarnih znanstvenikov z vsega sveta, ki so v dveh dvoranah razpravljali o mnogoterih aspektih v literaturi tega pretanjenega in zanimivega pisca ter o vplivu ter recepciji njegovih del pri različnih narodih (nekako od Japonske do Beograda).

Na simpoziju je slovensko literaturo iz Trsta (a ob Attiliu Casu iz Barija tudi Italijo) zastopal pisatelj Boris Pahor. V svojem kratkem eseju z naslovom Vercors et Kocbek - deux destinées littéraires et politiques apparentes (Vercors in Kocbek - dve sorodni literarni in politični usodi) je podal glavne značilnosti pri obeh pisateljih in "potegnil" tudi politično vzporednico med obema. V referatu naš pisatelj omenja, da je bil Kocbek kot krščanski socialist povezan s personalizmom in predvsem z njegovim zastopnikom Emanuelom Mounierjem, medtem ko je bil Ver-

cors zaradi svojega gledanja na svet pripravljen na sodelovanje s komunisti. Oba pa sta se pozitivno odzvala na zgodovinsko nujo in sta se povezala z osvobodilnim oz. odporiskim gibanjem proti okupatorju. Pahor navaja odlomek iz Kocbekovega pisma Bozi Krakar-Vogel, v katerem pesnik piše, da mu je branje Vercorsa pomagalo razumeti, kaksne možnosti so se mu odpirale s pisanjem proze; nato pa primerja nekatere novele obeh avtorjev ter odkriva sorodnosti (v alegoriji in simbolnosti) in razlike (pomen absurda pri kantovskem Vercorsu in vpliv personalizma ter krščanske vizije pri Kocbeku). Tudi v njunem političnem življenju je Pahor našel nekatere sorodnosti, zlasti v razhajanju in distanci obeh do prijateljev iz komunističnih vrst. Boris Pahor kajpada ni mogel mimo tega, da ne bi poudaril, da so takrat, ko je bil Kocbek obsojen zaradi novel "Strah in pogum", navajali v Sloveniji Vercorsa (Josip Vidmar) seveda v negativnem smislu. Ob koncu svojega posega je Boris Pahor navedel tudi bibliografijo, ki jo je v eseju upošteval; med imeni naj omenimo Bozo Krakar - Vogel, Marka Juvana in Marijo Pirjevec. Svoj poseg pa je zaključil z branjem Kocbekove pesmi "Kdo sem", ki so jo poslušalci izredno toplo sprejeli.

LAHKA GLASBA

Že ob izidu zadnjega Zuccherovega albuma Spirito DiVino napovedujejo plošči velik uspeh

ALES WALTRITSCH

Duhovi burijo italijansko glasbeno sceno. Pred nekaj meseci je izšla plošča skupine Litfiba z naslovom Spirito Libero, na trg pa komaj prišel novi Zuccherov album, ki nosi naslov Spirito DiVino.

Svoboda in mistika torej? Morda ni prav tako, saj se Zuccheru rad poigrava z naslovi skladb oz. plošč. Pred leti je izdal album Oro, incenso e birra, naslov sedanje plošče pa je nalašč dvoumen: božji ali vinski duhovi? Vino oz. domača kapljica je prisotna v Zuccherovih kmečkih koreninah. Emilijanski kantavtor je zrasel v apeninskih vaseh nad Reggio Emilio, kjer so lambrusco, albana in trebbiano doma. Začel je s petjem po "osterijah", pred letom in pol je s starimi znanci posnel album Adelmo e i suoi Sorapis, ki po sestavi in naslovu plošče spominja na vasko skupino. Z albumom Spirito DiVino Zuccheru nadaljuje svojo, za Italijane se kar originalno pot. Ploščo je delno posnel v New

Orleansu, mestu v katerega je Adelmo (to je njegovo pravo ime) zaljubljen. Poleg starih glasbenih znancev je tu pobral celo nekaj uličnih trubadurjev in jim ponudil trenutek slave. Blues in soul, to sta glasbeni podlagi, na katerih sloni njegov aktualni glasbeni opus. Sodelovanje s številnimi zvezdami tega glasbenega žanra se nadaljuje tudi danes. Pri snemanju albuma so

poleg standardnih spremljevalcev Corrada Rusticija, Davida Sanciosa, Pola Jonesa in Steva Smitha med drugim igrali tudi Jeff Beck, Stewart Copeland, bivši Police, Johnnie Johnson, pianist Chick

Berryja, Leo Nocentelli, priznani neworleanski kitarist, Pat McDonauld, Clarence Clemmons in pihalni orkester Memphis Horns.

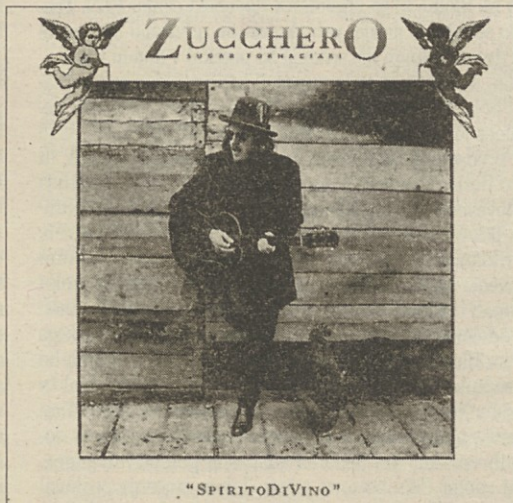
Povezava z bluesom je torej očitna in v postane se bolj jasna, če pomislimo,

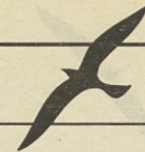
da se bo italijanski del poletne turnee začel v nedeljo, 3. septembra s koncertom v Benetkah, na katerem bodo nastopili tudi Steve Winwood, Jeff Beck, Stanley Clarke, Melissa Etheridge in Sheryl Crow. Se prej se bo Zuccheru posvetil evropskemu tržišču, kjer je med najbolj priljubljenimi italijanskimi glasbeniki in nastopil na številnih poletnih glasbenih festivalih.

Spirito DiVino je na prvi posluh dobra plošča. Zapustil je mističnost, ki je obarvala prejšnjo ploščo Miserere in se vsaj delno vrnil k starim ritmom. Uvodna pesem Voodoo Voodoo, Datemi una pompa, X colpa di chi?, Alleluja in O.L.S.M.M. (Organizzazione laica per la salvaguardia e la manutenzione dei matrimoni) so ritmirane skladbe, ki bodo spremljale tudi plesne zabave našega poletja. Sale e pane, il Volo, Senza Rimorso in Così celeste pa bodo zlahka glasbe-

na podlaga romantičnih trenutkov pod vsestransko toplimi poletnimi zvezdnatimi nočmi. Spirito DiVino vsebuje se očetu posvečeno Papà perché?, vsega skupaj je deset skladb za 44 minut dobre glasbe.

Skladbe govorijo o spolnosti, zenskah, vinu, podeželju, ljubezni z Zuccheru prirojenimi ironijo in dvojnimi smisli. Priskocili so mu na pomoč Francesco de Gregori (Pane e Sale), ki je zanj že bil napisal cudovito Diamante, Alberto Salerno in Jovannotti, ki je Zucchera srečal v studiju in vrnil na nos napisal skladbo Alleluja. Stewart Copeland, ki je zadnja leta Zuccherov manager, je poskrbel, da je plošča posneta brezhibno. Spirito DiVino bo brez dvoma najbolj uspešna italijanska plošča leta, doma bo zlahka presegel milijonsko naklado, s to ploščo pa naj bi mali moz emilijanskega podeželja končno dosegel mednarodno (beri amerisko) uveljavitev.

NA KRATKO

Vabilo na zbor Društva za sodobni ples

LJUBLJANA - Danes ob 12.00. uri bo v Slovenskem gledališkem in filmskem muzeju, Mestni trg 17, Ljubljana prvi redni občni zbor Društva za sodobni ples Slovenije. Člani in drugi so vabljeni na pogovor o smernicah za prihodnje leto. PR

Fotografi s praške FAMU v Ljubljani

LJUBLJANA - Z včerajšnjo predstavitev Herschel partya Dejana Habichta v Galeriji SOU - Kapelici je v Ljubljani stekel petdnevni sklop otvoritev razstav in predavanj Mlada svetovna fotografija, namenjenih spoznavanju mednarodno znane praske akademije za fotografijo, film in televizijo FAMU. V okviru starih razstav, ki jih bodo odprli nocoj (Galerija KUD France Prešeren ob 21. uri), jutri (Galerija Nukafé ob 21. uri), v četrtek (osrednja otvoritev s sprejemom, Galerija SOU - Kapelica ob 21. uri) in v petek (Atelier Zois ob 21. uri), sodeluje 40 avtorjev iz Evrope, ZDA in Avstralije, ki so ali se združujejo na FAMU. Spremljena predavanja bodo potekala v Kapelici; danes bo ob 16. uri predaval Rajko Bizjak, jutri ob isti uri Harry Simmers, ob 18. uri Viktor Kolar, v četrtek ob 16. uri Miroslav Vojtechovsky, ob 18. uri Vladimir Birgus, v petek ob 16. uri Beth Lazroe in ob 18. uri Josef Sudek (z izjemo Rajka Bizjaka so vsi gostujoči predavatelji profesorji FAMU). V petek bodo ob 12. uri v Kapelici pripravili tudi Portfolio Show. Na sliki: V. Kopasz, Igra senc. (V. U.)

Druga Genetova knjiga v slovenščini

LJUBLJANA - V ediciji Aleph je izšel prevod avtobiografskega romana Jeana Geneta Cudež vrtnice. Prvic je knjiga izšla 1946. Med prvimi občudovalci Genetove literature je bil J. P. Sartre, danes pa njena priljubljenost posebej narasla. Knjigo je prevedel Brane Mozetic. (L. M.)

LITERATURA / SOVRETOVE NAGRADE ZA PREVAJALCE

Javorškova in Klabus

LJUBLJANA - Žirija Društva slovenskih književnih prevajalcev, ki ji predseduje Majda Stanovnik, bo nocoj v Društvu slovenskih pisateljev slovesno podelila Sovretovo nagrado Mariji Javorsk za prevod Racinovih dram (Jean Racine, Zbrane drame I. DZS 1995) in Vitalu Klabusu za prevod romanov Voss Patricka Klabusa (Cankarjeva založba 1994, zbirka XX. stoletje) in Pomočnik Roberta Walserja (Mihelac 1994, zbirka Svetovni klasiki).

V utemeljitvi je med drugim zapisano, da je Marija Javorsk številne težave pri presajevanju Racinovih aleksandrincev v novo in drugačno posodo slovenskega jezika resila ne le spretno in zvesto izvirniku, temveč tudi umetniško navdihneno. Prevajalka se je odločila za nadomeščanje aleksandrinca z jambским enajstercem, ki je neprimerno bližji našemu literarnemu izročilu. Njeno poslovenitev Racinovih tragedij odlikuje visoka poetična dikcija, medtem ko pri prevodu komedije prihaja do izraza jezikovna radoživost, obogatena z mnogimi besednimi igrami, ki ustrezno prenašajo humornega duha izvirnika. Problema premoščanja razdalje med skoraj pozabljenimi umetno-

stjo odrske izreke verza in potrebami sodobne gledališke umetnosti, ki se izmika vsakršni izumetničenosti, se je prevajalka dobro zavedala, zato se je potrudila, da bi njena presaditev Racinovih verzov ob vsem spoštovanju jezikovnih konvencij francoskega klasicizma zvenela naravno tudi za današnji slovenski posluš.

Vital Klabus je svojemu impresivnemu prevajalskemu opusu v letu 1994 pridružil prevoda dveh pomembnih romanov 20. stoletja iz angleske in nemške književnosti. Roman Voss, glavno delo avstralskega nobelovca Patricka Whita, kritiki radi postavljajo ob Joycea in Virginijo Woolf kot roman toka zavesti. Vital Klabus je v prevod ujel ne le vso za-

pletano mrežo pomenov in svojevrstno hipnotično ozračje romana, ampak tudi posebnosti umetnega, mestoma prav manierističnega sloga. Poseben dosežek je poslovenitev drznih, tudi večpomenskih pesniških podob in prelivajočih se sanjskih stanj. Pravo nasprotje mogočnemu epskemu toku Vossa je upodobitev švicarske meščanske vsakdanjosti ob začetku našega stoletja v romanu Pomočnik Roberta Walserja, ki ga stejejo za Kafkovega predhodnika. Za poslovenitev takega besedila je bila potrebna velika prevajalkova tenkocutnost, posluš za odtenke in podtone, se posebej tudi pazljivost na mestih, kjer se dozdevna naivnost povezuje z rahlo ironijo in kjer meščanska preciznost v izražanju zbujala humoriistične učinke.

Denar za nagrado so poleg Društva slovenskih književnih prevajalcev prispevali se Ministrstvo za kulturo, Mladinska knjiga, Cankarjeva založba, DZS in založba Mihelac. (A. P.)

KOMENTAR

Razdeljeni spomin

Združitev zahodno- in vzhodnonemškega centra PEN se ni posrečila

Člani centrov PEN, ki bodo na Bledu razpravljali o fasizmu nekoč in danes, zagotovo ne bodo imeli težav, da bi našli primere, v katerih ni fasizem danes dejaven nič manj kot nekoč. Morda se bo kdo izmed njih dotaknil tudi letosnjega zbora članov zahodnonemškega PEN, ki je potekal od 17. do 20. maja v Mainzu. Pobuda, da bi se združili z vzhodnonemskim centrom PEN, je bila ob tej priložnosti zavrnjena tako gnevno, da je spodbudila stolček dotedanjemu predsedniku Gertu Heidenreichu, ki se je zavzemal zanjo.

Zahodnonemski člani PEN zahtevajo od vzhodnonemških kolegov, da obsodijo konformistično preteklost svojega centra v času NDR. Niso pa izključili možnosti sodelovanja v prihodnje, saj »bo nekoč zagotovo obstajal en sam nemški center PEN«, kot je dejala nova predsednica Ingrid Bacher. O fasizmu bi bilo v navedenem primeru pretirano govoriti, čeprav ravnanje zahodnonemškega PEN kaže nestrpnost, saj njegova odločitev zaradi dejstva, da je nemški kulturni prostor upravno in gospodarsko že združen, neprijetno zbode v duha. V duha, ker prav Mednarodni PEN izhaja iz načela, da »književnost ne pozna meja in mora ostati skupna vrednota narodov kljub političnim in mednarodnim prevratom« ter zastopa načelo neoviranega posredovanja misli.

Zahod je bil presenečen, da so se demokratične spremembe v vzhodnoevropskih državah zgodile brez množičnega brezobzirnega mascevanja nad izstopajočimi pripadniki porazene ureditve. Uveljavili sta se dve razlogi: pesimisti so prepričani, da so desetletja vladavine totalitarizma zlomila hrbtnico individualizma, optimisti pa verjamejo v spoznanje zrtv, da kri krvnikov ne more zveličati njihovega trpljenja. V obeh primerih pa ni mogoče izničiti izkušnje sveta, ki je bil se posebej v Nemčiji razbit v dve zgodovini in katerega življenjska moč je že zelo opesala, da se je v njem dodobra izčrpala veljava.

V Mainzu so razpravljali prav na temo Razdeljeni spomin. Ne glede na to, katere veje spomina se nemški pisatelji oprijemljejo (tudi zahodni bi bilo mogoče očitati pomanjkanje suverenosti), obe rasteta iz skupnega izvornega debela kulture. Z zahtevo, naj se vzhodnonemški PEN izreče o ničevosti svoje zgodovine, zahodnonemški PEN utegne zmanjšati veličino svojega duha prav za njene razsežnosti. Napak preteklosti ne kaže ponavljati, še manj jih spreminjati v vrline - odsotnost revansizma v Vzhodni Evropi priča o prevladi duha nad potni realnosti, speljanimi v labirint moči in morale. Namesto nemško - nemške tehcnice bi morali v Mainzu prijeti v roke kompas, da bi odgovorili na vprašanje, ki, čeprav je že državniško dejstvo, še vedno beli glave politikov: »Kaj storiti s podarjeno enotnostjo?«

Lela B. Njatin

Urad za žensko politiko
Republike Slovenije
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
URAD ZA
ŽENSKO POLITIKO

in

časopis Republika

Republika

v želji, da bi vzpodbudila literarno ustvarjalnost in povečala prisotnost ženske občutljivosti v slovenski javnosti,

razpisujeta natečaj za kratko zgodbo

ŽENSKI ZALIV

Zaliv je pristan in varnost narocja pred valovi, srečanje razlik med kopnim in morjem, začetek poti k daljnim svetovom, plima in osusen breg. *Ženski zaliv* pa je knjiga zgodb pisateljice Marije Vojtkovic, ki govorijo o pestrih razsežnostih človeških razmerij, o človeških stiskah, a tudi o upanjih in ljubezni do preprostih vsakdanjosti, ki polnijo naša življenja.

Največ 8 tipkanih strani (do 240 vrstic) dolge zgodbe pošljite na naslov časopisa Republika, Slovenska 54/9, 61000 Ljubljana do vključno 21. junija 1995. Razpisane so tri nagrade, in sicer:

1. nagrada - 100.000 SIT
2. nagrada - 80.000 SIT
3. nagrada - 60.000 SIT

Žirija bo v vsakem primeru podelila tri nagrade, pridruže pa si pravico do podelitve dveh ali treh enakovrednih nagrad in da prve, druge ali tretje nagrade ne podeli.

Žirija, ki jo sestavljajo Radojka Vrancić in Nataša Hraštnik v imenu Urada RS za žensko politiko ter Lela B. Njatin v imenu časopisa Republika, bo izbirala le med tistimi zgodbami, ki:

- se niso bile objavljene;
- so napisane v slovenskem jeziku;
- bodo upoštevale razpisano temo;
- bodo prispele v treh enakih izvodih;
- ne bodo presegle razpisane dolžine;
- bodo podpisane s sifro;
- jim bo priložena zaprta kuverta, na kateri bo zapisana sifra, s katero je podpisana zgodba, in v kateri bodo: polno ime avtorice, naslov njenega stalnega bivalisca in telefonska številka, na katero je avtorica dosegljiva.

Poleg nagrajenih bo žirija izbrala še največ deset zgodb, ki bodo skupaj z nagrajenimi najprej objavljene v časopisu Republika (od oktobra 1995 dalje), nato pa v knjigi, ki jo bo izdal Urad RS za žensko politiko (v decembru 1995).

Imena nagrajenk in avtoric, katerih zgodbe bodo izbrane za objavo, bodo objavljene 21. septembra 1995 v časopisu Republika.

Nagrade nosijo ime klasičnega filologa in prevajalca Antona Sovreta (1885-1963)

LITERATURA / 28. MEDNARODNO SREČANJE PEN NA BLEDU

Osrednja svetovna slovesnost v počastitev zmage nad fašizmom

LJUBLJANA - Danes se začneja 28. mednarodno srečanje pisateljev na Bledu, ki ga organizira slovenski center PEN. Trajalo bo do sobote, 3. junija, pričakujejo pa udeležbo 90 pisateljev iz 29 dežel. Delovni del sečanja bo potekal v hotelu Park.

Prvi dan srečanja, ki ga je pripravil Mirovni komite Mednarodnega PEN, bo v znamenju zmage nad fašizmom. Fasizem nekoč in danes je tema današnje dopoldanske okrogle mize, ki jo bo vodil predsednik Mirovnega komiteja, slovenski pesnik in prevajalec Boris A. Novak. Popoldne ob 16.00. uri bo osrednja uradna slovesnost Mednarodnega PEN v počastitev 50. obletnice konca II. svetovne vojne v spominskem parku v Begunjah. Ob tej priložnosti bo govoril pisatelj ruskega rodu Alexanre Blokh. Zvečer pa bo udeležence srečanja na Blejskem otoku sprejel zupan občine Bled, ing. Vinko Golc. V prihodnjih dneh se bodo udeleženci spominjali 1. mednarodnega pisateljskega srečanja na Bledu pred 30 leti. Okrogli mizi jutri (voditelj bo podpredsednik Mednarodnega PEN Francis King, Anglija) in pojutrisnjem (voditelj slovenski pesnik in prevajalec Veno Taufer) se bosta s temo »vloga pisateljev in književnosti danes« dotaknili istih vprašanj kot takratna »današnji pomen literature«. Slovenski center PEN bo torej s tem delom srečanja poskusil ugotoviti napredek, stagnacijo ali zaostalost človekovega duha v

zadnjih treh desetletjih skozi položaj pisane besede in navzkrižnem ognju tehnološkega napredka in družbenih sprememb - takšna so bila namreč izhodišča, ki jih je razpravi na Bledu leta 1965 postavil uvodničar Matej Bor. Literarni program bo dopolnil razprave v četrtek, ko bodo popoldne v restavraciji Okarina predstavili knjige slovenskih avtorjev v tujih jezikih, ki so jih izdali DZS, predvidoma pa bo nastopila Jerca Mrzel. Zvečer bodo svoja dela tam brali tuji udeleženci srečanja, ki jih bo izbral Peter Day, urednik revije Mednarodnega PEN. Predsednik republike Milan Kučan je za udeležence pripravil sprejem v sredo zvečer v Vili Bled, ljubljanski zupan dr. Dimirij Rupel pa v petek zvečer v Ljubljani. Blejska srečanja članov PEN podpirajo številni sponzorji in seveda Mednarodni PEN, različne organizacije ga omogočajo z uslugami, večino sredstev pa organizatorji črpajo iz slovenskega proračuna. Letos sta zaostajanje odločanja o njem in nasploh neprožen sistem državnega financiranja resno ogrozil uresničitev srečanja. Tveganje, ali se bo račun s subvencijami in stroški pozitivno izšel, je preveliko. Slovenski center PEN je predsedniku Vlade dr. Janezu Drnovsku in pristojnim ministrom poslal protestno pismo zaradi ignorantskega odnosa in z zahtevo po jasnem stališču, kaj nameravajo storiti v zvezi s tem problemom. (L. B. N.)

FILM / 48. MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL V CANNESU

Nagrajena Balkan in Evropa

Nagrade 48. filmskega festivala v Cannesu

Zlata palma
Podzemlje (Underground)
Emirja Kusturice

Najboljša ženska vloga
Helen Mirren (Norost kralja Jurija - The Madness of King George; Velika Britanija)

Najboljša moška vloga
Jonathan Pryce (Carrington; Velika Britanija)

Nagrada za režijo
Mathieu Kassovitz (Francija) za film Sovrastvo (La Haine)

Grand prix žirije
Odisejev pogled (Grčija)
Thea Angelopoulou

Specialna nagrada žirije
Carrington (Velika Britanija)
Christopherja Hamptona

Nagrada žirije
Ne pozabi, da boš umrl (N'oublie pas que tu vas mourir; Francija) Xaviera Beauvoisa

Zlata kamera (za prvenec)
Beli balon (Iran) Jafarja Panahijana

Posebna omemba zlote kamere
Denisovi klici (Denise Calls Up; ZDA) Harolda Salwena

Zlata palma za kratek film
Gagarine (Rusija) Alekseja Kharitidija

Nagrada žirije za kratek film
Swinger (Avstralija) Gregorja Jordana

Nagrada FIPRESCI
Beli balon (Iran) Jafarja Panahijana (izven tekmovalnega dela); ex-aequo Zemlja in svoboda (Land and Freedom; Velika Britanija) Kena Loacha in Ojdičov pogled (Grčija) Thea Angelopoulou

LJUBLJANA - Emir Kusturica, rojen v Sarajevu in Jugoslovan po prepričanju, je v pogovoru za dnevnik drugega programa francoske televizije po prejemu zlate palme za svoj film Podzemlje dejal, da je zelel s filmom »pokazati tistim, ki niso z območja Jugoslavije, zakaj gre v vojni v Bosni in Hercegovini.« Da gre za »naravno katastrofo« pa je potem razložil na novinarski konferenci v Cannesu.

»Vojna je naraven fenomen na tem območju. Je kot naravna katastrofa, kot potres. Pojavi se vsake toliko časa. S filmom sem hotel razjasniti podobo razmer v tem kaotičnem delu sveta. Zdi se, da ni nihče sposoben najti korenin tega groznega konflikta,« je povedal Kusturica, kot da o zgodovini razmer, ki so privedle do konflikta, ne bi vedel ničesar. Morda res ne ve, saj v tujini živi že od leta 1988, najverjetneje pa noče vedeti, kar je dokazal s svojimi »jugoslovanskimi« izjavami že večkrat.

Kakorkoli že, Cannes ga je nagradil že tretjič - s prvo zlato palmo pred desetiimi leti za film Očka na službenem potovanju, in z nagrado za režijo leta 1989 za film Dom za obesanje. Sicer pa je Kusturica svojevrsten fenomen, saj ni posnel niti enega filma, ki ne bi dobil katere izmed najbolj prestižnih nagrad najbolj pomembnih mednarodnih filmskih festivalov. Za prvenec Se spominja Dolly Bell je dobil leta 1981 zlatega leva, za Arizona Dream pa srebrnega medveda leta 1993. Fenomen genialnega ustvarjalca skratka, ki ne želi sprejeti svoje etične odgovornosti do širše skupnosti.

Kusturičino viđenje vojne

Vec kot tri ure dolg film Podzemlje se začne v Beogradu, 6. aprila 1941,

na dan, ko so ga bombardirali, in ki je pomenil začetek vojne za takratno SFRJ. Prijatelj Marko (Miki Manojlović) in Blacky (Lazar Ristovski) sta prekupčevalca z orožjem, ki se partizanom priključita, da bi lažje opravljala svojo dejavnost. Da bi si pridobil srce mlade igralke Natalije, v katero je zaljubljen tudi Blacky, Marko zapre Blackyja v klet, v kateri so begunci. Tu jih dvajset let ohranja pod zemljo, kjer izdelujejo orožje, v prepričanju, da zunaj še vedno divja vojna. Marko in Natalija sta leta 1961, ko Blacky odkrije prevaro, že visoka državna uradnika. Blacky se vrne na »povrsje«. Trojica se ponovno sreča leta 1991 v Slavoniji, sredi bombardiranja. Marko in Natalija prekučujeta z orožjem in mami, Blacky pa je vodja plancev.

»V tej metafori propagande komunističnega režima«, piše John Follin iz francoske tiskovne agencije AFP, »so ljudje v kleti ločeni od 2. svetovne vojne v veri, da se ni nikoli končala.« Glede nerazčiscenih in potisnjenih nacionalnih problemov ter enostranskega glorificiranja partizanstva bo že drzalo, da je tudi Titova SFRJ prispevala k sedanjim vojni, toda, kdo in zakaj jo je začel leta 1991, je povsem jasno, vsaj nam na teh prostorih. Kusturi-

ci pa očitno ne, in sodeč po vsebini, bo s filmom prispeval le k ohranjanju mita, ki je že tako uveljavljen na Zahodu, da je vojna na območju nekdanje Jugoslavije posledica povsem neracionalnih oziroma kar biologističnih razlogov, nekega stanja in znacaja »balkanske duha«.

Cannes nagradil evropski film

Da je žirija letos nagradila »balkanske teme«, je dokazala tudi s tem, ko je z Grand Prix podelila Grku Theu Angelopoulou za film Odisejev pogled, v katerem Harvey Keitel, isoc prvih filmov bratov Manakias, potuje po nekdanji Jugoslaviji, da bi jih končno našel v Sarajevu. Ce nič drugega, film tako kot Podzemlje pomeni predvsem osebni pogled na zgodovino Balkana, vendar tu s plati filmske zgodovine. Cannska žirija je torej v obdobju okrepjenega »boja« evropskega filma proti konkurenci agresivnejšega ameriškega nagradila evropski film. Ce je lani se zmagal Sund, to letos ni bilo več mogoče. Taksne odločitve pa ni mogoče pripisati samo politiki, saj so tudi po ocenah mednarodne kritike ves čas festivala bili glavni favoriti prav filmi, ki jih je kasneje nagradila (razen enega ali dveh). Najbolje pa se je godilo Britancem in Francozom.

Britanec, scenarist Christopher Hampton je za svoj režijski prvenec Carrington dobil nagrado žirije, Jonathan Pryce (na površje prišel z vlogi v Brazilu Terryja Gilliama) pa je za vlogo homoseksu-

Emir Kusturica z zlato palmo ob zvezdnici Sharon Stone, ki mu jo je izročila

alnega pisatelja Lyttona Stracheyja, ki je v začetju stoletja živel v platon-skem zakonu s slikarko Doro Carrington (Emma Thompson), žirija nagradila za najboljšo moško vlogo. Njegova soigalka kljub napovedim nagrade za najboljšo žensko vlogo ni dobila, dobila pa jo je britanska igralka Helen Mirren, ki se je tako kot Virna Lisi, ki je lansko leto bila nagrajena za vlogo Katarine de Medici v Kraljici Margot, izkazala v vlogi zgodovinske osebnosti - angleske kraljice v zgodovinski satiri Norost kralja Jurija. Helen Mirren je vsekakor ze uveljavljena igralka, saj je začela filmsko kariero ob Jamesu Masonu, nemala pa s Petrom Weirom in Petrom Greenawayjem. Pa tudi v Cannesu so jo že nagradili, in to leta 1984 za vlogo v filmu Cal Pat O'Connor.

Francozi, ki so letos tekmovali s tremi filmi, so doživeli potrditev kakovosti svoje mlade generacije, saj sta nagradi dobila režiserja, mlajša od 30 let. 27-letni Mathieu Kassovitz je dobil nagrado za režijo (Sovrastvo), 28-letni Xavier Beauvois pa nagrado žirije za film Ne pozabi, da boš umrl. To sta tudi edina filma izmed nagrajenih, ki se ukvarjata s problematiko urbane mladine, drog in aidsa, ki je prevladovala med 24 filmi tekmovalnega programa ob zgodovinskih in političnih temah.

Žirija pozabila na Kena Loacha

Ceprav je za cannske žirije značilno, da bolj ali manj vsako leto presenetijo s svojimi odločitvami, je letošnja, ki ji je predsedovala Jeanne Moreau,

kritike razočarala predvsem s tem, ko je na enega od favoritov - Kena Loacha in njegov film Zemlja in svoboda (Land and Freedom) o državljanski vojni v Spaniji - povsem pozabila. Zakaj, je glede tematike jasno, saj so nove vojne bile vedno »zanimivejše« od starih. Pozabila pa ga ni mednarodna kritika, ki ga je ob Theu Angelopoulou nagradila ax-aequo. Poudarek na »Balkanu« in zgodovini ter pozabo nekaterih zanimivih filmov o mladih v urbanih okoljih - npr. Kids (Otroci) Larryja Clarka - pa je morda imogoče pripisovati povprečni starosti (cez 50 let) žirije in njihovemu okusu. Ali pa tudi ne, ocenili pa bomo lahko sami, ko - in ce - jih bomo videli na nasih filmskih platnih.

Vesna Rojko

GLASBA / ARTES ACUSTICAE SKLADATELJA BORA TURELA

Oko povede človeka v svet - uho privede svet k človeku

LJUBLJANA - Ze pred casom so številne evropske radijske hiše odprle kar nekaj novih smeri tudi na umetniških področjih. V njihovem okviru se je oblikovalo gibanje Ars Acustica in se v zadnjih letih uveljavilo kot modus prezen-tacije zvočnih in zvokovnih posebnosti, svojevrstnih glasbenih skušenj in seveda tehničnih prednosti samega medija.

Umetnost zvoka je postala sestavni del programa tudi na Radiu Slovenija. V samem imenovanju se je evropski zgled predrugacil v latinski plural in danes kot Artes Acusticae pokriva serijo oddaj na III. radijskem programu. Vzpo-dbudo za nastanek dolguje režiserju Igorju Likarju; z avtorsko zasnovanimi projekti njihov spiritus agens se vedno ostaja skladatelj elektroakustične glasbe Bor Turel. Njegovo delovanje izven risa čisto skladateljske dejavnosti ne prese-neca. Mnogotere izkušnje je namreč nabiral v eksperimentalnem gledališkem gibanju Nomenklatura in skupini za

eksperimentalno glasbo Saeta. Kot oblikovalec lastne radio-fonske poetike se je preizkusil v zvočni obdelavi besedila Fedor Mihajlovič sedi Vladimirja Kovacica; z Etudo za requiem - nosilno skladbo ene prvih oddaj Artes Acusticae - pa je opozoril nase tudi v širšem dome-tu. Pod naslovom Sentence občutljivosti - Requiem se je na Prix Italia 1992 predstavila kot prva oddaja neodvisne Slovenije. Poleg tega je delo prišlo v ožji izbor E.B.U.-a, Evropskega združenja radijskih oddaj in bo kot tako ostalo zapisano na plošči Ars Acustica, ki vsako letoobelodanja najtehtnejše prispevke s tega

področja. Turelovo delo v eksperimentalnem radiofonskem studiu Artes Acusticae se se-veda v veliki meri naslanja na njegovo lastno glasbeno ustvarjalnost. Tako nekatere letošnje oddaje z vso upravičenostjo cr-pajo iz njegove plošče Brez histrosti brez hrupa, ki - kot prva celovita plošča elektroakustične glasbe pri nas - caka na svoj skorajšnji izid. Ob tem je dodatna vzpodbuda za oddaje prihajala tudi iz širšega teoretičnega zaledja. Zlasti so prišli v postev izsledki raziskav Joachima Ernsta Berendta, objavljeni v njegovih knjigah Tretje uho in Svet je zvok. Avtor z vso odgovornostjo opozarja, da je civilizacijska usmeritev bila »v oko« in da se v zadnjem času nastopa doba preusmerjenosti v slušno percepcijo. V skladu z nadaljnjimi izpeljavami tud Bor Turel pripominja: »Oko povede človeka v svet -

uho pripelje svet k človeku.« Oddajo Polna luna zvoka, ki je bila na sporedu včeraj ob 22.30 na III. programu Radia Slovenija, pa najbolje ilustrira njeno uvodno besedilo: »Mnogi izjemni učenjaki, znanstveniki, psihologi in filozofi so v zadnjem času opisovali in opredeljevali pojem »nove zavesti.« Toda enega vidika niso izpostavili: to je, da bo to zavest ljudi, ki znajo slišati. Ne bo več dolgo naše oko tisto, ki bo imelo prednost pred ušesom, tako kot je to večinoma dandanes. Nasprotno: naše uho bo prevzelo to prednost in tisto, kar je slšno, področje zvoka, bo postalo bolj pomembno kot tisto, kar je vidno. Novi človek bo sposoben zaznati zvoke na način, ki si ga danes ne moremo predstavljati. Novi človek bo človek poslušanja, ali pa ga sploh ne bo.«

Cvetka Bevc

Bor Turel v svojem zvočnem studiu (Foto: Tihomir Pinter, detajl)

ŠPANIJA / IZIDI LOKALNIH VOLITEV

Zmagovalci so Aznarjevi konservativci

MADRID (Reuter) - Na nedeljskih lokalnih in regionalnih volitvah v Španiji so konservativci dosegli odmevno zmago. Ljudska stranka (PP) je z 35,86 odstotka glasov socialiste premagala v skoraj vseh večjih mestih in večini avtonomnih regij. Njen voditelj Jose Maria Aznar je zato že napovedal zmago tudi na splošnih volitvah čez dve leti.

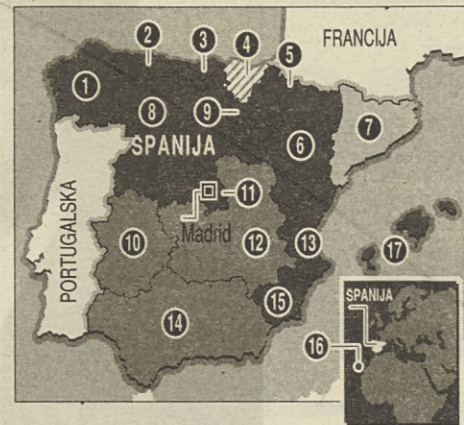
PP je dobila največ glasov v 42 od 52 prestolnic regij, od tega ima v 32 absolutno večino. Zmagala je v desetih od trinajstih regijah, z absolutno večino v petih, oblast pa bo ob podpori koalicijskih zaveznikov prevzela se najmanj v treh. Socialistična stranka (PSOE) je od 27 regionalnih prestolnic obdržala le štiri, absolutno večino pa je obdržala le v eni regiji.

Tako je z 30, 86 odstotka glasov premagala le ankete javnega mnenja, ki so jim napovedovale poraz z od deset do petnajst odstotki glasov. Kljub temu predsednik socialistične vlade Felipe Gonzalez se ne razmišlja o razpisu predčasnih volitev na državni ravni. Do konca leta ga bodo podpirale koalicijske partnerice, katalonska nacionalistična stranka Zbliževanje in združitev (CiU), ki je v Barceloni nepričakovano zaostala za socialisti.

Razmeroma dobro so se odrezali komunisti iz Združene leve, ki so dobili 11, 86 odstotka glasov. Ti izidi kažejo, da je levica po katastrofalnem porazu na lokalnih volitvah v Evropski parlament skoraj za polovico zmanjšala zaostanek za desnosredinsko koalicijo.

IZIDI ŠPANSKIH LOKALNIH VOLITEV

Konservativna Ljudska stranka (PP) je porazila vladajoče socialiste v skoraj vseh večjih mestih ter v večini od trinajstih pokrajin, kjer so v nedeljo potekale lokalne volitve.

■ Ljudska stranka (PP)
■ socialisti (PSOE)
■ Združena levica (IU)
■ koalicija: Nacionalistična stranka (PNV) in PSOE

* volitve so že potekale:
Galicija ('89),
Baskija ('90),
Katalonija ('92)
in Andaluzija ('90)

pokrajina	PP	PSOE	IU
1 Galicija	*	—	—
2 Asturija	42,1	33,3	16,7
3 Kantabrija	32,8	25,0	7,4
4 Baskija	—	*	—
5 Navarra	30,2	21,5	8,5
6 Aragon	37,6	25,6	9,2
7 Katalonija	—	—	*
8 Kastilja in Leon	53,4	28,8	10,1
9 La Rioja	51,0	34,0	6,6
10 Ekstremadura	40,1	43,6	10,7
11 Madrid	50,4	29,8	16,4
12 Kastilja La Mancha	44,3	45,1	8,1
13 Valencia	43,2	34,0	6,9
14 Andaluzija	—	*	—
15 Murcia	52,4	31,8	12,4
16 Kanarski otoki	34,0	20,5	—
17 Baleari	44,7	24,0	6,7

REUTER

Nova generacija Evropejcev nima nobene izbire

Lokalne volitve v Španiji so vladi premiera Gonzaleza, s tem pa evropski levici zadale svez, ceravno pričakovan udarec. José Maria Aznar je res ocaral nekatere Špance in jih preprical, naj glasujejo za konservativno stranko. Vprašanje, ki se postavlja, je na las enako vprašanje, s katerim so se pred tremi tedni ubadali Francozi: za kaj so ljudje v resnici glasovali?

Tako v Španiji kot v Franciji so izid odločili glasovi mladih, torej generacije, ki je odrasla v letih, ko so vladali socialisti. Za pol stoletja po drugi svetovni vojni je na zahodu Evrope levica svoj ugled gradila ne nazadnje na tem, da je nujno potrebna za zagotovitev miru in ravnovesja med Vzhodom in Zahodom. Socialne države, zlasti na severu, so ponudile model idealne države, kjer nacela politične levece delujejo skladno z naceli tržnega gospodarstva. Ne glede na uspešnost teh držav so politični kulturi vtisnile zgodovinski pečat. Generacija, ki je zgradila ta svet, si je seveda želela, da bi njeni otroci zgradili se boljši, pravičnejši svet. A otroci staršev z ideali in vizijami so ljudje pragmatičnega duha, ki so poleg tega na svetu premalo časa, da bi razumeli, zakaj je volilni glas pametnejše od dati levici kot desnici. Z drugimi besedami, tudi med volilne upravičence je prišla nova generacija. Kaksen je svet v očeh njihovih staršev, je znano. Kaj pa vidijo oči osemnajst, dvajset ali triindvajset let starih Evropejcev?

Brezposelnost, korupcija, dolgoletna vladavina politične levece, politični skandali, narascajoča socialna negotovost so pojavi, pred katerimi ne morejo zamizati

niti starejše generacije. Pragmatična generacija se zaveda, kar je vedel že Karl Marx, da mora človek namreč jesti, ce naj razmisli. Mlada generacija je navelicana vedno istih obrazov, ki jim obljublajo blagostanje, a se iz tega nikoli nič ne izčim. Skandali, ki so naceli tako francosko kot špansko levico, prepričujejo, da so bili socialisti predolgo na oblasti. Alternativa je torej politična desnica, ki se je v dolgih letih opozicije naucila, kako zaigrati na prave strune. Odtod temne napovedi, da bo Evropa potonila v politični črnini. Pa vendar se zdijo ta razmišljanja za zdaj prenapeljena. Kako potem razložiti dejstvo, da »prenovljeni« britanski laburisti, ki pod taktirko Tonyja Blaira bicajo konservativce premiera Majorja, nizajo uspeh za uspehom?

Kar se dogaja v Evropi, ni nagibanje na desno, je le preprosto nagibanje k spremembi, nečemu svezemu, s tem pa pač tudi odmikanje od levece. To, da Španci in Francozi niso glasovali za kandidate politične levece, se zdalec ne pomeni, da so glasovali proti njihovim političnim nacelom, kaj sele za desničarska politična stališča. Mlada generacija, ki je v zadnjih letih dobila svoj glas, namreč nima kaksne pretirane izbire. Preden lahko izreče svojo politično voljo in razkrije svoja osebna politična prepričanja, mora najprej poskrbeti za to, da se politični prostor dodobra prevetri, da odidejo tisti, ki so tu predolgo, in da pridejo novi, takšni, ki bodo znali ujeti korak s časom. Zares bodo lahko volili tedaj, ko bodo imeli resnično izbiro.

Ana Kovac

NOVICE

Prva seja sodišča za poravnavo OVSE

ZENEVA - Danes se je na prvi seji seslo veliko sodisce za poravnavo in arbitrazo v okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi. Generalni sekretariat OVSE ima sedež na Dunaju, omenjeno sodišče pa bo poslovalo v Ženevi, ceprav se je za njegov sedež potegovalo več evropskih mest, zlasti Pariz.

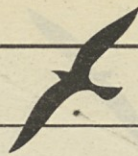
Delovno področje sodišča bo poravnava ali arbitraza v sporih med članicami OVSE, postopek pa bo imela pravico predlagati slehera članica OVSE. Pobudo za ustanovitev tega sodišča je pred že več kot petimi leti dal Robert Badinter, predsednik francoskega ustavnega sodišča, uradni predlagateljci pa sta Francija in Nemčija. Predsednik sodišča bo Robert Badinter, podpredsednik pa nekdanji nemški zunanji minister H. D. Genscher. Današnje seje so se udeležili bodoči člani sodišča, ki prihajajo iz držav, ki so podpisale in ratificirale stockholmsko konvencijo iz leta 1992. Od 53 sedanjih članic OVSE jo je podpisalo 32, ratificiralo pa doslej le petnajst držav. Na prvi seji so bili navzoci tudi visoki predstavniki kantona in republike ter državni sekretar v švicarskem zunanjem ministstvu Jakob Kellenberg. Iz Slovenije sta v vlogi članov poravnalnega telesa prišla dr. Dimitrij Rupel in dr. Iztok Simoniti, dr. Mirjam Škrk pa kot članica arbitraže. Za Slovenijo utegne biti ustanovitev tega sodišča pomembna zlasti zaradi morebitnih zapletov pri doseganju ustreznih sporazumov s Hrvaško in Italijo. (Darja Lavtizar)

Nezaupnica kninskemu premieru Mikelicu

KNIN - Parlament tako imenovane Republike srbske krajine, ki se je sesel v Kninu, je včeraj izglasoval nezaupnico vladi Borislava Mikelica. Padec vlade srbskih secesionistov pomeni zmago pripadnikov »trde« politične linije v Krajini, ki jo utelesa njen predsednik Milan Martić. Poslanci so s 46 glasovi proti trem vzdržanim izglasovali nezaupnico, ki jo je vložila Srbska demokratska stranka (SDS), glavna stranka v Krajini, ki jo vodi njen minister za zunanje zadeve Milan Babić. Mikelica, ki so mu očitali, da so njegovi pogledi preveč blizu pogledom srbskega predsednika Slobodana Miloševića, ni bilo na seji, na kateri so mu očitali tudi, da je nasprotoval združitvi RSK z Republiko srbsko (iz Bosne) kljub odločitvi, ki jo je v tem smislu 20. maja sprejel parlament, ki se je sesel v Borovem selu. Predlog o nezaupnici Mikelicu je ze lani v imenu svoje Radikalne stranke (SRS) vložil Martić, vendar je poslanci takrat niso izglasovali. Martić mu je takrat očital, da je zaradi pretirano spravljevega stališča do hrvaških oblasti oslabil položaj RSK. (AFP)

Volitve v Belorusiji niso uspele

MINSK - V Belorusiji volilci tudi v drugem krogu splošnih volitev niso uspeli izvoliti novega parlamenta. Od 260 poslancev je izvoljenih samo 121, je včeraj sporočila volilna komisija. Poznavalci razmer ocenjujejo, da je glavni vzrok za neuspeh volitev čedalje globlja politična kriza v državi. Predsednik Lukasenka krepi avtoritativno oblast, obenem pa se znova približuje Moskvi. Datum novih volitev se ni natančno določil; predsednik parlamenta Mjsetslav Grib jih je napovedal za začetek jeseni, predsednik volilne komisije Aleksander Abramovič pa za november. (dpa)

KITAJSKA

Zahteve po demokraciji postajajo vse glasnejše

PEKING - Pred sesto obletnico krvavih dogodkov na Trgu nebeskega miru postajajo zahteve kitajskih oporečnikov po demokraciji čedalje glasnejše, kar dokazujejo številna odprta pisma. Včeraj se je pod sedmo, objavljeno po 15. maju, podpisal 67-letni Lin Mu, nekdanji sekretar Hu Jaobanga, sredi sedsteseht let predsednika kitajske komunistične partije.

Peticijo, ki od kitajskega parlamenta zahteva izpustitev Vang Dana in drugih oporečnikov, ki jih je policija zaprla v zadnjih dneh, je podpisalo devet intelektualcev iz Siana, Hangdzova in Cungcinga. »Pred nedavnim je policija zaprla več kot dvajset ljudi, med njimi tudi Vang Dana, ki že sedmi dan gladovno stavka in je v življenjski nevarnosti. Zelo smo zaskrbljeni,« piše v odprtem pismu. »Parlament naj zahteva njihovo izpustitev, kajti le tako bo prišlo do sprave med Kitajci v domovini in po svetu ter razvoja gospodarstva, demokratičnega političnega sistema in pravne države,« je zapisano na koncu peticije.

Lin Mu, med studijem partijski sekretar na univerzi v Sianu, je v petnajstih dneh napisal že tri odprta pisma. 15. maja je bilo objavljeno pismo, ki sta ga napisala s profesorjem Su Ljangjngom, podpisalo pa ga je še 45 pomembnih intelektualcev in znanstvenikov. Prejšnji teden - kmalu potem ko je napisal svojo drugo peticijo, s katero je podprl odprto pismo šestih intelektualcev, ki so se zavzeli za izpustitev zaprtih oporečnikov - je bil poklican na kratko zaslišanje v Hangdzov.

»Letos smo oporečniki iz Pekinga, Siana, Hangdzova in Secuana bolje sodelovali kot v prejšnjih letih, ceprav o pravem, organiziranem oporečniškem gibanju na nacionalni ravni se ne moremo govoriti,« je priznal Lin Mu. »Borci za človekove pravice in demokracijo so zdaj bolj povezani in zato je bilo tudi več peticij,« je poudaril. Aktivisti so tudi drznejši, saj se udeležujejo shodov v drugih provincah ali pa so s tamkajšnjimi somišljeniki v stiku po telefonu in skupaj sestavljajo peticije. Ceprav jih policija nadzoruje, se je njihovo delovanje v zadnjih petnajstih dneh okrepilo.

26. maja je policija na otoku Hajnan na jugu Kitajske zaslišala šest oporečnikov, med njimi so bili trije iz notranjosti države, ki so sestavljali odprto pismo, v katerem so obsodili korupcijo v vladnih vrstah. Med njimi je bil tudi Dženg Sungvang, eden od 21 studentov, ki jih policija isče ze od leta 1989. Moral se je vrniti v rojstni kraj, in ceprav je bil zaslišan in ustrašovan, je le nekaj dni kasneje podpisal Lin Mujevo peticijo. Po podatkih organizacije za človekove pravice je na Kitajskem zaprtih 25 intelektualcev in oporečnikov.

Gilles Campion / AFP

Oporečnika peljejo na zaslišanje

POTRES NA RUSKEM DALJNEM VZHODU ZAHTEVAL DVA TISOČ ŽIVLJENJ

Za pokopane pod ruševinami ni upanja

Rusko ministrstvo za izredne razmere je odklonilo pomoč tujine

MOSKVA (Reuter) - Predstavniki civilne zascite v Neftegorsku, mestecu na otoku Sahalin na ruskem Daljnem vzhodu, ki ga je v nedeljo zjutraj prizadel katastrofalen potres, je včeraj sporočil, da ni praktično nobenega upanja več, da bi bil kdo od dva tisoč ljudi, ki so ostali zakopani pod ruševinami, se živ.

Potres, ki je dosegel moc 7,5 stopnje po Richterjevi lestvici, je mesto s 3.200 prebivalci dobesedno zravnal z zemljo, največ zrtev pa je med stanovanjci dvajsetih petnadstropnih blo-

kov, ki so bili v času sunka večinoma se v posteljah. Prve novinarske ekipe, ki so se uspele prebiti v nesrečni Neftegorski, so poročale, da reševalni delavci poskusajo vse, kar je v njihovih

močeh, da bi odkrili morebitne preživele. Sahalin, ki je od ruske prestolnice oddaljen približno sedem tisoč kilometrov, je po mnenju tamkajšnjih oblasti največja katastrofa, ki je doslej zadela ozemlje nekdanje Sovjetske zveze, takoj za potresom v Armeniji pred sedmimi leti, ki je zahteval kar 25 tisoč žrtev, in črno-bilsko nesrečo.

Rusija je že sprožila obsežno akcijo reševanja in nudenja pomoči prizadetim. Letala in helikopterji dovažajo na Sahalin hrano, oblačila in medicinsko opremo. Proti otoku je odplula tudi ladja-bolnišnica, ki pa bo zaradi tanke skorje ledu, ki pokriva morje okrog Sahalina, do cilja plula več dni. Japonska in Južna Koreja sta Rusiji ponudili pomoč, vendar jo je ministrstvo za izredne razmere odklonilo, ces da ima na razpolago dovolj visoko usposobljenih reševalcev in opreme.

Potres na Cipru

NIKOZIJA, CARIGRAD (Reuter, dpa) - Obalno letovišče Paphos na grškem delu Cipra je včeraj ob osmi uri zjutraj prizadel močan potresni sunek.

Po podatkih seizmološkega inštituta v Carigradu, je bil epicenter potresa v morju severozahodno od otoka, dosegel pa je peto stopnjo po Richterjevi lestvici. Potres je bilo čutiti tudi v glavnem mestu Nikoziji, ki je od Paphosa oddaljena približno 90 kilometrov.

Ljudje so v paniki bežali na ulice, saj se niso pozabili potresa, ki je mesto prizadel februarja lani. Takrat sta življenje izgubila dva človeka, več je vasi v okolici pa je bilo popolnoma porušeni. Potres tokrat ni terjel žrtev, niti večje grobne skode.

POTRES NA SAHALINU

Potres z močjo 7,5 stopnje po Richterjevi lestvici, ki je v nedeljo prizadel ruski otok Sahalin, je po še nepopolnih podatkih zahteval vsaj dva tisoč življenj.

REUTER

VOJNA V ČEČENIJI

Civilisti med dvema ognjema

GROZNI - Od rafalov preresetano, zarjavelo rusko vojno letalo stoji kot spomenik vojni na sredi ceste v bližini Groznega. »Letalo prodajamo za tri milijone rubljev,« je z rdečo barvo napisano na levem krilu. Da vojna v Čečeniji se ni končala, dokazujejo avtomobili z begunci, ki bežijo proti vzhodu iz države.

Vojno je cutiti na vsakem koraku, saj se lahko povsod povsem nepričakovano kot strela z jasnega vnamejo spopadi. Medtem ko poteka v mestih gverilska vojna, je frontno crto pod kavkaskimi hribi težko določiti. Med večerno voznjo po cestah preko polj, obsijanih v sončnem zahodu, ko je v daljavi opaziti otroke na konjih, se nepričakovano pojavijo vojska letala, ki nosijo s seboj smrtonosni tovor. Prašna cesta, ob kateri stojijo vaske hiše, pred katerimi ženske prodajajo jabolka, se lahko vsak trenutek spremeni v frontno crto. Sončnega zahoda ljudje ne opazujejo - s strahom se ozirajo v nebo, kajti ruske rakete večkrat priletijo na polja in travnike, na katerih se pasejo krave in konji. Ruska težka artilerija obstreljuje čečenske položaje na zahodu države iz bližnjega obmejnega mesta Sleptovsk, v katerem je veliko mercedesov in terenskih vozil. Po več kot petmesečni vojni Moskvi ni uspelo ukloniti Čecenov na ozemlju, manjšem od polovice Belgije. V zadnjih dveh stoletjih je bila Rusija pogosto v vojni s kavkaskimi narodi, ker si je želela zagotoviti pot do morja. Zato je proti komaj milijonskemu narodu, ki predstavlja manj kot odstotek vsega prebivalstva Rusije, poslala

več tisoč vojakov. Vojska letala, ki krožijo nad čečenskim ozemljem, in helikopterji, ki nizko preletavajo čečensko pokrajino, so le dokaz več, da vojna ne bo kmalu končana. V porušenih mestih in vaseh je veliko ruskih tankov. Bolnišnice in sole so zaprte, uničeno je kmetijstvo, nekoč glavna gospodarska panoga v Čečeniji, saj traktorji nemo stojijo na poljih. Ruske sile nadzorujejo dve tretjini čečenskega ozemlja, tudi vse železniške proge in naftna crpaliska na severu države. Prav zahodne dele države, iz katerih izvira najmočnejši čečenski klan, ki so nasprotovali politiki Dzoharja Dudajeva, povsem nadzoruje ruska vojska, medtem ko prebivalci vzhodne, južne in zahodne Čecenije, se niso položili orožja. Ruski vojaki se neradi bojujejo v vaseh in mestih, ker uporniki zelo dobro poznajo kraje, zato skuša ruska vojska potisniti Čecene proti hribom, saj lahko vasi obstreljujejo iz varne razdalje. Med spopadi so se znasli tisoči civilistov, ki so zbežali iz mest.

Večina jih tako kot 28-letni pianist Muslim Mogamatov živi v negotovosti. »Vojska letala vsak dan preletavajo mesto; nihče ne ve, kaj nas čaka jutri. Naša življenja so brez vrednosti,« je izjavil prebivalec mesta Sali, ki je pod ruskim nadzorom. Med spopadi je bilo ubitih veliko prebivalcev, saj je večina moskih neobritih, kar po stari čečenski tradiciji pomeni, da so izgubili kakega sorodnika. Ženske v Saliju bodo vsakega obiskovalca rotile, naj sveto pove, da v vojni umirajo predvsem nedolžni ljudje, med njimi veliko otrok. **Elif Kaban / Reuter**

Rusi so brez usmiljenja razdejali čečensko prestolnico

Umetnine iz porušenega čečenskega muzeja bodo restavriral v Moskvi

GROZNI - Spomeniki brez glav, prerezana platna, razbit kip Vladimirja Ilica Lenina... Vse to v neredu leži na tleh porušenega muzeja, ki je samo ena od številnih rusevin v Groznem. Poslopje muzeja je po večmesečnem ruskem bombardiranju le še prazna lupina.

Večina izredno dragocenih muzejskih eksponatov (bilo jih je tri tisoč) je uničena ali zelo poškodovana, vendar pa si muzejski uslužbenci prizadevajo rešiti vsaj nekatere umetnine, kar pomeni, da morajo te na dolgo pot v Moskvo, kjer jih bodo skušali restavrirati.

»Zbirka ni bila velika, zato pa zelo kakovostna,« pripoveduje Neli Sirajeva iz moskovskega muzeja, ki se bo lotil restavracije čečenskih del. Le šestdeset najdragocenejših platen jim je uspe-

lo spraviti na varno v Moskvo.

»Restavriral jih bomo na zahtevo čečenskega ministrstva za kulturo,« je dejala Marina Riklina, tiskovna predstavnik ruskega ministrstva za izredne razmere. »Prosili so nas za pomoč pri obnovi platen, ki jih bomo nato vrnili v Čecenijo.«

Posledice ruskega vojaškega posega, katerega namen je bil zločiti upornike iz Groznega in prevzeti nadzor v separatistični republiki, so vidne že na prvi polged: Grozni je le se kup rusevin in železja. Muzej je bil od palače voditelja upornikov Dzoharja Dudajeva oddaljen le tristo metrov. Zdaj je brez oken in strehe, nedotaknjene so le kleti. Riklinova se ne ve, koliko časa bodo potrebovali za restavracijo poškodovanih del in koliko bo obnova stala.

»Vsekakor te stvari niso poceni, zanje bo pač treba neke izbrskati denar,« je pojasnila.

Veliko del, ki so bila poškodovana med napadi ruskih čet, letal in topništva, sta muzeju v Groznem posodila Tretjakovska galerija iz Moskve in sanktpeterburski Ermitaz. Največji ponos muzeja so bila dela čečenskih umetnikov, zlasti platna iz petdesetih in šestdesetih let tega stoletja, obsejna zbirka del krajevnih umetnikov, ki so prekinili muslimansko tradicijo. Ta namreč ne dovoljuje slikanja krajin in portretov.

»Po nasi oceni je nepopravljivo uničena vsaj tretjina eksponatov tega muzeja. Tega ne bomo nikoli natančno vedeli,« je izjavil eden od nekdanih zaposlenih v muzeju.

Vasilij Jurčuk / Reuter

ANARHIJA V RUSKI VOJSKI

Naborniki se požvižgajo na disciplino

GROZNI - Prizor je bil podoben filmu o viječnikski vojni: disko glasba, kakršno vrtijo v moskovskih klubih, v katerih se zbirajo kriminalci, je odmevala iz ruskega tanka, ki je stal v centru Groznega: »Baby, don't need me, don't need me, no more...« Skupina neobritih ruskih vojakov, ki so imeli kot pirati okrog čela zavezane črne rute, je sedela na tanku: kadili so ameriške cigarete in srkali bavarsko pivo.

Aleksej si je slekel srajco in sedel na stol, postavljen ob vreče peska, ki so varovale strelski položaj ruske vojske. Z ostrim delom grnate si je temeljito očistil nohte, si poravnal sončna očala in grozeče zamahnil s strojnico proti mimo vozečemu avtomobilu. Njegovi prijatelji so se zakrohotali in se neskončno zabavali. Podobni prizori so v Groznem nekaj povsem vsakdanjega, saj pijani vojaki večkrat streljajo v zrak, spet drugi so tako prestrašeni, da začnejo slepo streljati na vse strani ze ob najmanjšem sumu in tudi zelo oddaljenem streljanju. »Oficirji seveda takoj najdejo opravičilo za njihovo početje; pravijo, da so bili vojaki prepričani, da se nekdo premika proti njihovim položajem,« je izjavil madžarski diplomat Sandor Meszaros, ki v Čečeniji vodi delegacijo Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi. Slabo organizirana in neprilagojena za mestno gverilsko vojno je ruska vojska le senca nekdane slavne sovjetske armade, zaradi katere je bil Zahod do konca hladne vojne prisiljen v oboroževanje vlagati mili-

jarde dolarjev. Nesporo je, da so ruske enote v Groznem - kopenske, posebni oddelki notranjega ministrstva, specialci, vojska policija in obmejne sile - med seboj slabo povezane. »Usklajene« so le njihove uniforme, saj so le sive ali zelene, zato je pripadnike različnih enot lahko ločiti le po trakovih na rokavih. Neki oficir notranjega ministrstva v letalskem oporišču Khanakala je zamahnil z roko v odgovor na vprašanje, če je koordinacija med različnimi enotami usklajena. »Neposredno nismo povezani med seboj,« je priznal. V enotah je največ 19-letnih vojaških obveznikov, ki dobi-jo za dan bivanja v Čece-

niji dva dolarja, vendar jih večina kljub temu ni navdušena nad bojevanjem. »Ponoci sploh ne vemo, kdo so naši vojaki in kdo Čeceni, ki so podnevi kmetje, ponoci pa ostrostrelci,« je izjavil mladi rekrut Miša.

Veliko starejših pripadnikov notranjega ministrstva je večjih del dneva pijanih in sploh ne vedo, kaj se dogaja, le vojaki posebnih enot so bolj disciplinirani in celo prijazni. Povedali so, da na mesec zaslužijo 500 dolarjev, deležni pa so tudi nekaterih drugih ugodnosti. Največji strah vzbujajo enote, ki jih prebivalci Groznega imenujejo »kontraktniki«; so profesionalni vojaki, ki jih je najela Moskva in

veliko jih je prislo v Čecenijo predvsem z namenom, da s kraji obogatijo. Po cestah se vozijo z oklepniki, usta imajo pokrita z robci, ker zaradi hitre vožnje njihova vozila dvigajo velikanske oblake prahu. Zaradi prehitre vožnje je pred tednom dni ruski oklepnik, s katerim se je peljala skupina kontraktnikov, zapeljal v vodnjak na trgu Minutka. »Sem topničar - studiral sem zgodovino topništva; nikjer nisem videl takšnih grozodejstev,« je izjavil Ali Madalov, veteran iz II. svetovne vojne, ki se je bojeval v Ukrajini. »To niso vojaki. V Rdeči armadi je vladala disciplina, morali smo tudi poročati o vsakem naboju,

ki smo ga porabili. Za vsako puško smo namreč dobili določeno količino streliva. Zdaj so ruski vojaki nedisciplinirani, nihče ne izpolnjuje povelj in ne upošteva zakonov,« je dodal. V Čečeniji je zdaj približno 400 tisoč ruskih vojakov, predvsem rekrutov, v zadnjem času je Moskva v to zakavkasko republiko poslala tudi posebne enote notranjega ministrstva in specialce. Skušajo zavzeti jugovzhodne predele čečenskega ozemlja, kjer imajo svoje položaje čečenski uporniki.

Veliko vojakov je proti nadaljevanju vojne, ki je doslej terjala že več tisoč žrtev tako med civilisti kot vojaki. Na neki ruski kontrolni točki sta v spomin na padlega, 21-letnega ruskega vojaka, ki ga je ustrelil čečenski ostrostrelec, postavljena leseni križ in vaza z rožami. Le nekaj kilometrov naprej so na vas Serčen Jurt, ki jo nadzorujejo uporniki, padle ruske rakete in granate. Mladi rekruti so ležali na tleh, potili so se pod tezo orožja. »Mislim, da bo vojna trajala še sedem let,« je izjavil neki nabornik iz Smolenska. Njegov poveljnik, oficir Oleg, je dodal: »Bojujemo se s civilisti - to sploh ni vojna v pravem pomenu besede.« Na cesti proti sosednji Ingusiji sta iz grmovja prišla dva ruska vojaka. Z mahanjem sta zaustavila neko vozilo in potnike vprašala: »Isceva naša vojaka, ki sta pobegnila.« Na kontrolni točki na vzhodu Čecenije je bil neki 18-letni nabornik tako pijan, da je komaj govoril. »Peljite me nazaj v Moskvo,« je zamomljal.

Elif Kaban / Reuter

Kadar ruski vojaki v Čečeniji ne popivajo, postopajo

V uničeno mesto se vrača življenje

GROZNI - Madina Alimurzajeva se vsak dan odpelje na podeželje in iz krajev, ki jih nadzorujejo čečenski uporniki, v Grozni prinaša svežo zelenjavo. »Ceprav sem večkrat v neposredni bližini spopadov med ruskimi in čečenskimi uporniki, me ni strah. Saj sem vendar Čecenka,« ponosno pove zajetna ženska, oblečena v svetlo obleko. Ko se približa ruskemu vojaku, ki ima okrog glave zavezano črno ruto, povzdigne glas: »Ce mi ne bi bilo treba skrbeti za štiri otroke, bi bila tam zgoraj v hribih in bi prišla za orožje,« glasno doda. »Vojne bo konec, ko bodo umrli vsi nasi mozje. Potem bomo za orožje prijlele ženske. Ne bomo se vdali, ostali bomo v Čečeniji.«

Nobenega mesta ni po II. svetovni vojni doletela takšna usoda kot je Grozni, ki je povsem porušen. V mesto se je kljub občasnemu streljanju vrnilo življenje, predvsem na nekdanj največjo kavkasko trznico. Ljudje prihajajo tja ne le po nakupih, ampak tudi v upanju, da srečajo preživlele znanee in si izmenjajo novice. Kmetice na razmajanih lese-nih stojnicah ponujajo pridelke, pa tudi pivo, s katerim si ruski vojaki, kadar pridejo na trznico, kar sami, brez plačila, postrežejo, zato prodajalke pazljivo opazujejo kupce.

V bližini se po cestah hitro vozijo ruski tanki, ki dvigajo oblake prahu. Vojaki na ves glas vrtijo ameriško disko glasbo. Ljudje se zavedajo, da petmesečni vojni se ni videti konca, kar se odraža tudi na cenah izdelkov: bolj ko Rusi stiskajo obroč okrog vasi, v katere so se za-tekli uporniki, hitreje narasčajo cene izdelkov. Za kilo cebule je bilo treba prejšnji teden odšteti 500 rubljev, zdaj že 1500, kila sladorja stane 3700 rubljev, pred kratkim je bila za 700 rubljev cenejša.

Ljudje pravijo, da cene narasčajo zaradi neprestanega obstreljevanja ruskih sil: »Ko začnejo Rusi streljati, se hitro dvignejo tudi cene,« je povedala Lajla, ki na tržnici prodaja cokolado in turško pivo. Neka starejša ženska je prepričana, da življenje v Čečeniji ne bo nikoli več kot nekoč. »Nevarnosti so na vsakem koraku. Ruski vojaki radi popivajo, pijani včasih celo streljajo drug v drugega. Ljudje si ne upajo več na ulice,« je dodala 18-letna Marjeta Zelmuka Nova, ki za 570 tisoč rubljev (115 dolarjev) prodaja majhne televizijske sprejemnike, ki jih je treba priključiti na avtomobilski akumulator, kajti mesto je brez električne energije. Ljudje ne vedo, kaj se dogaja po svetu, zato so takšni sprejemniki se kako dobrodošli, čeprav si jih lahko malokdo privošč. V Groznem je viden le program ruske televizije.

»Koga sploh zanima ruski program, saj je vse, kar predvaja, velika laž,« je nejevoljno rekla Sveta Bagajeva. »Ozrite se - predsednik Jelcin je res poskrbel za lepo prihodnost Čecenije,« je sarkastično dodala ter pokazala na porušeno okolico. »O vojni v Čečeniji ruska televizija ne poroča in ne prikazuje posnetkov iz Groznega.« Ze zgodaj popoldne je trznica prazna. Mesto, v katerem živi se kakih 200 tisoč prebivalcev, je opustošeno. Pijana ruska vojaka začneta streljati v napol porušeno zgradbo, nekaj rafalov ustreli tudi v zrak. »Hitro stran. Pijani ruski vojaki so sposobni marsičesa,« nas opozori taksist.

Elif Kaban / Reuter

BOSANSKA KRIZA

Zahodna diplomacija v protinapadu

SARAJEVO (Reuters) - Zahodne države so včeraj sklenile povečati število vojakov v Bosni, obenem pa bodo okrepile tudi diplomatska prizadevanja za odpravo sedanje krize, gotovo najhujše doslej. Kot povračilo za dva zračna napada Nata so bosanski Srbi zajeli že 328 pripadnikov modrih celad in opazovalcev ZN, zlasti francoskih, britanskih in ukrajinskih, v bližini Sarajeva pa so blokirali še 46 Kanadčanov.

Ameriški predstavniki so povedali, da namerava petero članic Skupine za stike, ki je včeraj zasedala v Haagu, povečati število pripadnikov mirovnih enot v BiH na 22.000, hkrati pa naj bi politično povsem osamili bosanske Srbe. Zunanji ministri Skupine za stike so namreč - ob vidnih razhajanjih med ameriskimi, evropskimi in ruskimi stalisci - ugotovili, da mora srbski predsednik Milošević čimprej priznati Bosno v zameno za odpravo sankcij, saj naj bi bila to edina prava in nekrvava pot do rešitve krize. Zavezniki so prepričani, da je mogoče vojno končati takoj, ko bo Milošević dovolj trdno prepričan v svoj razhod z nekdanjimi varovanci.

Poglavitna skrb Zahoda pa je seveda varnost mirovnih sil in rešitev talcev, ki jim v primeru vnovičnih zračnih napadov grozi smrt. Celo ruski zunanji minister Kozirjev je menda izjavil, da Moskva ne more več trpeti »barbarskega ravnanja Srbov s pripadniki ZN«. Aleksander Zotov, posebni Jelcinov odposlanec v nekdanji Jugoslaviji, pa se je včeraj napotil v Beograd. Ko so bosanski Srbi v nedeljo za talce vzeli 33 britanskih modrih celad, je ta novica v Londonu odjeknila kot bomba, za razliko od razmeroma hladnega odziva ob prejšnjih, podobnih primerih, ko je šlo večinoma za francoske vojakke. London je napove-

dal, da bo za večjo varnost svojih 3.400 vojakov v Bosno napotil še dodatnih 1.200 mož in dve bateriji težkega topništva; dovolj, menijo Britanci, da bodo lahko odgovorili na vsak kopenski ali zračni napad. Poleg tega je več kot 4.000 vojakov iz intervencijskih enot v bojni pripravljenosti in lahko pridejo v Bosno že v nekaj urah. ZDA so potrdile, da so »iz previdnosti« napotile v Jadran tri vojaške ladje, s čimer se je število ladij v njihovi floti na tem območju podvojilo.

Omenjena tri plovila imajo na krovu 2.000 marincev, ki so visoko usposobljeni za operacije evakuacije in podpore. Ze v soboto je Pentagon sporočil, da tudi letalonosilka Theodore Roosevelt v spremstvu dveh krizark pluje proti Jadranu. ZDA so poleg tega Francozom pripravljene zagotoviti opremo za logistično podporo; tudi v primeru, če bi predsednik Clinton vztrajal pri odločitvi, da ameriški vojaki ne bodo stopili na bosansko tla.

Tudi Francozi, ki imajo v Bosni 4.530 vojakov (Srbi so jih zajeli 137), so napotili v Jadran letalonosilko Le Foch, ki naj bi na to območje priplula danes. Letalonosilko spremlja fregata z raketnimi izstrelki ter dva transportna in izkrcevalna colna. Krepitev števila vojakov je v tesnem sozvočju z razmiselnimi o popolnem umiku čet z ozemlja Bosne, kljub prepriča-

NATOVE SILE SO PRIPRAVLJENE NA AKCIJO V BiH

Predstavniki Severnoatlantske zveze so včeraj potrdili, da je na morebitno akcijo v Bosni in Hercegovini pripravljenih približno 4500 vojakov, mornarjev in pilotov iz 12 držav članic zveze Nato.

NATO

8 letal E-3A (AWACS) za opazovanje in zgodnje opozarjanje je nameščenih v oporiščih Geilenkirchen (Nemčija), Trapani (Italija) in Preveza (Grčija)
2 letali E-3D v oporiščih Waddington (Velika Britanija) ali Aviano (Italija)

Villafranca	
	6 izvidniških letal F-16R
	3 jurišniki F-16A
	6 lovcev F-16A

Cervia	
	7 lovcev mirage 2000C
	6 jurišnikov jaguar
	5 izvidniških letal mirage F-1CR
	8 jurišnikov mirage 2000

Brindisi	
	2 letali-topnjače AC-130

Jadransko morje	
	12 jurišnikov F/A-18 in lovcev F-14
	6 jurišnih lovcev sea harrier
	6 lovskih bombnikov super etendard

Aviano

ZDA

8 lovcev F-15E
12 lovcev F-18D
12 lovcev F-16C
12 jurišnikov O/A-10
2 letali EF-111za elektronsko motenje

SPANIJA

8 lovcev F-18A

V oporišču so še letala-cisterne in letala z elektronsko opremo.

FRANCIJA

1 letalo-cisterna C-135 v Franciji

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

TURCIJA

8 F-16C

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

1 letalo E-3F (AWACS) v oporišču Avord (Francija) ali Trapani (Italija)

nju ZN, da bi takšna poteza pomenila katastrofo za bosansko civilno prebivalstvo. Kljub okrepitvam pa so mirovne čete v Bosni še zmeraj hudo ranljive, saj so oborožene z lahkim orožjem in ozemelsko razpršene. Po mnenju britanskega zunanjega ministra Hurda bi morali čete ZN strniti, kar pa bi - če bi bosanski Srbi to sploh dopustili - pomenilo, da morajo varovana območja ostati povsem brez zaščite.

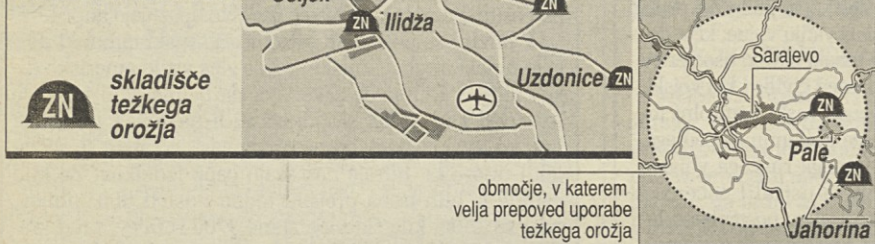
HRVAŠKA / DAN DRŽAVNOSTI

Predsednik Tuđman o poti v samostojnost

ZAGREB - Ob peti obletnici dneva državnosti in samostojnosti Republike Hrvaške se je včeraj na slovesnem zasedanju sesel hrvaški parlament. Na seji je sodeloval celoten politični vrh s predsednikom Tudmanom na čelu, udeležila pa sta se je tudi hrvaški diplomatski zbor in posebni odposlanec ZN Akasi. Predsednik Tuđman je v govoru opisal pot nastanka hrvaške države od odhoda iz SFRJ skupaj s Slovenijo, začetka srbske agresije leta 1991 do izbruhov vojne na Hrvaškem. Po njegovem mnenju je bilo negodovanje mednarodne skupnosti v trenutku, ko se je Hrvaška odločila, da bo izstopila iz Jugoslavije, oziroma obtoževanje svetovnih sil, da je Zagreb kriv za razpad Jugoslavije, »neprimerno«. »To je bila najhujša obtožba proti Hrvaški,« je dejal Tuđman in takoj nato poudaril, da imajo Hrvatje kljub vsemu danes »samostojno državo, stabilno gospodarstvo in vzorno demokracijo«. Opozicija Tudmanovega govora v saboru zagotovo ni sprejela z nasmehom, saj je predsednik kot najbolj zaslužno stranko hvalil le HDZ, drugih strank sploh ni omenil, kot da ne obstajajo. Med nastevanjem nevarnih pasti za državo je Tudman opozoril predvsem na notranje sovražnike, med katere spadata lanskeletni poskus izziva parlamentarne krize, ki naj bi destabilizirala oblast na Hrvaškem, in težnjo Istre po avtonomiji kot obliko rušenja integritete hrvaškega ozemlja. Ob državnem prazniku so včeraj podelili tudi na stotine odlikovanj. Parlament je samo Tudmanu izročil devet najvišjih državnih odlikovanj. Poleg tega je Tuđman včeraj napovedal tudi gradnjo »veličastnega spomenika« hrvaški državnosti ter (pre) ureditev Jasenovca in okolice v spominski park za vse žrtve vojne. Vrhunec slavlja bo danes v bližini zagrebškega jezera Jarun s mimohodom hrvaške vojske. Na paradi bodo pokazali tudi del oborožitve, ki je po mnenju tujih vojskih strokovnjakov trenutno najsoodobnejša na Balkanu. **Darko Pavić**

SKLADIŠČA OROŽJA Z MODRIMI CELADAMI - TALCI

Bosanski Srbi po zavzetju vseh skladišč težkega orožja kot talce zadržujejo 250 pripadnikov mirovnih enot Združenih narodov.

Američani spremljajo balkansko krizo iz ozadja

NEW YORK - Tišina v Washingtonu je nenavadna. Na poti proti nekdanji Jugoslaviji je dva tisoč ameriških marincev, pripadnikov najbolj udarnih vojaških sil ZDA, tam je že letalonosilka Theodore Roosevelt, ameriška diplomacija je popolnoma zaposlena s pogajanjmi s partnerji iz vojaške zveze Nato o akciji, ki bo morda povedla ZDA v novo vojaško avanturo, predsednik Clinton pa je tik pred tem, da uresniči svojo obljubo in pošlje na bosansko bojišča desetisoce vojakov za pomoč pri umiku ali praznjenju sil Združenih narodov. Kljub temu se predsednik v želji po tihem delovanju minuli konec tedna ni niti udeleževal nenehnih vladnih zunanje-političnih sej, pa tudi ameriška javnost se ni zagnala vika in krika zaradi morebitnega drugega Vietnama.

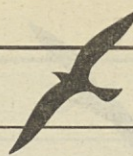
Morda je kriv praznik, saj se v ZDA te dni spominjajo vseh vojakov, ki so padli v ameriških vojnah. Washingtonska tišina ob možnosti, da jih na bosanskih bojiščih kmalu pade še več, pa je deloma posledica slabe vesti. Bombardira-

nje srbskih ciljev so namreč v zadnjih tednih zahtevali prav Američani, posledice masčevanja Radovana Karadžića pa trpijo britanski, francoski in drugi vojaki. Deloma si želi Clintonova administracija čim manj hrupa zato, da bi lahko potihoma še naprej uveljavljala svoje videnje zahodne politike do nekdanje Jugoslavije. Izkušnje iz prejšnjih let so predsednika izučile, da preveč govorjenja o Balkanu samo škodi. Petelinjenje države, ki na terenu nima vojakov, praviloma razjezi evropske zaveznice, tudi zaradi njihove slabe vesti ob nenehnem popuščanju Srbom. Poleg tega dobijo Clintonovi domači sovražniki dobro iztočnico za napade, čeprav v ZDA levi in desni politični prostor soglasata z nujnostjo kaznovanja Srbov.

Ameriška diplomacija skuša zdaj delovati drugače. Soglasala bo s francoskimi načrti praznjenja modrih celad na varnejša območja, hkrati pa bo skušala zaveznike prepričati, da bo treba Srbe bombardirati tudi v prihodnosti. Uspeh Clintonove politike bo seveda v veliki

meri odvisen od francoskih načrtov. Če hoče Pariz okepitve samo zato, da se bo lahko pozneje častno umaknil z Balkana, bo moral Washington poiskati drugačne rešitve. Anthony Lewis, komentator New York Timesa in eden najvztrajnejših zagovornikov kaznovanja Srbov za vse strahote, ki so jih povzročili v Bosni, je včeraj predlagal ultimatum, s kakršnim je predsednik Theodore Roosevelt pred slabim stoletjem učinkovito prestrašil upornega maroškega poglavarja, ki je zadrževal v ujetništvu nekega Američana. Tokrat naj bi se brzojavka glasila: »Živi talci ali mrtev Karadžić!« Bill Clinton nima niti odločnosti niti svoje delovanja legendarnega Teddyja Roosevelta, se vedno pa lahko s prepričevanjem zaveznikom in večjo ameriško vpletenostjo prepreči srbsko zmago v Bosni in proti zahodu. Ze v naslednjih urah ali dneh bo jasno, ali bo predsednik ukrepal ali pa se bo spet ustrašil Balkana kot že tolikokrat v zadnjih treh letih.

Barbara Kramzar

O čem pišejo drugje po svetu

O zaostitvi položaja v Bosni

»Mednarodna prizadevanja za ohranitev miru so nezdružljiva z državljansko vojno, ki se je v zadnjem času popolnoma razplamtela. Vse države, ki so v Bosno poslale svoje vojakke, so podcenile zagrizenost in laznjivost sprtih strani, ki se neglede na številne žrtve spopadajo z vso silovitostjo... Najprej je treba mirovnim silam OZN zagotoviti več varnosti. Modre celade morajo dobiti več orožja, možnost samostojnih odločitev in jasen mandat. Resolucija Varnostnega sveta ZN glede tega sploh ni potrebna. Izraz 'z vsemi potrebnimi sredstvi' pa bi bilo treba dopolniti z natančno vsebino: jasen vojaški odgovor na vsak napad.« (The Times, London)

»Zadnji dogodki v Bosni dokazujejo, da je nujno treba spremeniti dosedanje strategijo Nata, Združenih narodov in Rusije. Načelo 'čakanje namesto ukrepanja' prinaša več zla kot dobrega. Ta vojna, ki je povzročila toliko trpljenja ravno prebivalstvu, je osmešila organizacije, ki naj bi skrbele za mir... Neznatni dosežki dolgotrajnih pogovorov med politiki kažejo, da sploh ne vedo, na kakšen način naj se odzovejo na trenutni položaj v Bosni. Kot se je to v preteklih letih že večkrat dogajalo, nihče ne prevezeti odgovornosti za drznejšje odločitve.« (Zycie Warszawy, Varšava)

»Najboljši izhod iz sedanje krize v Bosni bi bili vnovični pogovori s srbskim predsednikom Miloševićem. Združeni narodi bi morali svojo vlogo omejiti na okvir možnega: človekoljubne pošiljke in nadzor nad premirjem med Muslimani in Hrvatji. Najslabše bi bile odločitve, ki bi povzročile zaostritev vojnih razmer. Zato grozi tudi nevarna napetost med ZDA in Rusijo. Če ze ne moremo najti najboljšje rešitve, prepričimo vsaj najhujše.« (The Independent, London)

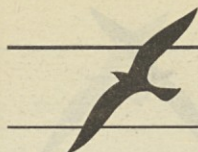
»Prihod dodatnih letalonosilk v Sredozemsko morje, bodisi francoskih ali ameriških, ne pomeni izhoda iz jugoslovanske pasti, v katero so Združeni narodi stopili sami. Sile Unproforja, ki nimajo primerne mandata, ne morejo izsiliti miru z orožjem. Vedno znova se znajdejo na prvih frontnih crtah in nimajo nobene možnosti, da bi se odzvale na napade. Vojaški poveljniki pravijo: le politikom lahko uspe kvadratura kroga... Zdi se, da je Moskva edina sila, ki lahko razvozla zapleten položaj na Blakanu. Boris Jelcin je rad v vlogi posrednika, toda svoje vloge ne bo odigral, če zahodne sile ne bodo glede nekaterih stvari popustile: mandat Unproforja mora ostati tudi v prihodnje omejen, napadi Nata morajo prenehati in ukiniti je treba embargo na orožje. Trenutno ni videti nobenega izhoda iz krize. V tem pogledu so zelo zgovorne slike pripadnikov sil ZN, ki so priklenjeni na možne cilje napadov Nata: mir je vključen v verige.« (les Echos, Pariz)

»Nesprejemljivo je, da so se Združeni narodi, tako imenovana skupina za stike in Nato sprijaznili s tem, da zločinec, kot je voditelj bosanskih Srbov Radovan Karadžić, za talce uporablja tudi neoborožene opazovalce ZN... Modre celade so se na območje nekdanje Jugoslavije podale z jasnim človekoljubnim ciljem. Toda Združeni narodi so naredili napako, saj niso takoj jasno določili svojega mandata v Bosni. Na to vprašanje je treba odgovoriti hitro. Prisotnost modrih celad zdaj gotovo ni manj pomembna kot prej. Postala pa je veliko nevarnejša. Zato je treba razširiti mandat modrih celad, da ne bodo postali nemocna igrara v rokah bosanskih Srbov.« (Algemeen Dagblad, Rotterdam)

»Sedanji mandat sil ZN je tako nejasen kot politični cilji velesil. Zaradi nevzdržnega položaja v Bosni je zeel Butros Gali Varnostnemu svetu predložiti tri različne možnosti. Ena od teh je predlog, da se sile OZN združijo v posamezne enote, ki se lahko branijo same. Modre celade bi se potem osredotočile na človekoljubne naloge; zaščito muslimanskih enklav bi morala v tem primeru prevzeti zveza Nato. Ostali dve možnosti sta popoln umik mirovnih sil ali nadomestitev modrih celad z bojnimi enotami. Člani Varnostnega sveta ZN se nečejo odločiti med temi v enaki meri nevhvaleznimi možnostmi. Zogo so tako spet podali Butrosu Galiju. Toda tudi on neče prevzeti vloge grešnega kozla ob morebitnem neuspehu naslednje mirovne misije. Kapitulacija pred nasiljem vojnih voščincev je ob 50. rojstnem dnevu Združenih narodov usoden znak.« (Tages-Anzeiger, Zürich)

»Za osvoboditev pripadnikov modrih celad, ki so 'priklenjeni' na skladišča orožja, ostane tako malo časa, da nas lahko postane pošteno strah. Njihova usoda presega osebno tragedijo in je pomembna za nadaljnji potek vojne na Balkanu kot tudi za prihodnje odnose med Rusijo in Zahodom, ki ga v zadnjem času vodijo ZDA... Modre celade OZN, ki zadnja tri leta ohranjajo mir, ki ga sploh ni, je treba nemudoma osvoboditi iz tega položaja. Za to sile ZN potrebujejo več pooblastil. Vsaj glede tega vprašanja bi morala vladati enotnost.« (Salburger Nachrichten, Salzburg)

»Zračni napadi zveze Nato so nepotrebni, saj imajo v najboljšem primeru le simboličen pomen. Napadi ne koristijo, če je srbski odgovor tak, da zajamejo na stotine pripadnikov mirovnih sil, med njimi celo neoborožene mednarodne opazovalce. V tem primeru gre za masčevanje, ki ga je treba takoj kaznovati. Modre celade morajo ostati na Balkanu, dokler lahko z gotovostjo rečemo, da njihova prisotnost prinaša vsaj delne koristi. Če druga stran krši pravila igre, mora Varnostni svet ZN razširiti mandat modrih celad in zaostriti sankcije.« (Berlinske Tidende, København)

IZREDNA SEJA VLADE

Tujcem za enkrat zgradbe, zemljišč pa še ne

Sprememba ustave in predlog zakona o lastnini - prvi korak k harmonizaciji zakonodaje z EU

LJUBLJANA - Predlog za začetek postopka za spremembo slovenske ustave in predlog zakona o lastnini in drugih stvarnih pravicah sta prva koraka k harmonizaciji naše zakonodaje z zakonodajo Evropske unije. Bistvo obeh predlogov sta na včerajšnji novinarski konferenci po izredni seji vlade predstavila minister brez listnice, sicer zadolžen za zakonodajo, Lojze Janko in pravosodna ministrica Meta Zupancic.

Predlog za spremembo ustave zadeva crtanje enega člena, in sicer tistega, ki tujcem onemogoča, da bi bili pri nas lastniki zemljišč, razen če bi ga ob pogoju vzajemnosti dobili z dedovanjem (člen 68, drugi odstavek). Gre za rešitev, kakršno druge evropske ureditve ne poznajo, saj je ena od temeljnih zahtev EU, da ustave in zakonodaje držav članic ne smejo vsebovati za državljane drugih držav diskriminacijskih določb. Crtanje te ustavne določbe po besedah Lojzeta Janka ne pomeni izgube nacionalne identitete, saj že predlog zakona o lastnini in drugih stvarnih pravicah izhaja iz ohranitve interesov, ki jih ima naša država pri varstvu okolja, varstvu obmejnega pasu, varstvu nacionalnih parkov in pri varovanju obrambnih interesov. Vsaka sprememba ustave terja najvišji politični konsenz in tako morajo poslanci že predlog za začetek postopka sprejeti z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev, za spremembo pa mora nato glasovati vsaj 60 poslancev. Lojze Janko pa tudi ni izključil možnosti, da bi o spremembah ustave odločali na tako imenovanem potrjenem referendumu, na katerem bi volilci glasovali o tem, ali podpirajo takšne ustavne spremembe, kot jih je sprejel državni zbor. Odločitev bi bila na referendumu potrjena, če bi se referendumu udeležila večina tistih, ki imajo volilno pravico, in če bi se več

kot polovica teh volilcev izrekla za ustavne spremembe. Kdaj pa bi sprejete ustavne spremembe začele veljati, je stvar ustavnega zakona.

Pravosodna ministrica Meta Zupancic je ob predstavitvi predloga zakona o lastnini in drugih stvarnih pravicah poudarila, da se s tem zakonom tujcem še ne daje lastninske pravice na zemljiščih (to tudi ni možno, dokler ni spremenjena ustava), ampak se jim daje tako imenovana stavbna pravica, ki pomeni pravico gradnje in rabe zemljišča, lastnik zemljišča pa postane

država. Lastninsko pravico na nepremičninah (toda ne na zemljiščih) in stavbno pravico bodo lahko pridobili tujci, ki pri nas opravljajo dovoljeno dejavnost, in tuje osebe, ki imajo stalno prebivališče. Pri tem zakon ne razlikuje med tujci, tako da tudi optantom ne pripadajo nobene drugačne pravice kot vsem drugim tujcem. Lastninska pravica do zemljišča tako se vedno ostaja samo tistim tujcem, kot je to veljalo doslej, torej tistim, ki dobijo zemljo z dedovanjem ali z denacionalizacijo, medtem ko jo lahko dobijo tudi diplomatska in konzularna predstavništva, toda pod pogojem dejanske vzajemnosti. Predlog zakona govori tudi o tem, kdaj lastninska pravica na nepremičninah in stavbna pravica tuji osebi pre-

nehata. To se zgodi po dveh letih, ko tuji fizični osebi preneha dovoljenje za stalno prebivanje, oziroma ko tuja fizična ali pravna oseba preneha z opravljanjem dejavnosti.

Ce ne bo prislo se do kakšnega dodatnega predloga za spremembo ustave, potem naj bi - kljub nekaterim javnim pozivom političnih strank - zakon o lastnini in drugih stvarnih pravicah sprejemali z navadno in ne dvotretjinsko večino. Dvotretjinska večina namreč zdaj velja le za volilno zakonodajo in se za nekaj področnih zakonov (obramba). Ze razprava o ustavnih spremembah pa bo - ko govorimo o vključevanju Slovenije v EU - pokazala stopnjo soglasja političnih strank.

Majda Vukelic

Foto: J. S./BOBO

Pogajanja z Evropsko unijo so se iztekla v korist Slovenije

Borut Pahor in minister Thaler (Foto: J. S./BOBO)

LJUBLJANA - Razprava o informaciji o sklenitvi pogajanj z Evropsko unijo in pogovorih z Italijo se je končala brez posebnih sklepov in stališč in v precej bolj miroljubnem ozračju, kot bi lahko sklepali po ostrih kritikah, ki so jih člani odbora za mednarodne odnose na prejšnji seji namenjali zunanjemu ministristvu in vladi.

Zunanji minister Zoran Thaler in direktor Urada za evropske zadeve dr. Benjamin Lukman sta povedala, da so pogajanja z EU uspešno sklenjena. Zadržki, ki so se pojavili pri Grkih, Nemcih in Avstrijcih, so urejanje njihovih medsebojnih zadev in ne zadevajo Slovenije. Lukman je povzel vsebino posameznih pogajalskih sklopov in opozoril, da je delegaciji povsod uspelo zaščititi interese Slovenije. Glede pogovorov z Italijo je minister Thaler dejal, da je diplomacija predvsem zato, da se pogovarja, odbor pa bodo o vsebinskih stvareh obvestili takrat, ko bo dogovor zrel za začetek pogajanj o sporazumu z Italijo. Pred poslance bom prišel takrat, ko bomo imeli v rokah nekaj, kar je boljše od nesporazuma z Italijo, je dejal Thaler. Govoril je predvsem o zaščiti slovenske manjšine: Slovenija si prizadeva za sklenitev dvostranskega sporazuma o zaščiti manjšine, kamor sodi tudi finančna podpora manjšinskim organizacijam. Thaler je povedal, da se bodo pogovori, ki tečejo že tri mesece, konec tega tedna spet nadaljevali v Ljubljani. V razpravi je predsedujoči Borut Pahor opozoril, da Slovenija Italiji nicesar ni dolžna in da pristajanje na po-

govore o premoženju optantov pri Italijanih budi pričakovanja, da bo Slovenija popustila. Alojz Metelko je ocenil, da je del pridruženega sporazuma z EU, ki zadeva kmetijstvo, celo »prelep, da bi bil resnčen«. V vseh državah je bilo kmetijstvo najbolj težavna točka pogajanj, nasi pogajalci pa so uspeli iztržiti za Slovenijo veliko, je menil Metelko. Zmago Jelincic je dejal, da skusa Drnovskova vlada v odboru za mednarodne odnose izposlovati tihi pristanek za spremembo ustave, podrobno pa je razčlenil tudi tiste dele sporazuma, ki po njegovem mnenju niso v korist Slovenije. Miroslav Mozetic je želel slišati bolj natančna pojasnila, predvsem o spremljajoči zakonodaji ob napovedani ustavni spremembi, zanimalo pa ga je tudi, če so pogajanja z EU in pogovori z Italijo dejansko loceni. Pri pogovorih z Italijo mora biti na prvem mestu vedno vprašanje slovenske manjšine, je dejala Kocjanova. Minister Thaler je ugotovil, da večina poslanskih razprav sodi med stališča in mnenja, v diplomatskem slogu pa je odgovoril na redka vprašanja. Polonci Dobrajc in Zmagu Jelincicu je odgovoril, da za sklenitev evropskega sporazuma ni potrebna sprememba ustave, pač pa zadošča začetek postopka, ki ga je že sprožila vlada. Glede dvoma Alojza Metelka, da je »nekaj zadaj«, pa je pojasnil, da se Slovenija ne pogaja za polnopravno, pač pa pridruzeno članstvo. Nada Skuk je dejala, da z ministrovimi odgovori ni zadovoljna in ugotovila, da se vedno nima dovolj informacij.

Bostjan Lajovic

UREJANJE NEMŠKEGA VOJAŠKEGA POKOPALIŠČA

Posmrtni ostanke vojakov izkopali, ne pa tudi pokopali

Ostanki začasno »domujejo« na kranjskem pokopališču

KRANJ - »Morebitni vandalizem s posmrtnimi ostanki nemških vojakov bi pripeljal do težko predvidljivih posledic,« je pred mesecem dni v zvezi s posmrtnimi ostanki približno 800 vojakov, ki so shranjeni na kranjskem pokopališču, opozorila slovenska vlada. V sredo bodo o tem spregovorili tudi člani kranjskega mestnega sveta.

Pred dvema letoma so na osrednjem kranjskem pokopališču izkopali posmrtni ostanke približno 800 nemških vojakov, ki so bili pokopani na starem delu pokopališča. Od ostalega dela pokopališča se je razlikoval po tem, da je mrtve vojaške prekrivala trava, sele po volitvah leta 1990 se je tudi tam v dneh okrog 1. novembra zasvetila kakšna spominska svečka. Izkop posmrtnih ostankov je opravilo celjsko podjetje Veking, celotno delo pa je bilo opravljeno pod nad-

zorstvom in z dokumentacijo posebnega društva, ki skrbi za padle nemske vojaške. Po nam dostopnih podatkih so imeli člani omenjenega društva (zveze) natančen razpored grobov, skupaj z imeni padlih vojakov, tako da je bila po izkopu posmrtnih ostankov brez težav takoj opravljena tudi identifikacija. Po izkopu oziroma identifikaciji posmrtnih ostankov so želeli opraviti tudi pokop, vendar se s tem takrat ni strinjal zupan Vitomir Gros, tako da je bil upra-

vljalec kranjskega pokopališča podjetje Komunala, prisiljen ze izkopane posmrtni ostanke nemških vojakov »začasno shraniti« na območju pokopališča, kjer so se danes. Kje natančno hranijo te posmrtni ostanke, nam včeraj ni uspelo izvedeti, saj se tudi v Kranju močno bojijo morebitnega vandalizma. Dejali so le, da je preveč ze to, da o tem pišejo mediji.

S problematiko se bodo danes seznanili tudi člani kranjskega mestnega sveta, saj so med gradivi za sejo prejeli tudi kopijo dopisa, ki ga je kranjski Komunalni pred dnevi poslal državni sekretar na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Janko S. Stusek. V njem je med drugim zapisano, da

je slovenska vlada na svoji seji 13. aprila letos ob obravnavi poročila o urejanju nemškega vojaškega pokopališča na Planini pri Kranju sprejela sklepe, iz katerih izhaja, da se ureditev omenjenega pokopališča »brez kakršnihkoli utemeljenih razlogov vleče ze nerazumno dolgo«. Vlada je menila tudi, da bi bilo treba glede na prošnjo nemške zveze za urejanje vojaških grobov in nemškega veleposlanstva čim prej urediti pokop posmrtnih ostankov, s čimer se strinja tudi republika zdravstvena inspekcija. V kranjski Komunalni ze razpolagajo z vsemi potrebnimi dokumenti, čaka pa se ze na stališče mestnih svetnikov oziroma župana.

Vine Bester

SINDIKATI / ZSSS

Opozarjajo na nestrokovnost stečajnih upraviteljev

Parlament bi moral sprejeti poseben zakon, s katerim bi zaščitili delavce, ki so zaradi stečaja ostali na cesti

LJUBLJANA - Ustavno sodisce je državnemu zboru nalozilo, naj v šestih mesecih sprejme poseben zakon, s katerim bi uredili status delavcev, ki so zaradi stečaja podjetja ostali na cesti. Ker se rok istece danes, zakon pa se zmeraj ni vložil v parlamentarno proceduro, so na včerajšnji novinarski konferenci Zveze svobodnih sindikatov vnovic opozorili na omenjeno problematiko.

Kot je povedal član predsedstva ZSSS Grega Miklic, je lanskega januarja začel veljati zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, ki v 51. členu določa, da imajo delavci, ki jim preneha delovno razmerje na zavodu osnovi prisilne poravnave, enake pravice, kot ce bi jim prenehalo delovno razmerje zaradi stečaja. Po Miklicevem mnenju je to v nasprotju z omenjenim zakonom, zato je ZSSS sprožila ustavni spor. Ceprav je ustavno

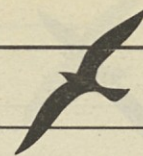
sodisce soglasno sprejelo odločitev, da je 51. člen protiustaven, je določba ostala.

Kot pravi Miklic, je za podjetja najcenejši stečajni postopek. Po uvedbi stečaja namreč delavce napotijo na zavod za zaposlovanje brez normalnega odpovednega roka in brez izplačila odpravnin. Zato se pri izvajanju zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji srečujejo z nerazumevanjem stečajnih upraviteljev in sodisc.

Največji upniki v podjetjih, ki so v stečaju, so prav delavci, zato prisilni upravitelji pogosto nocoje dati podatkov oziroma potrdil o njihovih plačah, ki so osnova za odmero dohodnin. Sindikat tudi nima dostopa do podatkov o izplačilu regresa in dodatkov za prehrano.

Svobodni sindikati so večkrat predlagali razrešitve stečajnih upraviteljev, vendar pogosto brez uspeha, je povedal Miklic. Po njegovih podatkih je bil v Mariboru od stitidesetih stečajev rešen samo eden. Ceprav je sporno določilo ostalo v zakonu, si bomo se na prejš prizadevali, da se odpravi, in sicer za nazaj, pravi Miklic.

(M. J.)

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo
9.35	Nan.: Očetov pes
10.05	Film: La straniera (dram., ZDA '89, i. F. Dunaway), vmes (11.00) dnevnik
11.50	Variete: Tutti a tavola - Vabilo k pogrnjeni mizi
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	TSP Referendum '95: (vodi N. Fava)
14.15	Kviz: Sala giochi
15.00	TV film: Voglia di vincere (dram., i. G. Morandi, M. Carlucci, 1.)
15.45	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Milly Carlucci)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.30	Variete: Numero 1 (vodi Pippo Baudo)
23.05	Dnevnik
23.15	Variete: Seconda serata (vodi Alessandra Casella)
24.00	Dnevnik in vreme, 0.30 Rubrika o motorjih
0.40	Danes v Parlamentu

RAI 2

7.00	Variete za otroke, risanke
8.25	Nan.: Press Gang, 8.45 La clinica della Foresta nera, 9.35 Quando si ama
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik
13.35	TSP Referendum '95: (vodi N. Fava)
13.55	Otroski variete: Quante storie Disney, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45	Dnevnik
15.50	Variete: Popoldne na RAI 2 (vodi G. Fossà)
16.30	Nan.: Komisar Navarro
17.15	Dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.30	Film: I quattro figli di Katie Elder (western, ZDA '65, i. J. Wayne, D. Martin, M. Hyer)
22.35	TSP Referendum '95
23.40	Dnevnik, pregled tiska, vreme, Vse najboljše za rojstni dan, Kino!
0.25	Koncert Telecom
1.30	Sport: IP v bezbolu

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere: Pregled tiska, Potovanje po Italiji, Prva pomoč, Nasi otroci, 10.10 Fantastica età
11.05	Fantastica Mente, 11.50 Asino d'oro
12.00	Dnevnik, delo, okolje, znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR Bellitalia
15.15	Sport: namizni tenis, jadranje, nogomet, IP v kanuju
16.30	Videosapere: Argo, 16.45 Parlato semplice, 17.45 Kultura News
18.00	Dok.: Capoverde
18.45	Vivere in vreme
19.00	Dnevnik, Dezelne vesti
19.50	Kolesarstvo: Giro di sera
20.30	Aktualno: Chi l'ha visto?
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Aktualno: Ad armi pari, 23.55 Pred premiero
0.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, filmske novosti

RETE 4

7.30	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
8.00	Nad.: Manuela
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.15 nad. Guadalupe, 10.20 Grandi Magazzini, 10.35 Febbre d'amore, 11.40 Rubi, 12.20 Cuore selvaggio, 13.00 Sentieri, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.10	Rubrika o lepoti
14.25	Nad.: Sentieri, 15.35 La donna del mistero 2
16.25	Aktualno: Agenzia matrimoniale, 17.10 Perdonami, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Coraggio, fatti ammazzare (krim., ZDA '86, r.-i. C. Eastwood)
22.50	Film: American graffiti (kom., ZDA '73, i. R. Dreyfuss, R. Howard), vmes (23.45) dnevnik

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.20	Kviz: Complotto di famiglia (vodi A. Castagna)
16.00	Otroski variete, vmes risanke in nanizanka
17.55	TG5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	TV film: Il grande fuoco (dram., It. '95, i. C. Alt, P. Cairo, zadnji del)
22.45	Vecerni dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani
2.00	Pregled tiska

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nan.: Chips, 10.25 Village, 10.30 Baby Sitter, 11.00 L'Italia del Giro, 12.00 Agli ordini papà
12.25	Odperti studio
12.30	Aktualno: Fatti e misfatti
12.40	Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odperti studio
14.30	Kolesarstvo: 78. Giro d'Italia, 17.00 Studio etapa
18.10	Variete: Benny Hill
18.20	Nan.: Melrose Place
19.30	Odperti studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Variete: Re per una notte (vodi Gigi Sabani)
22.55	Variete: Giro di sera
23.25	Referendum '95
23.30	Sport: Torkov priziv
0.30	Italia 1 sport
1.30	Sgarbi quotidiani
1.50	Nan.: Kung Fu

TELE 4

13.30	19.30, 22.25, 0.15 Dogodki in odmevi
20.30	Din Don Camapnon
22.00	Gospodarska stran

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Piccoli attori (glas., ZDA '39, i. M. Rooney)
20.35	Dok.: Avventura Natura
23.00	Variete: Tappeto volante
1.10	Casa: Gosa?

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanke: Bajke
20.30	TV dnevnik

SLOVENIJA 1

10.45	Igrajmo se gledalisc, 8/13 del lutkovne serije
11.15	Prepovedano potovanje, ponovitev nizozemskega filma
12.25	Svetovni poslovni utrip, ponovitev
13.00	Porocila
13.05	Sedma steza, ponovitev
13.50	Sobotna noc, ponovitev
16.20	Mostovi
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroski program
17.10	Arabela se vraca, 8/26 del ceske nadaljevanke
17.40	Prgisce priljubljenih pravlji, 2/13 del
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Lingo, TV igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Zgodbe medenih tednov: Denar ali ljubezen, 3/8 del nemske nanizanke
21.00	Osmi dan
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarisce
22.40	Poslovna borza
22.55	Sova
	'Alo, alo, 1/6, del angle-ske nanizanke
	Adith Allan Poe
23.30	Inspektor Morse, 4/18 del
	angleske nanizanke
	Ocetovi grehi, 2. del

SLOVENIJA 2

12.50	Video strani
13.00	Euronews
15.00	Malo anglescine, prosim, ponovitev
15.25	National Geographic, ponovitev
16.20	Karaoke, ponovitev
17.20	Sova, ponovitev: Murphy Brown, 23. epizoda
17.50	Inspektor Morse, 3/18 del angleske nanizanke
18.45	Iz zivljenja za zivljenje
19.15	Videospon
20.05	Sprehodi med drevninami in cveticami, dokumentarna oddaja
20.55	Roka rocka
21.45	O. Sulaj - M. Sulik: Vse, kar imam rad, 2. del slovaske drama
22.40	Kronika Exodosa
22.55	Svet poroca
	Kosarka: Slovenija - Hrvaska, posnetek

KANAL A

10.15	Luc svetlobe, ponovitev
11.05	Dezurna lekarna, ponovitev
11.35	Video igralnica, ponovitev
12.05	A-shop, Spot tedna, CMT
16.20	Spot tedna, A-shop
16.35	Dolina mascevanja, ponovitev ameriskega filma
18.00	Rodeo, glasbena oddaja
18.45	A-shop
19.00	Vreme
19.05	Risanka
19.10	Luc svetlobe, 436. del
20.00	To trapasto zivljenje, 8. del am. nadaljevanke
20.50	Vreme
20.55	Na vodnih poteh ZDA, dokumentarna oddaja
21.55	Racunalniska kronika
22.25	Rodeo, ponovitev

Koper

16.00	Euronews
16.10	Ponedeljkov sportni pregled, ponovitev
17.10	Globus
18.00	Slovenski program
	Studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	TV sola
20.00	Euronews
20.30	Vsedanes - aktualnosti
21.00	Rhythm & News, vodi Andrea F.
22.00	Slike iz Secuana: Zetev
22.15	Vsedanes - tv dnevnik
22.30	Slovenski program
	Sportel, oddaja o zamejskem sportu in sportnikih

AVSTRIJA 1

06.05	Ponovitve
13.00	Otroski program
15.35	Vesoljska ladja Enterprise
	Nevidna past
16.25	Knight Rider
	Trgovina z orožjem
17.10	Strašno prijazna družina
	Vrtna veselica
17.35	Nas hrupni dom
	Afera bikini
18.00	Grad ob Vrbskem jezeru
	Castni gost
19.00	Pri Huxtablovih
	Breme bogastva
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Hot Shots, 2., zadnji del
	Slike iz neznanega sveta
21.15	Chichago Hope
	Mala zrtev
22.00	Hladno mascevanje, ameriska tv kriminalka, 1989
	Igrajo: Jaclyn Smith, Howard Duff, Louise Latham, Jeffrey DeMunn in drugi
23.35	Cas v sliki
23.40	Sla po zivljenju, ameriski film, 1956
	Igrajo: Kirk Douglas, James Donald, Anthony Quinn in drugi
01.35	Strašno prijazna družina, ponovitev
02.00	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
03.05	Dobrodosli v Avstriji, ponovitev
04.50	Oddelek S

AVSTRIJA 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
10.05	Kaj se je zgodilo na gradu Wilderberg, ponovitev avstrijsko-nemskega filma, 1971
12.10	Vreme
12.15	Zgodba o mamutu, ponovitev
13.00	Cas v sliki
13.10	Tema, ponovitev
14.00	Slika Avstrije, ponovitev
14.25	Moč strasti
	Tat draguljev
15.10	Umor, je napisala
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodosli v Avstriji
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Sport
20.15	Akti X - skrivnostni primeri FBI
	Ogenj
21.10	Reportaza
22.00	Cas v sliki 2
22.30	Na prizoriscu
23.00	Rdece muze, havanski zenski orkester
23.30	Diktatorji v Gundelfingu
23.45	Adolf Lanz - moj boj

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.40 Novakovi; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 Studio ob 17-h; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Koledar kulturnih prireditvev; 9.35 Povevki tedna; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.00 Val 202 popoldan, obvestila; 14.00 Drobniice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Šport; 18.10 Fiesta latina; 19.30 Štos - še v torek obujamo spomine; 21.00 Zgodnja dela; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Stolejte improvizirane glasbe.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasba; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Clovek in zdravje; 13.05 Enajsta sola; 14.05 Izobrazevalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esej; 17.45 Izšlo je; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arje in monolog; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije; 9.45 Iz odvetnikove pisarne; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.15 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno porocilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 dnevnik; 19.30 Večerni pr.; 22.30 Torkov koncert.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kultura; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station;

16.00 Modri val - glasbeno popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.45 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 17.00 Bančne informacije; 20.00 Labirint znanja; 23.00 Egostyle; DJ Alf.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Nasveti veterinarja; 17.00 Na vrtiljaku z Romano; 19.30 Večerni pr. - Odd. o Hi-Fi; Popoln zvok

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Porocila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Študij in glasba; 19.30 Sportna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

9.00 Jajčkova lestvica; 11.00 Kondicija dvojskega sistema; 14.00 Recenzije (knjižne novosti) & Napovedi; 15.00 OF, Jocular; 17.00 Kaj pa univerza?; 19.00 TB: Slick Rick; 20.00 Undergrund International; Hard'n'Heavy, Techno; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

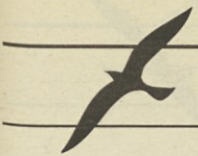
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Čemu toliko junaštva; 8.30 Slov. lahka glasba; 9.15 Odpri knjižnica: Nemirne stopinje skozi srce (T. Rojc, podaja S. Boninse-gna, 3.); 10.30 Intermez-zo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Zborovska glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; pianist P. Levi; 18.00 Igra: Formalnosti (L. Pirandello, r. B. Kobal); 18.40 Soft music; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Porocila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Oroski vrtiljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Oroska odd.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

Festival sodobnih odrskih umetnosti
25. maj - 5. junij

Danes, 30. maja, ob 20. uri:

GERTRUDE STEIN
režija: VLADO REPNIK / GLEDALIŠČE VR, Slovenija, Hrvaska
prizorišče: LGL Ljubljana

Repnik različno išče »idealno«
razmerje med realnim in subtilnim, ideološkim in estetskim, izrecnim in neizrekli-
vim.

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
Danes, 30. maja, ob 20. uri: B. Slade - OB LETU OSOREJ (SD). Predstava bo se v sredo, 31. maja, ob isti uri.

V sredo, 31. maja, ob 22. uri:
Sinja Ozbolt - ZRCALJENJA.
Zadnja predstava v sezoni!

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511
Danes, 30. maja, ob 19.30: J. B. P. Molière - DON JUAN ALI KAMNITA GOSTIJA, za abonma ponedeljek in izven.

V četrtek, 1. junija, ob 19.30: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven.

LEVI ODER, tel.: 061/221-511
Danes, 30. maja, ob 22. uri: E. Ionesco - IN-STRUKCIJA, za izven.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511
V četrtek, 1. junija, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven. Zadnjikrat v sezoni!

MGL, tel.: 061/210-852
Danes, 30. maja, ob 20. uri: T. Partljic - STAJERC V LJUBLJANI, za abonma red U in izven.

MALA SCENA MGL, tel.: 061/210-852
Danes, 30. maja, ob 22.30: L. Wilson - ZAZGI! Predstava bo se v petek, 2. junija, ob isti uri.

SMG, tel.: 061/125 33 12
Danes, 30. maja, ob 22.30: BUTTERFLY.

LGL, tel.: 061/314-962
V soboto, 3. junija, ob 17. uri: I. Svetina - ZARIKA IN SONČNICA, predpremi-
era. Predstava bo se v nedeljo, 4. junija, ob 19.30, premiera.

Danes, 30. maja, ob 19. uri:
Leos Janacek - JENUFA,
za red Torek I in izven.

Dirigent: Vaclav Navrat

SNG OPERA IN BALET, tel.: 061/331-950
V sredo, 31. maja, ob 19. uri: G. Donizetti - LJUBE-
ZENSKI NAPOJ, za izven. V soboto, 3. junija, ob 19. uri: G. Verdi - TRAVIATA. Zadnjic v sezoni!

CELJE
SLG CELJE, tel.: 063/25-332
Danes, 30. maja, ob 10. uri: C. Goldoni-A. Rozman - SLUGA DVEH GOSPODOV, za abonma Cebelica 3.

KOPER
GLEDALIŠČE KOPER
III. FESTIVAL PLESA IN GLEDALIŠČA
Danes, 30. maja, ob 10. uri: J. Variot - SMESNA ZGODBA.

MARIBOR
SNG OPERA IN BALET, tel.: 062/221-206
Danes, 30. maja, Velika dvorana ob 19.30: G. Verdi - TRUBADUR, za abonente in izven.

NOVA GORICA
PDG, tel.: 065/25-326
V sredo, 31. maja, ob 20. uri: T. M. Plavt - KAZINA, predpremi-
era. Predstava bo se v četrtek, 1. junija, ob 20. uri, premiera.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom
Danes, 30. t. m., ob 16. uri ponovitev mladinske igre Fulvia Tomizze »Bolhe v operi«.

Slovensko stalno gledališče
gostuje z mladinsko igro Fulvia Tomizze »Bolhe v operi«, jutri, 31. t. m., ob 11. uri v osnovni soli v Romjanu (Ronke).
Gledališče Miela

Niz prireditev Ipermiela: danes, 30. t.m., ob 21.00 - Film »Smoking«
(Francija 1993) in v sredo, 31. t.m., ob 21.00 - »No smoking«
(Francija 1993) Alaina Resnaisa. Igrajo Sabine Azéma in Pierre Arditi.

Trzaska knjigarna
Danes, 30. t. m., ob 17.30 bo v Gregorčičevi dvorani (Ul. Sv. Franciska 20) »Posvet o citivu«
za otroke in mladino od 9. do 14. leta. sodelovali bodo uredniki Mladinske knjige in svetovalka Zavoda za solstvo.
V sredo, 31. t. m., ob 17.30 predstavitev

KOROŠKA

CELOVEC

Koroška hala (Sejmisce): do 1. julija 1995 je na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan (razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek (ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so predstave v angleščini. Srednja dvorana Doma glasbe - »MePZ Gal-lus«
v četrtek, 1.6., ob 20. uri jubilejni koncert

knjižnega prvenca Patrizie Vascotto »A bordo del Mistral«. Spregovoril bo Marko Kravos.

GORICA

Kulturni dom
V petek, 2.6., ob 20. uri sportno-kulturni večer, ki ga je pripravilo SZ Dom z naslovom »V Neptunovem kraljestvu«.
Slovensko stalno gledališče gostuje v ponedeljek, 5.6. (red A) in v torek, 6.6. (red B) ob 20.30 z delom S. Verca »Samomor kitov«. Režija Mario Ursic.

TRZIC

Občinsko gledališče - Ecco mormorar l'onde
V četrtek, 1. junija, ob 20.30 koncert ansambla Clemencic Consort.
V torek, 6. junija, ob 20.30 koncert Akademije antične glasbe iz Moskve.

MePZ Jakob Petelin Gallus«.

PUBERK: pri Brezniku - Glasbena sola: v jutri, 31. t. m., ob 19. uri koncert koroške glasbene sole in GS Slovenj Gradec.

TINJE: v Domu prosvete bo v četrtek, 1.6., ob 9.30 masa in slovesnost ob odprtju novega dela tinjskega doma.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

LITERATURA MIMOIDOCIM
Stari trg pred galerijo SKUC

Nastopili bodo:

petek, 2. junija	Robert Felix-Titan
sobota, 3. junija	Alojz Ihan
nedelja, 4. junija	Tomaz Salamun
ponedeljek, 5. junija	Maja Jancic
torek, 6. junija	Ales Steger
sreda, 7. junija	Veno Taufer
četrtek, 8. junija	Sasa Vegri
petek, 9. junija	Uros Zupan
sobota, 10. junija	Mila Kacic in Boris Sinigoj
nedelja, 11. junija	Mateja Sever

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trg Unità
Drugi Trg Gutenberg - Knjižni sejem bo trajal do nedelje, 4.6. Danes, 30. t. m., od 15.30 »Vaje v slogu«
v izvedbi SKD Tabor Općine: popoldan bo posvečen srhljivkam in fantastičnim knjigam.

OPĆINE

Dom Brdina (Proseska ul. 109): v petek, 9. 6., ob 20.30 »Mamila: potreba po odvisnosti in potreba po rasti«. Predavala bosta dr. Da nilo Sedmak in Dario Grison.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,
tel.: 061/222-815

V sredo, 31. maja, ob 19.30: 49. LETNI KONCERT AKADEMSKEGA PEVSKEGA ZBORA TONE TOMSIC STUDENTSKE ORGANIZACIJE UNIVERZE V LJUBLJANI. Dirigent: Stojan Kuret.

Program: Schubert, Mendelssohn, Bartholdy, Elgar, Reger, Kogoj, Distler, Schollum, Merku, Dominutti,

Sampaoli, Copi, Gobec (GD).

V sredo, 31. maja, ob 19.30: komorni koncert CAMERATA SLOVENICA. Primož Novsak (violina), Vasilij Meljnikov (violina), Mile Kosi (viola), Ciril Skerjanec (violoncelo). Program: Sostakovič, Mozart, Dvorzak (dvorana SF).

V četrtek, 1., in v petek, 2. junija, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za oranzni abonma I in II.

GALERIJA TIVOLI - GRAD TIVOLI

V torek, 30. maja, ob 19. uri: koncert SVAVA BERNHARDSDOTTIRA, MATEJA SARCA, ANDREJA JARCA in IGORJA SKERJANCA.

PIRAN

CLUB MAONA, Arze 5

V petek, 2. maja, nastop skupine TACABANDA.

FJK

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripicovich

V četrtek, 8. junija (red A) premierska predstava opere G. Donizettija »Ljubezenski napoj«
(L'Elisir d'amore). Predprodaja vstopnic in rezervacije od danes, 30. t. m. dalje.
Blagajna dvorane Tripicovich: 9-12, 16-19.

GORICA

Kulturni dom

Danes, 30. t. m., ob 20.30 bo v veliki dvorani svečani koncert otroškega godalnega orkestra »Yem - Children String Orchestra«.

BREŽICE

GALERIJA POSAVSKEGA MUZEJA

Razstava slik ALENKE GERLOVIC je na ogled do 4. junija.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI - MESTNI GRAD

Razstava GENERACIJA 82 je na ogled do 23. junija.

GALERIJA KELEIA, Prešernova 17

Razstava slik in risb MARKA ANDLOVICA in TADEJA TOZONA je na ogled do 5. junija.

JESNICE

RAZSTAVNI SALON DOLIK

Razstava LIKOVNA USTVARJALNOST UCENCEV OSNOVNIH SOL OBCINE JESENICE IN KRANJSKA GORA je na ogled do 7. junija.

KRANJ

GALERIJA M-ARS, Cankarjeva 4

Razstava keramike VLASTE in ZELJKA JARNJAKA je na ogled do 12. junija.

MARIBOR

RAZSTAVNI SALON ROTOVZ

Razstava slik GARYJA BUKOVNIKA je na ogled do 25. junija.

NOVINARSKI KLUB, Vetrinjska 30

Razstava fotografij DUSANA MERKLINA-MICKA je na ogled do 15. junija.

MURSKA SOBOTA

GALERIJA MURSKA SOBOTA

Razstava skupine MI (Irena Cuk, Darko Golija, Samuel Grajfoner, Zdravko Jerkovic, Samo Pajek in Oto Rimele) je na ogled do 1. junija.

NOVA GORICA

KULTURNO DRUSTVO STUDENCI

Retrospektivna razstava PAVLA MEDVESCKA je na ogled do 6. junija.

NOVO MESTO

GALERIJA VISTA 21

Razstava fotografa DEJANA HABICHTA - Zodiak je na ogled do 15. junija.

SLOVENJ GRADEC

GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI, Glavni trg 24

Razstava del OSKARJA VON PISTORJA je na ogled do 15. septembra.

VELENJE

RAZSTAVISCE GORENJE SERVIS,

Partizanska 12

Razstava slik ALBINA POLAJNARJA je na ogled do 17. junija.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Občinska umetnostna galerija (Trg Unità): do 15.6. je na ogled razstava »Od boja do svobode - Trst 1943-1945«
(urnik: vsak dan 10.00-13.00, 16.30-18.30). V galeriji Tergesteo pa je na ogled prikaz aprilskih in majskih dogodkov pred 50 leti (urnik: vsak dan 7.00-22.00).

Občinska galerija Costanzi: do 4.6. je na ogled razstava »Anita Pittoni«.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Galerija Cartesius: do 2.6. razstavlja trzaski slikar Carmelo Vranich. Urnik: vsak dan od 11.00-12.30 in od 16.30-19.30, ob nedeljah od 11.00-13.00.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: na ogled je antoloska razstava slikarja Fulvia Juricica. Galerija Art Light Hall: na ogled je razstava skulptur Antonia Volpicellija.

Art Galery: do 4.6. razstavlja slikar Tomo Vran.

Gostilna »Stalletta«
pri Sv. Jakobu

Na ogled je skupinska razstava trzaskih umetnikov.

GORICA

Kulturni dom: do 31. t.m. razstavlja svoja dela slikar Oskar Beccia.

Galerija Katoliške knjigarne: do 10.6. je na ogled razstava slikarja Demetrija Ceja.

STANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela trzaskega umetnika. Urnik: od delavnikih od 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

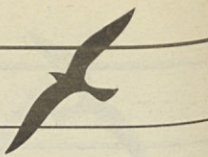
CELOVEC

Dezelna galerija: Do 18.6. je na ogled razstava del Aloisa Köchla in Bernharda Cella. Hiša umetnikov: na ogled je razstava del Brigitte Kordine in Huberta Matta.

Kunstforum(Villacherstrasse 8/II): do 3.6. je na ogled razstava del Rudija Stanzla.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstava del Marjetice Potrc, risb Marca Pogacnika in skulptur Egona Rubina.

MENJALNIŠKI TEČAJI

29. maja 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	80,90	81,70	11,32	11,62	6,85	7,25
A banka Koper	80,70	81,65	11,22	11,60	6,80	7,22
A banka Nova Gorica	80,85	81,65	11,28	11,61	6,85	7,25
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,00	81,50	11,35	11,60	6,90	7,30
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	80,80	81,70	11,40	11,60	6,80	7,20
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	81,05	81,49	11,32	11,58	6,85	6,99
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,25	81,50	11,48	11,56	6,85	7,12
Creditanstalt d. d.	81,00	81,50	11,40	11,60	6,70	7,20
Hida, od 7-19, sob od 7-14						
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095						
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15	81,00	81,50	11,45	11,53	6,70	7,05
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,00	81,40	11,45	11,53	6,70	7,05
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15	81,00	81,35	11,45	11,53	6,70	7,05
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15	81,00	81,40	11,45	11,53	6,70	7,05
Kompas Hertz Bled Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19	81,00	81,40	11,45	11,53	6,70	7,05
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 066/	81,00	81,40				
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,00	81,40	11,45	11,53	6,70	7,05
Nova kreditna banka Maribor d.d.	80,50	81,80	11,35	11,70	6,65	7,40
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	81,15	81,60	11,30	11,50	6,85	6,99
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,20	81,75	11,38	11,55	6,70	7,15
Poštna banka Slovenije	79,35	81,40	10,70	11,48	6,38	7,28
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,38	81,42	11,52	11,55	6,96,99	7,06
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,20	81,60	11,42	11,56	6,80	7,05
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,18	81,48	11,49	11,55	6,85	7,25
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,25	81,50	11,48	11,51	6,70	7,15
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,40	81,80	11,30	11,65	6,50	7,10
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,10	81,30	11,40	11,50	6,80	6,96
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,15	81,55	11,45	11,59	6,85	7,20
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	81,10	81,55	11,40	11,55	6,60	7,30
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,70	81,40	11,46	11,56	6,60	7,20
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,25	81,55	11,45	11,66	6,82	7,15
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,85	81,45	11,31	11,58	6,60	7,30
SKB d.d., ***	80,95	81,65	11,35	11,73	6,80	7,25
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,30	81,60	11,50	11,56	6,80	7,20
SZKB d.d. Ljubljana	81,10	81,65	11,42	11,58	6,85	7,23
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,80	81,70	11,36	11,60	6,75	7,25
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,41	81,46	11,51	11,53	6,95	7,02

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni: ***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

29. MAJ 1995		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar		1615,00	1681,00
nemška marka		1165,00	1213,00
francoski frank		329,00	343,00
holandski gulden		1039,00	1082,00
belgijski frank		56,60	58,90
funt sterling		2576,00	2681,00
irski sterling		2639,00	2747,00
danska krona		297,00	310,00
grška dramma		7,10	7,40
kanadski dolar		1176,00	1224,00
japonski jen		19,40	20,20
švicarski frank		1411,00	1468,00
avstrijski šiling		165,40	172,20
norveška krona		261,00	271,00
švedska krona		221,00	230,00
portugalski escudo		11,00	11,50
španska pezeta		13,40	13,90
avstralski dolar		1159,00	1207,00
madžarski florint		11,00	14,00
slovenski tolar		13,50	14,00
hrvaška kuna		300,00	320,00

KMEČKA BANKA - GORICA

29. MAJ 1995		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar		1621,00	1666,00
nemška marka		1178,00	1213,00
francoski frank		331,00	346,00
holandski gulden		1046,00	1074,00
belgijski frank		57,00	58,20
funt sterling		2594,00	2684,00
irski sterling		2652,00	2742,00
danska krona		300,00	308,00
grška dramma		7,20	7,80
kanadski dolar		1184,00	1229,00
švicarski frank		1427,00	1457,00
avstrijski šiling		166,50	171,50
slovenski tolar		13,80	14,60

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

24. MAJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,80	14,60
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	20.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 30. 5. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,24	81,50
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 100 z dne 29. 5. 1995 - Tečaji veljajo od 30. 5. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	80,8204	81,0636	81,3068
Avstrija	040	šiling	100	1152,9445	1156,4137	1159,8829
Belgija	056	frank	100	394,5159	395,7030	396,8901
Kanada	124	dolar	1	82,1621	82,4093	82,6565
Danska	208	krona	100	2074,9272	2081,1707	2087,4142
Finska	246	marka	100	2637,1315	2645,0667	2653,0019
Francija	250	frank	100	2299,4846	2306,4038	2313,3230
Nemčija	280	marka	100	8106,7676	8131,1611	8155,5546
Grčija	300	grd	100	—	50,1286	50,2790
Irsko	372	funt	1	—	184,7400	185,2942
Italija	380	lira	100	6,8494	6,8700	6,8906
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2259,3000	—
Japonska	392	jen	100	135,4641	135,8717	136,2793
Nizozemska	528	gulden	100	7242,5862	7264,3793	7286,1724
Norveška	578	krona	100	1819,5640	1825,0391	1830,5142
Portugalska	620	escudo	100	76,9332	77,1647	77,3962
Švedska	752	krona	100	1546,7712	1551,4255	1556,0798
Švica	756	frank	100	9821,3490	9850,9017	9880,4544
Velika Britanija	826	funt sterling	1	179,7919	180,3329	180,8739
ZDA	840	dolar	1	112,5462	112,87849	113,2236
Evropska unija	955	ECU	1	149,4240	149,8736	150,3232
Španija	995	peseta	100	93,3413	93,6222	93,9031

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 30. 5. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	tolarski del	devizni del	skupaj
1)	BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:				1.700.000	834.772	800.661	1.635.434
128		98,2085%	94,1954%	96,2020%	170.000	83.477	80.066	163.543

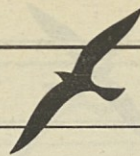

Tečajnica borznega trga

št.: 97

Datum: 29. 5. 1995

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex.kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKX		796 (4.5.93)	12.100		17.5.	11.500	12.090			
PRB		1.000 (6.6.94)	14.364	52	29.5.	14.360	14.500	14.500	14.300	5.415
SAL		500 (7/29.8.94)	20.154	81	29.5.	19.960	20.300	20.200	20.000	11.085
SKBR		458 (16.5.94)	32.578	82	29.5.	32.010	32.400	32.700	32.000	20.166
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RS01		8,0 4(31.12.94)	98,4	11-	29,5.	99,0	99,1	99,0	98,1	34.929
RS02		9,5 8(1.10.94)	103,6	21-	29,5.	103,1	103,5	103,6	103,0	29.369
RS08		5,0 3(30.11.94)	83,5A	58-	29,5.	83,5	86,5	83,5	83,5	23
RS11		7,0 4(15.1.95)	88,5		26,5.	87,0	91,0			
RS11D		8,0 4(31.12.94)	97,5		25,5.	97,2	98,0			
RS12D		9,5 8(1.10.94)	100,7		25,5.	102,0				
SKB1		10,0 4(1.11.94)	95,3	72-	29,5.	94,9	95,2	95,9	94,9	17.533
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.493A	4.99	29.5.	10.860	11.900	11.500	11.000	2.333
DAD	10.000	(1.6.94)	118.495	1.24-	29.5.	117.700	118.700	122.850	116.100	13.271
FMD		(8)	14.277		26.5.	14.300	15.290			
GPCR			21.800A	1.40	29.5.	21.960	21.800	21.800	21.800	3.270
HMER			15.200		15.5.	15.400				
MKZ	218	(30.3.93)	9.228	1.37	29.5.	9.000	9.160	9.280	9.190	6.764
NIKR	4.000	(8/10.6.94)	4.260	36	29.5.	4.230	4.250	4.345	4.200	14.650
TCIR		(5)	769,0	1.62	29.5.	765,0	769,0	769,0	769,0	175
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	4000	(23.5.94)	34.577	1.01-	29.5.	34.730	35.250	35.500	34.730	2.134
PFNP			34.440		25.5.	32.220	34.380			
RGSP		(6)	750,0*	10.35	29.5.	630,0	750,0	750,0	750,0	
UBKP			10.209	01-	29.5.	10.200	10.950	10.210	10.200	2.450
VIP			40.900		22.5.	40.900	41.100			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK12,0	4	(11.11.94)	98,7	20	29.5.	96,0				
OZG	11,0	4	(1.1.95)	89,6A	24,5.	89,7	93,5	98,7	98,7	34
PCE	12,0	6	(1.12.94)	98,7	24,5.	98,8				
PLJ	12,0	7	(1.1.95)	99,0	25,5.	99,0				
PGO	10,0	1	(1.6.94)	96,7	26-	29,5.	96,7	97,3	96,8	96,7
RGSG1	10,0	4	(1.6.94)	43,0	12,5.	31,0	40,0			1.404

KOLESARSTVO / 16. ETAPA KROŽNE DIRKE PO ITALIJI

Po diskvalifikacijah etapo dobil Citterio

Lombardi in Manzoni nepravilno finiširala - V skupni uvrstitvi brez sprememb - Fondriest odstopil

TREVIGLIO - Italijan Giuseppe Citterio je dobil 16. etapo gira po Italiji, potem ko je ziriya po končani dirki diskvalificirala Giovannija Lombardija in Maria Manzoniya, ki sta sicer bila najmočnejša v zaključnem sprintu. To je že drugič na letošnjem giru, da zmago prisodijo kolesarju, ki ni prvi pripeljal skozi cilj. Prejšnji četrtek je namreč ziriya diskvalificirala tudi Cipolliniya, zmago pa prisodila Svoradi. V skupni uvrstitvi se naprej vodi Rominger (na sliki AP), dogodek dneva pa je predstavljal odstop Maurizia Fondriesta, ki se včeraj sploh ni pojavil na startu, potem ko je dan prej zaostal več kot 21 minut.

Vrstni red 16. etape, Lenzerheide - Treviglio, 234 km: 1. Giuseppe Citterio (Ita-Aki Gipiemme) 5 ur 44 minut 44 sekund (poprečna hitrost 40, 727 km na uro); 2. Roberto Pagnin (Ita); 3. Davide Bramati (Ita); 4. Silvio Martinello (Ita); 5. Francois Simon (Ita);...50. Evgenij Berzin (Rus);...52. Toni Rominger (Svi);...58. Pjotr Ugrumov (Lat) vsi v času zmagovalca.

Skupni vrstni red po 16. etapi (prevoženih 2804 km): 1. Rominger (Svi - Mapei) 73 ur 2 minuti 52 sekund (poprečna hitrost 38, 286 km na uro); 2. Ugrumov (Lat) + 3:14; 3. Berzin (Rus) + 3:29; 4. Chiappucci (Ita) + 5:25; 5. Rincon (Kol) + 6:13 itd.

KOŠARKA / NBA

San Antonio izenačil stanje na 2:2 v zmagah

HOUSTON - San Antoniu je uspelo. Z drugo zaporedno zmago v Houstonu je nadoknadil zamujeno in izenačil stanje v skupnem sestevku zmag na 2:2. Spursi so tokrat nadigrali Rocketse in sedaj so napovedi strokovnjakov njim v prid, saj bodo zdaj igrali doma.

Houston (6) - San Antonio (1) 81:103 (2:2 v zmagah; Olajuwon 20 točk in 14 skokov, K.Smith 13, Drexler 12; D.Robinson 20 točk in 16 skokov, Del Negro 19, A.Johnson 14, Elliott 13, Rivers 13, Rodman 12 točk in 19 skokov)

Spursi so s skupinskim delom v obrambi zaustavili Olajuwona, pa tudi v napadu je pršla do izraza skupinska igra, saj je kar šest igralcev preseglo mejo 10 točk. San Antonio pa si je uspeh zagotovil predvsem pod kosom, saj je imel kar 64 skokov, nasprotnikom pa dovolil, da so ujeli le 39 odbitih žog.

Vzhod
Indiana (3) - Orlando (1) 1:2 v zmagah
(ponoci so v Indianapolisu igrali četrti tekmo) (VJ)

NOVICE

New Jersey v finalu vzhoda

PITTSBURG (STA/AP) - Hokejisti New Jersey Devils so se uvrstili v finale severnoameriške poklicne lige NHL na vzhodu, potem ko so v peti polfinalni tekmi premagali Pittsburgh Penguins s 4:1. S tem rezultatom se je končal tudi dvoboj obeh tekmecev. Naslednji nasprotnik Devilsov bo Philadelphia Flyers. V drugem finalu se bosta pomerila Chicago in Detroit, obe ekipi pa sta si tako kot Flyersi že pred tem zagotovili nastop v finalu. Devilsi so se v finale uvrstili po vsega desetih tekmah v dveh dvobojih končnice (8 zmag in 2 poraza). Penguinsi so imeli veliko premoč v napadu v prvi tretjini, ko so kar 14-krat streljali na gol, Devilsi pa le dvakrat, toda obramba domačih »pingvinov« je bila znova zelo slaba. Po zadetku Clauda Lemieuxa v 16. minuti druge tretjine so gostje povedli z 2:1 in odtelej tudi napad Pittsburgha ni več deloval.

Rally Acropolis: vodi Kirkos

ATENE - Po drugi etapi rallyja Acropolis je vodstvo prevzel Grk Krikos na ford escortu. Pred včerajšnjo etapo je kazalo, da bo brez težav slavil Miki Biasion na lancia delti, toda Biasionu, ki je imel po prvi etapi več kot tri minute prednosti, je včeraj odpovedal motor. Na drugem mestu je zdaj Vovos z lancio delto, tretji je Stohl (audi S2), nato pa sledita obe seat ibizi, ki ju voziata Weber oziroma Ruis. Rally se bo končal danes.

Med prvo dvajseterico ATP brez sprememb

MONTE CARLO (STA/APA) - Med prvo dvajseterico teniskih igralcev na svetovni jakostni lestvici ATP ni prišlo do sprememb, saj zaradi svetovnega mostvenega pokala v tednu pred odprtim prvenstvom Francije ni bilo zelo močnih turnirjev. American Andre Agassi vodi pred rojakom Petom Samprasom in Nemcem Borisom Beckerjem. Agassi je prvi tudi po zaslužku iz nagradnih skladov letosnjih turnirjev (1.023.060 dolarjev), na drugem mestu pa je Avstrijec Thomas (877.693 dolarjev).

Lestvica ATP: 1. Agassi (ZDA) 4.705, 2. Sampras (ZDA) 3.965, 3. Becker (Nem) 3.265, 4. Ivanisevič (Hrv) 2.921, 5. Muster (Avt) 2.675, 6. Chang (ZDA) 2.669, 7. Bruguera (Spa) 2.663, 8. Ferreira (JAR) 2.511, 9. Kafelnikov (Rus) 2.230, 10. Larsson (Sve) 2.222, 11. Berasategui (Spa) 2.200, 12. Stich (Nem) 2.171, 13. Courier (ZDA) 1.978, 14. Martin (ZDA) 1.880, 15. Krajicek (Niz) 1.825, 16. Rosset (Svi) 1.743, 17. Edberg (Sve) 1.691, 18. Medvedjev (Ukr) 1.619, 19. Gaudenzi (Ita) 1.484, 20. Enqvist (Sve) 1.473.

Španski Larios zmagal v skupini A

LIZBONA (STA/AFP) - Španski Larios je zmagal v skupini A evropskega klubskega pokala v atletiki na Portugalskem. Španci, ki so od leta 1990 že petič osvojili ta pokal, so zbrali 142 točk, drugi je bil italijanski klub Fiamme Azzurre (123), tretji madžarski Ujpesti (116), četrti praška Dukla (97), peti francoski Racing (97) in šesti britanski Thames Harriers (73).

FORMULA INDY / 500 MILJ INDIANNAPOLISA

Jacques Villeneuve izkoristil nepazljivost Scotta Goodyeara

Pritožbe nad odločitvami sodnikov
Huda nesreča Foxa takoj po štartu

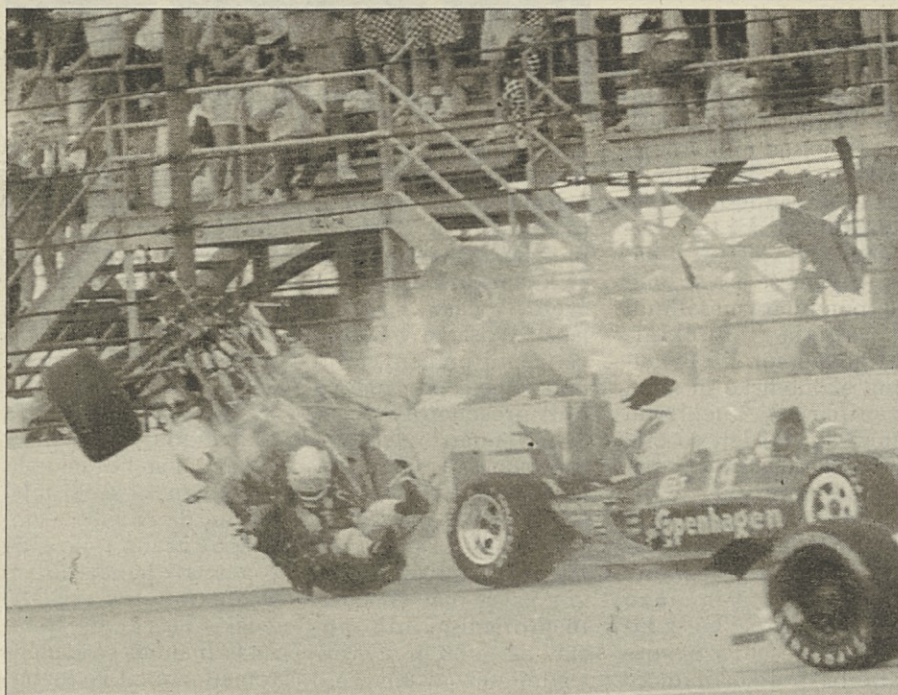
INDIANAPOLIS - »To je najboljši občutek od vseh, kar sem jih doslej doživel v avtomobilizmu,« je po zmagi na dirki 500 milj Indianapolis razlagal presrečni zmagovalec Kanadčan Jacques Villeneuve. »Se nekaj krogov pred ciljem sem razmišljal, da bo Scott Goodyear prvi Kanadčan, ki bo dobil to dirko. Na koncu pa je izpadlo tako, da sem to jaz,« je svoje vtise strnil 24-letni Villeneuve. Goodyear, ki je bil se osem krogov pred ciljem v vodstvu, je bil na cilju besen, saj so mu po njegovem mnenju zmago ukradli sodniki, ki so mu zaradi prehitvevanja sodniškega avtomobila prisodili kazenski postanek v boks. Vse se je zgodilo po nesreči Scotta Pruettja, ki je v betonsko ograjo tresčil v 185. krogu. Pred dirke je zapeljal sodniški avto, ki pa ga je Goodyear po mnenju sodnikov prehitel nekaj trenutkov prej, kot se je znova prizgala zelena luč. »Vsak, ki je dirko videl, ve, da smo moralni zmagovalci mi. Prepričan sem, da sem sodniški avto prehitel sele, ko so se zelene luči že prizgale,« je sodnike okaral Goodyear. Kritična do organizatorjev sta bila tudi zmagovalec Villeneuve in tretjeuvrščeni Bobby Rahal, saj sta bila deležna enakih kazni kot Goodyear, a na srečo v manj odločilnih trenutkih dirke. Tako je Villeneuve zaradi istega greha kot Goodyear moral kar dvakrat na »kazensko klop«, ceprav je prepričan, da si tega ni zaslužil: »Prvic sem sodniški avto prehitel zato, ker mi je tako pokazal sofer v avtomobilu, drugič pa sem menil, da to lahko storim, saj nisem vedel, da sem v vodstvu.« Vse to se je dogajalo že v prvi polovici dirke in ceprav je Villeneuve na ta račun izgubil dva kroga, se je se pobral in na koncu zmagal. »Obcutek ob zmagi je se toliko boljši zato, ker vemo, da je Jacques dejansko prevozil 505 milj in ne samo 500,« je dejal lastnik Villeneuveovega mostva Barry Green.

Cast Fittipaldijev je z drugim mestom resil Christian Fittipaldi, ki je po dirki povedal: »To je bila najdaljša dirka v mojem življenju. Imel sem občutek, da je dolga 5000 milj in ne samo 500. V vsakem krogu sem mislil, da bom tresčil v zascitni zid.«

Ena od tradicij Indianapolis so žal tudi nesreče, ki so pri hitrostih okoli 340 km/h se toliko hujše. Precej jih gre tudi na račun neizkušenosti, saj na tej dirki vsako leto nastopi precej dirkecev, ki v prvenstvu sicer ne nastopajo. Eden izmed njih je tudi American Stan Fox (na sliki AP), ki je v zid tresčil že po nekaj metrih dirkanja. S težkimi poškodbami glave leži v bolnišnici v Indianapolisu, kjer so ga že operirali, a je njegovo zdravstveno stanje se vedno kritično.

Izidi: 1. Villeneuve (Kan) - povprečna hitrost 247.214 km/h, 2. C. Fittipaldi (Bra), 3. Rahal (ZDA), 4. Salazar (Cile), 5. Gordon (ZDA), 6. Gugelmin (Bra), 7. Luyendyk (Niz), 8. Fabi (Ita), 9. Sullivan (ZDA), 10. Macusita (Jap).

Skupno: 1. Villeneuve 67 točk, 2. Rahal 52, 3. Pruett 51, 4. Gugelmin 47, 5. Gordon 43. (S. D.)

NOGOMET / V BELGIJI BRUGES PRVAK, NA NIZOZEMSKEM SLOVO FRANKA RIJKAARDA

V bundesligi spet gneča na vrhu Barcelona boljša od Real Madrida

DORTMUND - Tako v Nemčiji kot Spaniji so bili konec tedna najbolj razpoloženi strelci, ki zadnje case sicer niso bili najbolj učinkoviti. V bundesligi je Werder Bremen potonil v Gelsenkirchnu. Domaci Schalke 04 je se nekaj minut pred koncem vodil s 4:0, poraz vodilnega pa je omilil Andreas Herzog z dvema goloma. Hudega spodrsllaja ni izkoristila Borussia Dortmund, ki je v porusnem derbiju pred domacimi gledalci z Borussia st. 2 (iz Monchengladbacha) uspela le remizirati. Sammerju in tovarisem je celo slabo kazalo, saj so na začetku drugega dela prejeli gol, ob odsotnosti ze dalj casa hudo poskodovanih Riedleja in Chapuisata pa je za izenačenje poskrbel dragoceni Freund. Bayern je položil orožje v Leverkusnu in tako zapravil večji del možnosti, da bi si nastop v pokalu UEFA zagotovil neposredno: tako bo morala »Traptruppe« cakati na si-

cer zelo verjetno zmago Borussia MG v državnem pokalu proti drugoligasu Wolfsburgu. Glede na negativna izida dveh najboljših bi se z zmago v boj za naslov vsaj teoretično vključil tudi Freiburg, toda presenečenje letosnje sezone je v derbiju Baden - Württenberga izgubilo v Stuttgartu. Med srečanj z velikim številom golov velja omeniti se zmagi Kaiserslauterna (4:1 s Hamburgom) Karlsruheja (5:3) z Dynamom. Porazenca sta v bolj ali manj hudih težavah. Hamburgov sponzor je recimo zaprosil, naj mostvo, dokler dosega tako slabe rezultate, ne nosi več reklamnega napisa na majicah. Dynamo je s porazom tudi tematično izpadel, verjetno pa se bo selil celo dve ligi nižje, ker mu je zveza zaradi kritičnega finančnega stanja prepovedala nastop med profesionalci.

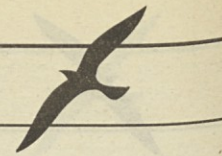
VRSTNI RED: Werder 46, Borussia Dt. 45, Freiburg in K'lautern 42, Borussia MG 41,

Bayern 39.

Kljub velikemu številu golov je v španski ligi seveda kraljeval veliki spopad med Barcelono in Realom. Nou Camp je bil po dolgem času spet razprodan (118 tisoč gledalcev), »blaugranà« pa so se vendar mascevali za sramotni poraz iz prvega dela, ko so v Madridu kar petkrat pobrali usnje iz svoje mreže. Tokrat je bilo sicer le 1:0 (gol Nadala), toda zmaga je zmaga in poraz je poraz. Predvidevanja, da ima Madrid se težko nalogo, se počasi uresničujejo. »Merengues« bodo naslednj gostili Deportivo La Coruña. Bebeto in tovariši so v odlični formi, tokrat so z 2:0 premagali Real Betis, ki ima najmanj propustno obrambo prvenstva. Od golgeterjev je bil zlasti razpoložen Bosanec Meho Kodro, ki je za razigrani Real Sociedad v baskovskem derbiju z Athleticom Bilbao prispeval tri od petih golov (5:0). Tako okroglega izida v

derbiju ni bilo od leta 1982. Drugi protagonist je bil Zaragoza, zin Argentinec Juan Esneider, ki je dosegel dva gola, zmagovalci pokala pokalnih zmagovalcev pa so se enkrat potrdili, da so dokaj spektakularna ekipa, saj so navijali na Romanedi videli zgovorni 5:3. VRSTNI RED: Real Madrid 51, Deportivo 47, Barcelona in Zaragoza 42, Real Betis 41, Sevilla 41.

Konec tedna so podelili tudi dva državna pokala. Na Skotskem je Celtic po osmih letih popolne suše vendarle okusil slast uspeha: premagal je Airdrieonanse z 1:0. V Belgiji je končna zmaga pripadla KV Brugesu, ki je bil s 3:1 boljši od Ekerena. V zadnjem kolu nizozemskega prvenstva so Ajaxovi privrženci se enkrat pozdravili svoje ljubljence, predvsem pa so se (s 15-minutnim prekinjenim aplavzom) poslovili od Franka Rijkaarda, ki je proti Twenteju odigral svojo zadnjo tekmo. (dk)

NOVICE

Massaro na Japonskem za dve milijardi letno

TOKIO - Daniele Massaro bo od avgusta igral za Shimizu S. Pulse, ki je ena od 14 ekip, ki nastopajo v japonskem nogometnem prvenstvu. Klub, ki naj bi se prej že dogovoril z upravo Milana, in Massaro sta podpisala dveletno pogodbo, po kateri bo Massaro na leto dobil 100 milijonov jenov (približno 2 milijardi lir). Pogodba z Milanom mu poteče 30. junija, na Japonsko pa bo odpotoval že v juliju. Pri Milanu pa te vesti niso potrdili. Tiskovni urad milanskega prvotiligaša je samo sporočil, da je »Massaro trenutno član Milana.«

George Weah danes prvič v dresu Milana

MILAN - George Weah, bivši srednji napadalec Paris Saint Germaina bo danes prvič oblekel Milanov dres. Temnopoltega naturaliziranega Francoza liberijskega porekla bodo namreč uradno predstavili na sedezu danes.

Gianfranco Rosi bi rad boks do 40. leta

PERUGIA - Svetovni boksarski prvak v superwelter kategoriji Gianfranco Rosi bi rad boks do 40. leta starosti. Po osvojitvi svetovnega naslova na srečanju z Vernom Phillipsom si je privoščil nekaj dni počitka, zdaj pa je spet začel s treningom. Rosi bo avgusta dopolnil 38 let, vendar pa se ne razmislja o koncu kariere. predvsem pa se ne strinja s tistimi (predvsem gre za njegove družinske calne in zeno), ki pravijo, da naj bi se zdaj, ko je postal svetovni prvak, umaknil iz boksa. »Pustite me, da se sam odločim, kdaj bom nehal,« vztraja Rosi, ki pravi, da bo vztrajal se dve leti, saj je se vedno fizično v izjavnosti in pripravljen na trdo delo.

Križanovi se ni uspelo uvrstiti v 2. krog Pariza

PARIZ (STA/AFP) - Slovenski teniški igralci Tini Križan, ki se je neposredno uvrstila v glavni del turnirja Odprtega prvenstva Francije z nagradnim skladom 10.68 milijona dolarjev, se žal ni uspelo uvrstiti v 2. krog. V prvem krogu jo je s 6:2 in 7:5 premagala Belgijka Nancy Feber. V ženski konkurenci je prva izmed nosilk nastopila Nemka Anke Huber (11. nosilka) in tudi brez težav premagala Barbaro Schett iz Avstrije z izidom 6:3, 7:5. S skoraj identičnim izidom je Belgijka Nancy Feber odpravila edino slovensko tekmovalko Tino Križan. Belgijka je prvi niz dobila premočno s 6:2 v igrah, vendar je Križanova v drugem pokazala veliko več, pa vseeno izgubila s 7:5. Tina Križan se je tako morala žal priključiti Barbari Mulej, ki je izpadla že v drugem krogu kvalifikacij. Izidi 1. kroga - moski: Corretja (Spa) - Golmard (Fra) 6:4, 7:5, 6:0; Ferreira (JAR/8) - Roux (Fra) 6:4, 6:4, 7:5; Courier (ZDA/13) - Tarango (ZDA) 6:4, 6:3, 6:3; Carlsen (Dan) - Zöckle (Nem) 6:2, 3:6, 6:3, 6:2; ženske: Coetzer (JAR) - Frankl (Nem) 6:0, 6:4; Spirlea (Rom) - Keller (ZDA) 6:0, 6:1; Huber (Nem/11) - Schett (Avt) 6:3, 7:5; Feber (Bel) - Križan (Slo) 6:2, 7:5; Monami (Bel) - Dechaume-Balleret (Fra) 6:2, 6:3; Nagatsuka (Jap) - Reinach (JAR) 7:6 (7:3), 6:3; Fendick (ZDA) - Farina (Ita) 6:4, 6:3; Harvey-Wild (ZDA) - Cochetoux (Fra) 6:7 (3:7), 6:4, 6:3.

KOŠARKA / ZDAJ TUDI URADNO

Stefano Rusconi bo v NBA igral za Phoenix Suns

TREVISO - Benettonov center Stefano Rusconi je na včerajšnji tiskovni konferenci potrdil, da odhaja v NBA ligo v mostvo Phoenix Suns. Z ameriškim klubom je podpisal zajamčeno triletno pogodbo v vrednosti dveh milijonov dolarjev. V pogodbi je receno, da bo lahko Rusconi se naprej igral za italijansko državno reprezentanco, razen če nastop v reprezentančnem dresu ne bi sovpadal s koncnico NBA. Rusconi bo skupaj z družino julija odpotoval v ZDA na treninge in tekm poletne lige, dokončno pa se bo v Phoenix preselil v začetku septembra.

»Nastop med profesionalci je zame izreden izziv. Spoznal bom, kaj veljam,« je povedal Rusconi, ki je z Benettonom v starih sezonah osvojil en državni naslov, tri državne pokale in evropski pokal. Rusconijev manager Vittorio Ferracini je pojasnil, da Benetton ni nikoli jemal resno ponudb iz ZDA. V zadnjih dneh je poskušal zadržati Rusconija v Trevisu, v pogajanje pa se je s se bolj so ponudbo vmešal tudi bolonjski Buckler. »Ugotavljam, da Benetton ekonomsko ni zmožen parirati Bucklerju. Pred stiri leti so bile stvari drugačne,« je povedal Ferracini.

Poleg Rusconija bo prihodnje leto v NBA od Italijanov brzkone igral tudi Vincenzo Esposito, ki se bo iz Filodora preselil v novoustanovljeno kanadsko

Stefano Rusconi (v skoku) se bo zdaj preskusil tudi v NBA

mostvo NBA Toronto Raptors.

Rusconi je vsekakor prvi Italijan, ki se bo preizkusil v najmočnejši košarkarski ligi na svetu. V času, ko italijanska kosarka v Evropi vse manj pomeni, je to pomemben, po svoje pa tudi presenetljiv dogodek. Vendar le do določene mere. Treba je namreč vedeti, da tudi NBA ni več to, kar je včasih bila. Dotok svežih sil iz univerzitetnih vrst je vse manjši, stevalo profesionalnih moštvev pa se bo prav v naslednji sezoni povečalo

na 29. Interes NBA je tudi v tem, da z najemanjem neameriških asov poveča zanimanje za prvenstvo tudi zunaj ameriških okvirov, hkrati pa zadovolji številne pripadnike različnih nacionalnih skupnosti v ZDA.

Obstaja pa se druga plat medalje. Se pred nekaj leti so bili najboljši italijanski klubi tako bogati, da so lahko svoje povprečne igralce placevali kakor boljše profesionalce v ZDA. Zdaj je tega konec in tudi Italijanom se izplača romati čez veliko lužo.

NAMIZNI TENIS / POKAL TREH BENEČIJ

Kras premočno najboljši v ekipni konkurenci

Igralci in igralki iz Zgonika zelo uspešni tudi posamično

Moč namiznoteniskih igralcev Krasa se je izkazala tudi na 22. pokalu Treh Benečij, ki se je odvijal konec tedna v Lani. Kras je premočno zmagal v ekipni konkurenci. Drugo mesto je zasedel Chiadino pred Recoarom in Rangersom iz Vidma. Domiselni organizator S.V. Lana je poleg pokalov za osvojevo prvo mesto, podeljeval tudi gastronomske kosarice. Vse te dobrate je v celoti odnesel domov Kras.

V absolutni kategoriji je bila najbolj zaslužena zmaga Igorja Milica v konkurenci nad sto konkurentov. V skupini je Igor premagal vse nasprotnike (Donda, Ohrwalder, Chilovi) in v izločilnem delu prišel s Hansom Roellom, Parisijem in Tollom. V polfinalu ga je čakala najtežja tekma z Uriziom. Uspešno je presel tudi to oviro in zatem v finalu premagal se Patenoja iz Padove.

Tudi v ženski absolutni konkurenci je zmagal Kras. Prva je bila Ana Bersan pred Vanjo Milic, tretje mesto pa sta si podelili Lara Possega (Chiadino) in Sonja Milic. V absolutnih dvojicah so spet slavili Krasovi pari. V finalu je dvojico Ana Bersan - Katja Milic premagal konkurenčni klubski par Sonja in Vanja Milic. Tretja para sta bila v sestavi sester Segre in Butelli-Possega (Chiadino). Igor Milic je igral v paru s Franzolinijem (Rangers Videm). Zasedla sta prvo mesto. V finalu sta nadigrala dvojico iz Tramina Toll-Ghetta.

Tudi v mladinskih kategorijah se je zgonisko

društvo odlično odrezalo. Pri deklicah je zmagala Martina Milic pred Kristino Stubelj, njena sestra Vanja pa je bila najboljša med naraščajnicami. Chiadino s Chiarellijevom je zasedel drugo mesto, krasovka Nina Milic pa tretje, prav tako Gorazd Milic v konkurenci naraščajnikov, kjer je zmagal Martin Unterhauser. Zmagovalka med mladinkami je bila Katja Milic, vsa ta odličja pa je kronala se zmaga Sonje Milic med veterankami, ki je prepričljivo premagala Edith Santifaller z gladkim 2:0 v nizih.

Pokal Treh Benečij je bil za marsikoga dobra preizkušnja pred bližnjim italijanskim državnim prvenstvom.

J.J.

NOGOMET

»Najmlajši« Bora Farco neodločeno v deželni pokalu

Bor Farco - Paludese Latisana 1:1 (1:0)

Strelec: Zottich (Bor Farco)

BOR FARCO: Hrovatin (Jas Gregori), Kapun, Skabar (Gabrovec), Berce, Grgič, Cernjava (Giraldi), Pahor, Longo (Strajn), Primosi, Zottich (Martini).

V deželni pokalu za najboljše ekipe, ki gojijo samo mladinski nogomet, so borovci proti sovrstnikom iz Latisane igrali samo neodločeno, čeprav je naša združena ekipa imela stalno terensko premoč in si ustvarila nesteto ugodnih priložnosti za zadetek. Prvi polčas so borovci dobili z golom razlike, strelec pa je bil Zottich, ki je bil najbolj spreten v gneči v kazenskem prostoru. Goštile so se pretežno branili in v prvem polčasu si niso ustvarili niti ene resne prilike za gol, v nadaljevanju pa so po eni izmed redkih nevarnih akcij prisli do zasluženega zadetka in remija, ki so ga do konca sodniškega zvižga tudi obdržali.

Nasi fantje so seveda vse do konca napadali, stisnili goste na njihovo polovico igrišča, toda drugega zadetka jim ni uspelo dojeti, ker so bili Berce in ostali netočni, pa tudi gostujoči vratar je bil vedno na mestu. Prihodnje tekmo bodo plavi odigrali proti San Odoricu v okolici Sacileja v nedeljo, 4. junija. (d.gr.)

OB PODELITVI PRIZNANJ TEKMOVALCEM DEVINA IN MLADINE USPEL DRUŽABNI VEČER

Priznanja so prejeli tudi najmlajši člani Devina (Foto Krizmančič/Kroma)

Kot se za vsako delovno in obenem uspešno skupino spodobi, so člani SK Devin v soboto na prisrčni družabnosti na svojem sedzu v Cerovljah potegnili črto pod dolgo in s številnimi zadoščenji prepojeno smučarsko sezono. To pa je bila priložnost, da so podelili priznanja tudi mlajšim tekmovalcem, ki so branili barve smučarske selekcije ZSSDI.

Jedro smučarske selekcije je sestavljalo 11 tekmovalcev: 7 jih je predstavljalo SK Devina, 4 pa krisko Mladino, in sicer Matej Stofa, Jaro Furlani, Mateja Paulina, Martina Bogatec, Danjel Ghez-

zi, Niko Furlani, Matej Crismancich, Patrick Kocjancic, Borut Bogatec, Katja Culot in Alex Praselj. Pod strokovnim vodstvom in tehničnim nadzorstvom trenerja Matjaža Martinška so skozi celo sezono nabirali kondicijo na suhih treningih v sesljski telovadnici, od začetka decembra pa vse do aprila so vključno s tekmami opravili kakih 50 treningov na snegu, tako da je bila vadbena obremenitev kar precejšnja in rezultati tega dela niso mogli izostati. Najodmevnejše uveljavitve si je prislužil Matej Crismancich, ki se lahko pohvali s 3. mestom na tržaškem prven-

Precej zadoščenj za člane ekipe ZSSDI

stvu v kategoriji dečkov, uveljavil pa se je tudi Patrick Kocjancic z 2. mestom na pokrajinski fazi mladinskih iger. Na zamejskih tekmah so se člani selekcije redno uvrščali od prvega do tretjega mesta. Kocjancic, Crismancich, Paulina, M. Bogatec in J. Furlani so se kvalificirali na finalno tekmovalstvo na deželni ravni in rezultati so bili zelo solidni. Sezono so uspešno postavili pod streho kljub finančnim težavam, ki so nastale ob nenapovedanem umiku sponzorjev. Za sredo, 31. t.m. je sklicana smučarska komisija ZSSDI, ki bo postavila programske temelje za prihodnjo sezono in se planirala poletne priprave. Splošno želja je, da bi SK Brdina spet pristopila v selekcijo, ki naj bi odražala dejansko moč zamejskega smučarskega gibanja.

Tako članom selekcije kot vsem članom SK Devina, ki so se udeležili klubskih tekem na Sviščakih (v sodelovanju s pobrateni SK Sezana) in tistimi, ki so nastopili na vsaj dveh tekmah, so podelili lepa spominska priznanja (kamnite plakete) in praktična darila. Med sezono je 27 članov Devina nastopalo na uradnih tekmah FISU, 79 rekreativcev pa je smučalo na zamejskih tekmah.

Osvojitev 4. mesta na tržaškem prvenstvu ni bilo slučajno, tik ob vrhu pa je Devina bil tudi na zamejskem prvenstvu, na ZSI in na pokalu prijateljstva treh dežel v Sent Janžu. Na deželni ravni je več kot zadovoljiva osvojitev 14. mesta (na lestvici po točkah) med 40. klubi. Društvo smučarskega zanesenjaka Stojana Sosica se lahko pohvali tako z množičnostjo kot kakovostjo dosežkov. Podporo tako pestremu društvenemu delovanju in finančni prispevek desetim tekmovalcem za nakup kombinezonov so nudile Zadrzna kraska banka, Adriaimpex, Adria Auto, avtolicarstvo Colja in Kante ter finančni svetovalec Ivan Gruden. Ob tej priložnosti so se z darilcem oddolžili tudi kuharicam Silvi, Renati, Silvani in Darji. Posebno priznanje pa so prejeli klubski prvaki (Mateja Paulina in Jaro Furlani med juniorji ter Sara Sosic in Aljoša Paulina med člani).

Tako lep večer so tekmovalci, njihovi stari in prijatelji nadaljevali v res pri srcnem vzdušju v okolju omamljivega akacijevega in borovega nasada, seveda ob dobro obloženi mizi, glasu harmonike in petju (Dev)

ODBOJKA / 1. MOŠKA DIVIZIJA NA TRŽAŠKEM

Körting se bo na kvalifikacijah boril za D ligo

Körting - Le Volpi 3:1 (15:5, 15:10, 11:15, 15:4)

Körting: Pulitano 5+11, Delise 11+8, Volcic 5+1, Furlanić 6+8, Cuk 3+1, Pertot 2+0, Miot 10+6, Sustersic 0+0, Veljak 0+0, Glavina, Smotlak.

Servis (točke/menajve) 20/18; Trajanje setov: 15, 22, 22, 14 minut.

Nastop združenih moči slovenske mladinske odbojke na Trzaskem je obrodil svoj prvi sad, uvrstitev na kvalifikacije za napredovanje v moško D ligo. Körting si je namreč zaradi boljšega kolicnika v setih zagotovil končno drugo mesto pred Pallavolom, ki si tudi z zmago proti vodilni ekipi Nuova Pallavolo ni mogel kaj prida pomagati.

Zanesljiv nastop proti Le Volpi, eni izmed boljših sesterk tega prvenstva, je dokaz, da si je Körting končni uspeh tudi zaslužil. Samo v tretjem setu je bilo nekaj težav, ko so se Drasicevi varovanci nekoliko zmedli in prepustili iniciativo nasprotniku. O dobri igri združene ekipe prica tudi podatek, da

je Körting v drugem setu osvojili vseh 15 točk sam, saj mu nasprotnik ni »pomagal« z nobeno napako. Če se naprej analiziramo statistične podatke, lahko opazimo, da so bili tudi tokrat pomanjkljivi servisi, čeprav je bilo po drugi strani kar 20 asov. A vse je dobro, kar se dobro konča.

Drugo mesto na lestvici po prvem letu sodelovanja med Borom in Slogo je vsekakor lep uspeh. Sedaj je vse v rokah vodstev obeh društev. Kot smo neuradno izvedeli, je do prvih sestankov ze prišlo in sodelovanje bi se moralo nadaljevati, kar kaže na to, da se društvi zavedata koristnosti skupnega delovanja. (Marij)

Ostali izidi zadnjega kola: Nuova Pallavolo - Pallavolo 2:3, Old Cats - Sant'Andrea 0:3, Prevenire - Volley 80 3:0.

Končni vrstni red: Nuova Pallavolo 28, Körting in Pallavolo Trieste 26, Le Volpi 22, Volley club 18, Prevenire 12, Sant'Andrea 6, Old Cats 4, Volley 80 2.

ODBOJKA / MEMORIAL BRESSAN ZA MLADINKE

Bor in Sloga se nista prebila v polfinale

Obe naši šesterki sta v svoji kvalifikacijski skupini osvojili po eno tekmo

Mladinkam Bora in Sloge se na kako-vostnem odbojarskem memorialu »Magda Bressan«, ki ga organizira Torriana iz Gradisca, ni posrečila uvrstitev v polfinalni del.

Organizator je devet sesterk razdelil v tri skupine, v nadaljnjo fazo pa se je poleg zmagovalca vsake skupine uvrstila se najboljše drugouvrščena ekipa. Borovke so v svoji kvalifikacijski skupini zlahka premagale Vivil, izgubile pa z deželnim prvakom med »deklicami« Juvenilio, slogašice (zanje je igrala tudi Brezanka Samoa Mauro) pa so po zmagi proti mladi sesterki cedajškega Asfjr klonile pred deželnim prvakom med mladinkami Fincantierijem. Obe naši sesterki sta torej v svoji skupini pristali na drugem mestu, vendar pa je četrti polfinalist Sangiorgina, ki je v tretji kvalifikacijski skupini presenetljivo izgubila proti Torriani, brez boja pa dobila dvoboj s Tarcentom, ki se ni predstavil na turnirju. Sangiorgina je tako v naslednjo fazo napredovala zaradi boljšega kolicnika v točkah, ker je tekmo brez boja dobila s 15:0 in 15:0! Ne glede na

to, da sta bili pri tem oskodovali prav naši sesterki, v konkrentem primeru Bor, je takšen razplet potrdil neustreznost izbranega tekmovalnega sistema.

Polfinalne tekme bodo v petek od 19. uri dalje v Romans d'Isonzu, finalne pa v soboto (od 17.30) v Gradiscu.

Izidi

Skupina A: Tarcento - Sangiorgina 2:0 b.b., Tarcento - Torriana 2:0 b.b., Torriana - Sangiorgina 2:0. Vrstni red: Tarcento 4, Sangiorgina 2.

Skupina B: Koimpex - Asfjr 2:0 (15:8, 15:9), Koimpex - Fincantieri 0:2 (4:15, 9:15), Fincantieri - Asfjr 2:0. Vrstni red: Fincantieri 4, Koimpex 2, Asfjr Cedat 0.

Skupina C: Bor Friulexport - Vivil 2:0 (15:7, 15:11), Bor Friulexport - Juvenilio 0:2 (9:15, 7:15). Vrstni red: Juvenilio 4, Bor Friulexport 2, Vivil 0.

BOR FRIULEXPORT: Gruden, Pitacco, I. in M. Flego, Bogatec, Rogelja, Zadnik, Sadlowski, Sternad, Macho.

KOIMPEX: Babudri, Ban, Blazina, Criti, Furlan, Grgic, Kocijancic, Molassi, Susic, Tennis, Vidali, Mauro.

ODBOJKA

V prvi tekmi NPT boljši od borovk

Za določitev prvaka 2. divizije

Bor Friulexport - Nuova Pallavolo Trieste 1:3 (15:17, 15:12, 8:15, 9:15)

BOR FRIULEXPORT: Bogatec, Orel, Sternad, Tomaselli, Flego, Macho, Rogelja, Sadlovski, Milicević, Fajman.

V finalnem dvoboju 2. zenske divizije, ki je zgolj prestižnega pomena, kajti obe sesterki sta že napredovali v visjo ligo, so na prvem srečanju slavile vrstnice NPT-ja. Srečanje je bilo dopadljivo, v prvih dveh setih pa tudi sila izenačeno. Nato pa so prevladale bolj izkušene gostje. Mlajše borovke pa pa prav solidno niso razocarale. Prvi set, ki je trajal kar 35 minut, je bil večji del v znamenju borovk, ki so vodile 6:1 in 10:5, nato pa je Nuova Pallavolo Trieste pocasi zaostanek nizala, povedla 13:12, v razburljivi koncnici pa je bila boljša. Tudi v nadaljevanju je bilo srečanje veskozi izenačeno. Tokrat pa so v koncnici le prevladale naše igralke. Po dveh setih hudega boja pa so nasprotnice prevzele pobudo. Borovke so nekoliko popustile, več so gresile, gostje pa so vsako napako kaznovala ter tako zaslužen osovjoile srečanje.

Vsekakor pa je nastop borovk pozitiven. Sicer solidne nasprotnice se da v povratni tekmi tudi presenetiti, toda skozi celo srečanje bo treba igati tako kot v prvih dveh setih.

Povratna tekma bo na sporedu v četrtek ob 20. uri na soli Rossetti. (Dejan)

ODBOJKA / TRŽAŠKI POKAL

Slogaši so se dobro upirali bolj izkušenemu nasprotniku

Sloga - Volley Clu TS 0:3 (10:15, 13:15, 12:15)

SLOGA: Sustersic 3+3, Drasic 0+14, Ritossa 6+7, Milic 5+5, Peterlin 1+4, Stopar 0+0, Furlani 3+9.

Servis (točke/napake): Sloga 8+9; trajanje setov: 19, 27 in 30 minut.

Ze samo trajanje srečanja potrjuje, da se je združena ekipa predala sele po hudem boju. Tekma je bila ves čas napeta in samo neizkušnost naših igralcev je prinesla zmago Volleyu. Čeprav so odsli z igrisca poraženi, moramo pohvaliti vse fante, ki so se enakovredno kosali z objektivno boljšim in tudi starejšim nasprot-

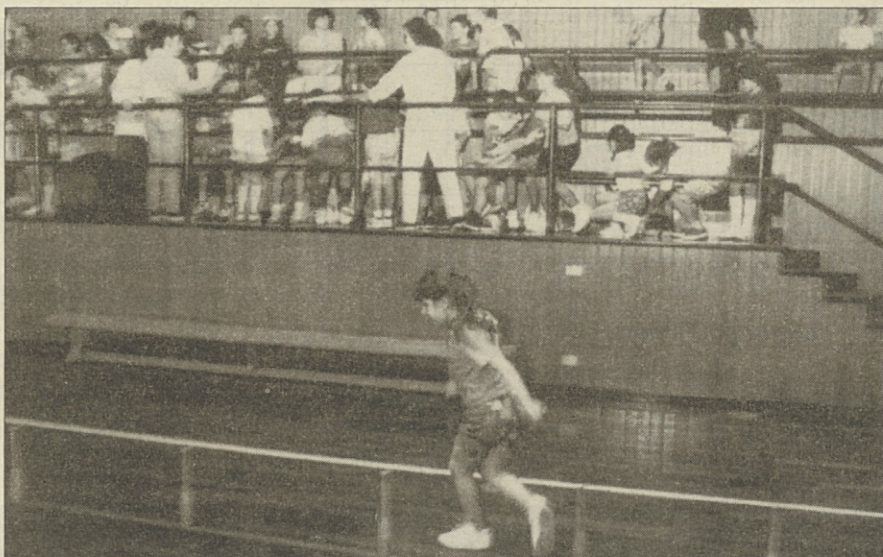
Narajajniki Pallavola niso razocarali

Na meddezelni fazi prvenstva narajajnikov v Chioggi je nastopil tudi Pallavolo Trieste, nasprotnik Sloge in Soce v prejšnjih fazah. Trzacani so z 2:1 premagali prvaka Trenta, izgubili pa so proti Schiu (gladko) in Sisleyu (po boljsem odporu), vsekakor pa s svojim nastopom niso razocarali.

Na koncu so v skupini z osmimi sesterkami, me dkaterimi so bile tudi Daytona, Cariparma in Edilcuoghi, delili končno 5. mesto.

GORICA / OSNOVNOŠOLSKI ŠPORTNI DAN

Nastopilo skoraj 200 otrok

Skoraj 200 otrok prvih treh razredov slovenskih osnovnih sol na Goriskem je včeraj zjutraj v telovadnici Kulturnega doma pod vodstvom učiteljev in učiteljic na tradicionalnem Sportnem dnevu merilo moči v spretnostnem poligonu in igri med dvema ognjema. Jutri bodo na vrsti se učenci 4. in 5. razreda. Na atletskem stadionu na Rojcah (od 9. ure dalje) bodo tekmovali v altetskem troboju. Rezultate z obeh tekmovalj bomo se objavili.

KOŠARKA / TURN R EDIAUTO ZA DEČKE

Borovci v finalu premagali Sokol

Konec tedna so ekipe Bora, Sokola, Poggia B in Don Bosca B odigrale turnir Ediauto. V soboto sta se Sokol in Don Bosco spopadla v prvi polfinalni tekmi. Sokolovci so tekmo prepričljivo zmagali in si tako zagotovili nastop v finalu. Borovci so v drugem polfinalu začeli odlično in imeli ze dvajset točk prednosti. V nadaljevanju pa so močno popustili in zmagali sele v zadnjih sekundah.

V nedeljo so v finalu za 3. mesto igralci Don Bosca brez večjih težav odpravili Poggia B. Sledila je finalna tekma za prvo mesto. Nabrezinci so slabo začeli, tako da so si domaćini nabrali precejšnjo prednost, ki so jo vsekakor obdržali do konca brez večjih težav. Fi-

nalni tekmi je sledilo nagrajevanje ekip, trenerjev in sodnikov, poleg tega je bil se nagrajen Robi Pavletic (na sliki), ki je bil s 57 točkami najboljši strelec turnirja.

SOBOTNA IZIDA
Sokol - Don Bosco B 101:89 (50:41)

SOKOL: Sustersic 24 (2:2), Rebula 16 (2:4), Pavletic 28 (1:4), Frandoli 13 (1:4), Doglia 18 (0:3), Jaklic, Semec, Bukavec, Hrovatin 2. Trener Popovic.

3 točke: Pavletic 1.
Bor Ediauto - Poggi B 67:66 (36:24)

BOR: Zobec, Smilovich 5 (1:2), Gaburro 14 (0:3), Stokelj 8, Kosuta 1 (1:2), Santi 10 (0:4), Bosari 6 (4:6), Lombardo, Lovriha 12 (0:5), Pussini 11 (1:2). Trener Krečic.

TEKMA ZA 3. MESTO

D o n
Bosco B -
Poggi B
9 5 : 8 3
(36:31)

TEK-
MA ZA
1. ME-
STO

B o r
Ediauto -
S o k o l
8 3 : 6 3
(48:23)

B O R :
Zobec 9
(1 : 2) ,
Smilovich 20

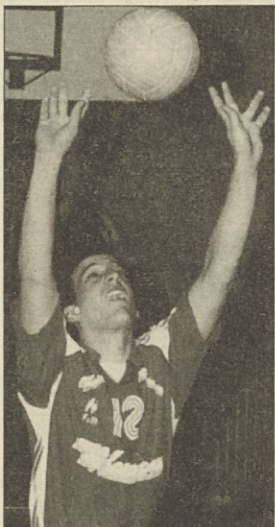
(8:10), Gaburro 10 (0:1), Stokelj 12, Santi 10, Bosari 9 (1:4), Verri, Lovriha 7 (3:6), Pussini 6, Romano. Trener: Krečic.

SOKOL: Grilanc 5, Sustersic 16 (4:10), Pavletic 29 (1:9), Doglia 11

(3:6), Jaklic, Semec 2 (2:4), Bukavec, Hrovatin. Trener: Popovic

3 točke: Grilanc 1
KONCNI VRSTNI
RED: 1. Bor Ediauto, 2. Sokol, 3. Don Bosco B, 4. Poggi B.

(Niko)

Rado Šustersic

nikom.

Lahko smo tudi zadovoljni z napredkom, ki ga je ekipa pokazala v tem prvenstvu. Sobotno srečanje pa je spet označevalo slabo sojenje. Sodnik ni bistveno vplival na rezultat, a je pokvaril srečanje med dvema najboljšima sesterkama. Samo zahvaljujoč se mirnim živcem vodstev obeh ekip se je treba zahvaliti, da se je vse končalo brez posledic. (Marij)

Obvestila

PRIMOTOR KLUB

organizira ob priliki VN Italije avtobusni izlet v Mugello dne 11. junija 1995. Vse informacije telefonsko na stevilkah 228292 (Jasna / 18.00-19.00) in 228641 (Andrej / 18.00-20.00).

SMUCARSKA KOMISIJA ZSSDI

vabi vse zamejske smucarske sekcije in društva na sejo, ki bo JUTRI, 31. maja, ob 20.30 v domu A. Sirk v Krizu. Program: pregled delovanja v minuli sezoni in projekti za naslednjo. Zaradi vaznosti seje prosimo za udeležbo in točnost.

SZ SLOGA

sklicuje v petek, 2. junija v Prosvetnem domu na Opcinah REDNI OBCNI ZBOR z obicajnim dnevnim redom, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Ob tej priloznosti bodo nagrajene najuspesnejse ekipe in posamezniki minule tekmovalne sezone. Vabljeni.

PLAVALNI KLUB BOR

vabi clane na ZAKLJUCNO PRIREDITEV, ki bo v soboto, 3. junija v bazenu pri Alturi: razplavanje od 15.15 dalje, pricetek tekmovalja ob 16. uri, nagrajevanje in druzabnost ob 18. uri v borovem sportnem centru.

JK CUPA

sporoča, da je v teku vpisovanje v sledece JADRALNE TECAJE: od 12. do 23. 6. za letnike 85-88 - celodnevni, od 12. do 23.6. za letnike 80-86 - popoldanski, od 26.6. do 7.7. za letnike 85-88 - celodnevni, tecaj od 26.6 do 7.7 za letnike 80-86 - popoldanski ter tecaj od 10. do 21. 7. - nadaljevalni ter tecaje Windsurfa: enotedenski tecaj (sobota in nedelja izkljucena) od 3. do 7.7. ter od 10. do 14.7. Prijave sprejemamo na klubskem sedezu v Seljanskem zalivu vsako soboto od 16. do 18. ure, tel. st. 040/299858.

TPK SIRENA

sporoča, da je v teku vpisovanje za nastop na 10. regati Trst - Brioni.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Kljub temu da je vaša večina obračanja denarja podobna krtovemu obračanju zemlje, se bo vaša naslednja naložba vseeno obrestovala. Zahvalite se neumnostim drugih.

BIK 21. 4. - 20. 5.: V želji po pomoči nekemu nebogljencu boste pretiravali do te mere, da si boste nakopali kup dodatnih težav. Naučite garaje delati, pa bosta zadovoljna oba.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nekdo, ki vam je obljubil nebesa, vam bo dal zgolj priložnost, da se ponovno soočite s svojo naivnostjo. V lopovskih casih, kot so današnji, zaupajte zgolj sebi.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Zahtevnost, ki jo izrazate do samih sebe, bo danes prerasla vsako razumno mero. Če se boste se naprej tako gnali, se boste najprej izčrpali, nato pa se krpali.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Kot ljubitelj kakovosti boste postrili kakovostna merila tudi na področju, ki ste ga v prepiranju, da je dobro hkrati tudi najboljše, puscali v nemar. Naj vam uspe.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Preden se znesete nad sibkejšim, se za trenutek postavite v njegov položaj. Če se počutite neprijetno, se znesite najprej nad svojo lastno sibkostjo.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Čeprav nimate težav z denarjem, se vendarle ne spuščajte v nepremišljene investicije. Boljši je zanesljiv cekincek v zepu kakor nezanesljiva kepa zlata na repu.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: S polno paro se boste približevali privlačnemu cilju. Preden vam poide sapa, se za trenutek ustavite in ozrite; morda boste ugotovili, da vas v resnici nekaj preganja.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Tako boste obremenjeni s poslovnimi zadevami, da vam bo za osebno življenje ostalo komaj kaj časa. Toda stabilno osebno življenje je temelj poslovnih uspehov.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Se zmeraj vas bodo crvčili dvomi glede neke kocljive zadeve. Če ne morete priti stvari do dna, se posvetujte z tekmečem, nato pa storite prav nasprotno.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Komaj boste opravili z neko težavo, že se bo pojavila druga. Na srečo imate dovolj moči za nov spopad in dovolj modrosti, da ga boste prelozili na boljše čase.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Kamorkoli se boste ozrli, povsod same grdobe in tečnobe. Se dobro, da boste danes mimi in ravnodušni, sicer bi se zlahka zapletli med nove medosebne zanke.

KRIŽANKA

Vodoravno:

1. krajša oblika moskega imena Ales, 4. ime slovenskega alpinista Cesna, 8. mesto v vzhodni Sloveniji, 11. zadnje predivo, 12. hrvaška igralka (Inge), 13. srednjeveška cerkvena pesem v nemskem jeziku, 14. reka v Galiciji na Pirenejskem polotoku, 15. švedski pisatelj (Ernst), 17. hrana, pripravljena za uživanje, 18. staromalajski prebivalci Bornea, 20. ime slovenske karikaturistke Primožic, 23. mesto v Maliju, 24. radioaktiven kemijski element (znak At), 28. cvetice, 30. kitajski filozof in filantrop, 31. nadav, pribitek, 32. šiitski verski voditelj, 33. reka v Kanadi, 35. pritok Donave pri Regensburgu, 36. latinski naziv za umetnost.

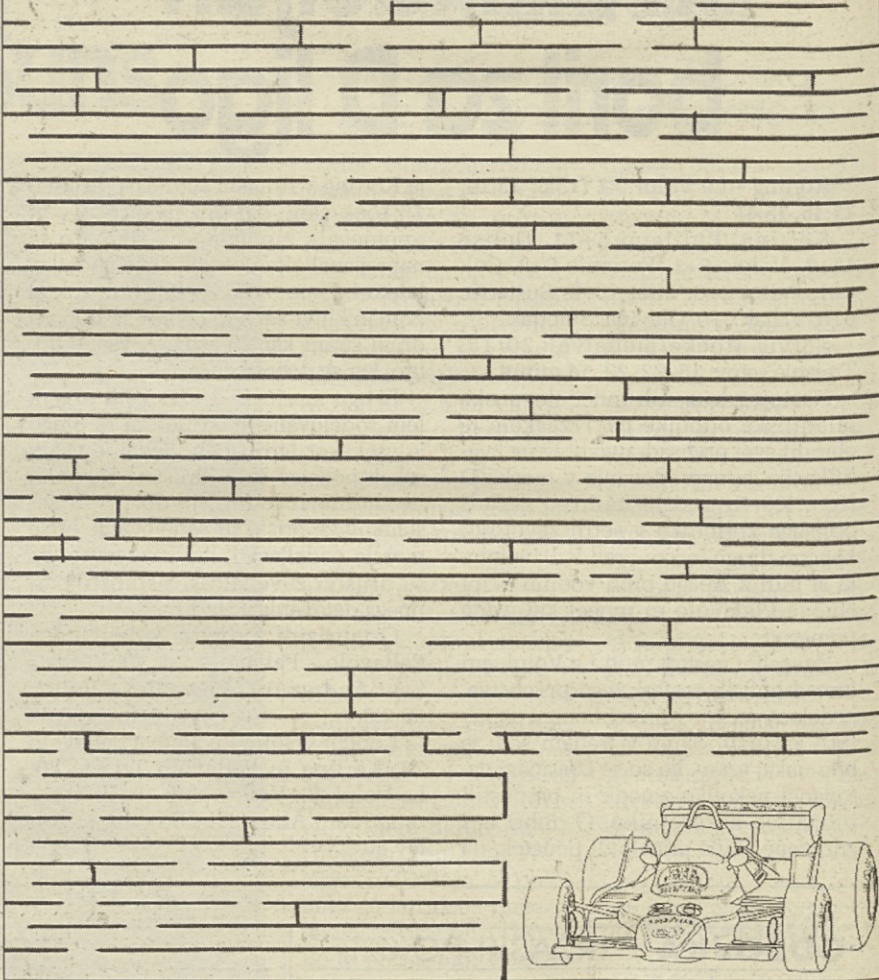
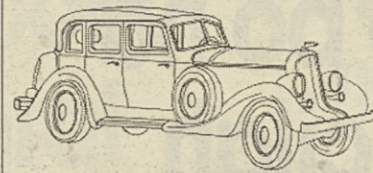
Navpično:

1. mesto v Indiji, 2. deset decilitrov, 3. mesto v evropskem delu Turcije, Edirne, 4. kemijski znak za titan, 5. nepravi oče, 6. tropsko drevo z vijoličnimi cveti v latih, 7. rida, 9. zelika s klasastim sovetjem, na primer rozetelj, 10. madžarska plavalca (Henrietta), 16. telesna poškodba, 19. nizek grm s prijetno dišecimi rumenimi cveti, 20. nemsko ime za Zagreb, 21. prebivalec Laosa, 22. ljubkovalna oblika imena Jožefa, 25. reka, ki teče skozi London, 26. zvezda v ozvezdju Orla, 27. ameriški dnevnik, 29. ciprsko odporniško gibanje proti britanskemu kolonializmu, 34. zacetnici nekdanjega ceskega politika Beneša.

1	2	3		4	5	6	7
8			9				10
11				●	12		
13				●	14		
15				16	●	17	
				18	19		
20	21	22					
23			●	24		25	26
28			29	●	30		
31				●	32		
33				34			
	35					36	

RESITVE: Vodoravno: Alo, Tamo, Kidričev, otre, Ilin, leis, Mino, Arner, jed, Dajaki, Aljana, Cao, astat, roze, Me-Ti, azlo, imam, Mackenzie, Naab, ars.

Katera pot je prava?

ŠAH

Problem - mat v 3 potezah / Dr.S.Wolf-Zagreb 1935

Osamljenemu črnemu kralju res ni lahko, ko mu beli napoveduje mat v treh potezah. Pri taki postavitvi figur sta dama in lovec belega ze na odličnih izhodiscih, zato mora na pomoc tudi beli kralj. To pa je tudi namig za pravilno pot pri reševanju problema, ki je pred vami!

Resitev naloge

Napovedana poteza s kraljem 1.Kg7 vodi do pravilne resitve. Sedaj ima črni kralj tri možnosti. Po 1...Kh4: 2.Df3 Kg5 3.Dg3 mat; na 1...Kh3 2.Df2 Kg4 3.Lf5 mat in 1...Kf4 2.Df2+ Ke5 3.Df6 mat!

Tako smo skupaj ugotovili, da je beli kralj na polju g7 uspešno odvzel črnemu kralju polja f6 in h6 in pripravil matiranje.

Silvo Kovac

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

279	VRSTA SKOKA BREZ ZALETA	MOSKI, KI MODRUJE	FRANCOSKI UMETN. SLOG	ITALJANSKI POPEVKAR (FAUSTO)	NABOLJ TEMEN DEL DNEVA	KIS	PRIPRAVA ZA GLAJENJE PERILA	IRENA AVBELJ	JADRAN. OTOK	PUJ (LAT.)	PREDLOG	JEVDOKIJE	MESTO V PANDZAPU	AVTOR: LUKA PIBER	OBSTOJ	ZAOSTALOST V RASTI	GRSKA ELIDA	ENOTA ZA NIHANJE	GRSKA CRKA	NICK NOLTE	RUSKI BASIST (ALEKSANDER)	POU- DAREK
SL. DRZ. PRVAK V KOSARKI														OZEBLA ZENSKA								
TRGOVSKA NACELA, ODNOSI														BALETNI PLESALEC								
NAUPO- RABNA REC							JOZE UDOVIC DALMATIN. PLANOTA				VALTER BONCA RAZPRA- VICA			SCILA					PIERRE CURIE GLASB. KERSNIK			
KRILATICA														RASTL. STEBLO STRJENA KRI			UZITNI TROPSKI GOMOLJ	DALMAT. Z. IME BARTOLOV ROMAN				
STRITARJEV ROMAN						OZNAKA ZA IT. LIRO KRISTUS				DEL NOVE GORICE JEZERO ENARE							KROGLA PRI BALINANJU					
MILAN VIDMAR			MAKED. M. IME	ODPRITINA V STENI				IRENE EPPLE PISEC ARIANE				SKAND. M. IME GRAFIK JUSTIN					BELGIJ. MESTO AALST TRSCICA					
GRSKI MITOLOSKI SODNIK				MURNOVI GLASOVI VRSTA LETALA									DELO ALEKSANDRA TOLSTOJA ESTONEC						IZRAEL. PEVEC OFARIM	DESNI PRITOK VISLE	POD	
PLAST					VERSKA PODOBA KILO- AMPER						UDARCI S SIBO NEPTUNIJ											
PREMOS CRK NA DALJAVO							PRIVR- ZENOST VERI								PORTUGAL- SKO PRISTA- NISCE							
SOL OCETNE KISLINE							ZAZNA- VANJE S PRSTI					TANTAL			TRAVNATA POVRšina							

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Planeti v svojih domicilnih znakih

Za umetnost življenja ne potrebujete ne glasbila ne platna

Ne bo večjih sprememb, saj vsi planeti - vključno s Soncem in Luno - ostajajo v istih znamenjih.

Tranzitno Sonce se bo gibalo po drugi dekadi Dvojčkov in nam bo pomagalo pri intelektualnem in umetniškem udejstvovanju. Se največja umetnost je življenja, kjer potrebujemo »samo« srce in blizino sočloveka. Neresnost, ki jo pogosto vzpodbuja Sonce v znamenju Dvojčkov, pri tem utegne celo pomagati, če seveda ni pretirana. Na marsikaterem področju bi lahko bili bolj sproščeni - tako kot v otroštvu. Otroci so nam lahko za zgled.

V znamenju Dvojčkov se giblje tudi Merkur, gospodar tega znamenja. Ker je njegovo gibanje se vedno retrogradno, bo njegov vpliv se bolj opazen in podoben vplivu Sonca v istem znamenju. Dvoččnost, ki ne bo redka, ima lahko tudi povsem zdrave osnove, in sicer v primerih konteksta strateskega pristopa do občutljivih položajev in ljudi. Zavestno pretvarjanje je včasih koristno. Venera se nahaja v znamenju Bika, ki je tudi njen domicil. V nas bo se naprej prebujala močno potrebo po ljubezni, zato bomo dokaj odprti in dovzetni za poglobljanje svojih čustev.

Mars potuje po znamenju Device, kar bo od nas zahtevalo spopad z neresnimi vprašanji, predvsem na področju ljubezni in komunikacije. Jupiter se nahaja v Strelcu in njegovo delovanje je izrazito. Poleg tega je to Jupitrovo leto, zato bo njegov optimističen naboj se toliko bolj opazen.

Saturn je v Ribah, Uran v Vodnarju (tudi doma), Neptun v Kozorogu, Pluton pa v domacem Skorpionu, kjer skrbi za dramatičnost. A. O.

	TOR	SRE	CET	PET	SOB	NED	PON
POCUTJE, ZDRAVJE							
sprostitev	✓	✓	✓	○	○	○	✗
sport	○	✗	✗	○	○	○	✓
post, dieta	○	✓	○	○	✗	✗	✗
tezja fizična dela	✗	✗	✗	○	○	✓	✓
izlet	○	○	✓	✓	✓	✓	○
DRUŽBA, ODNOSI							
obisk znancev	○	✗	✗	○	○	○	✓
domača zabava	○	○	○	✓	✓	✓	○
družinski posvet	✓	✓	✓	✓	○	○	○
družabne igre.....	○	○	○	✓	✓	✓	○
urejanje uradnih zadev	✓	✓	○	○	○	✗	✗
POSEL, DENAR							
poslovno srečanje	✗	✗	○	○	○	✗	✗
nalozbe in nakupi	○	✗	✗	✗	✗	✗	○
zamenjava službe	○	○	○	✗	✗	○	○
izposoja denarja	✓	○	○	✗	✗	✗	○
igre na srečo	✓	✓	✓	○	○	○	✗
LJUBEZEN, SPOLNOST							
osvajanje.....	○	✓	✓	○	○	○	○
iskren pogovor	✓	✓	✓	✓	✓	○	○
zmenek	○	○	✓	✓	✓	✓	○
ljubljenje	✗	✗	○	○	✓	✓	✓
prekinitev zveze	✗	✗	✗	✗	✗	○	○
UMSKE DEJAVNOSTI							
branje	○	○	○	○	○	✓	✓
učenje, sirjenje obzorja ...	○	○	○	✓	✓	✓	○
raziskovanje	✗	✗	✗	○	○	○	○
umetniško ustvarjanje ...	✓	✓	✓	✓	✓	○	○
reševanje težav	○	○	○	✓	✓	✓	✓
LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, ✗ neugoden dan							

VELIKI LJUDJE

F. Nightingale v vojni z bedo

»Gospa s svetilko« junakinja krimske vojne

Florence Nightingale je kot skrbno varovana hčerka premožnih angleških starsev pri sedemnajstih letih trdila, da je slisala klic boga, ki jo je pozval k misiji. Sele devet let kasneje ji je postalo jasno, za kakšno misijo je slo.

Bivanje v diakonisi pastorja Fliednerja v Kaiserswerthu na Renu je ljubki in inteligentni mladi ženski pokazalo pot v prihodnost. Cutila se je poklicano za nego bolnikov ter nudenje pomoči in moralne podpore. V času, ko takšno delo niso prevzemale zenske visoke družbe, to ni bila lahka naloga. Kljub temu pa je Florence Nightingale, ki je bila 12. maja na enem od mnogih družinskih dopustov rojena v Firencah, nemoteno nadaljevala svojo pot. Leta 1853 je prevzela vodstvo nekega doma za nego guvernant v Londonu, kjer se je izkazala tudi za finančnega genija in organizacijski talent.

Leta 1853 se je začela krimska vojna, v kateri so se Rusi, Francozi, Britanci in Turki borili tri leta. Florence Nightingale je v Timesu brala o kaotičnem stanju v vojnih bolnišnicah, neprimernem in nezadostnem zdravljenju, pomanjkanju sanitetnega materiala in kirurških instrumentov ter najosnovnejših pogojev za delo. Njena prošnja vojnemu ministru Sidneyu Herbertu, naj jo pošljejo na vojno območje, se je povsem slučajno krizala z ministrovim pismom, v katerem jo je prosil, naj prevzame vodstvo bolniške nege ranjenih v krim-

ski vojni. S skupino bolniških sester je odpotovala v turski Scutari, kjer se je bila prisiljena soočiti s problemi v lazaretu, ob tem pa je naletela se na odpor ekipe zdravnikov. Bolnike in ranjene je nasla podhranjene in nezadostno oblecene. Z njimi so ravnali kot z drugorazrednimi ljudmi. Sanitarne razmere so bile katastrofalne. Kljub vsemu nasprotovanju je diplomatsko in nemoteno postopno uvedla temeljite spremembe in premostila predsodek, da je nega ranjenecv moško delo. Bolniki so kaj kmalu ugotovili, da imajo opravka s človekom, ki mu lahko zaupajo, ki se dela loti brez besed in ki jim prisluhne, ko se mu pri večernih obhodih potožijo v soju svetilk. Spostljivo so jo imenovali »gospa s svetilko« in »mati ranjenecv« .

Ko se je na vojnem območju okuzila s krimsko mrzlico, ki je bila redko ozdravljiva, so njeno delo povsod pogrešali. Tudi njej je komaj uspelo ozdraveti. Kljub temu je predhodno vrnitrev v London odločno odklonila. Ker jo je usoda vojakov na fronti ganila, se je trudila tudi za to, da je moške pripravila na vrni-

tev domov in jim tako zagotovila trden položaj v družbi. Citalnice je opremila s knjigami, časopisi, igrami ter pisalnim papirjem in crnilom. Vojake je prepričala, da so del svojega placila, ki so ga sicer skoraj v celoti porabili za zganje, pošiljali v domovino. Po padcu Sewastipola 8. marca 1855 je v Scutariju ostala tako dolgo, dokler lazareta ni zapustil zadnji vojak. Izpolnila je svojo misijo.

Avgusta 1856 se je vrnila v London. V naslednjih letih je svoje izkušnje iz casa vojne prenesla na zdravstvo v domovini. Ena njenih knjig nosi naslov Zapisi o bolniški negi. Leta 1860 so v Londonu odprli zdravstveno solo, ki so jo poimenovali po njej. Moc zenske, ki je postopno oslepela, je vse bolj slabela.

Trinajstega avgusta 1910 je Florence Nightingale umrla v starosti devetdesetih let. V skladu s skromnostjo, ki jo je odlikovala vse življenje, so jo po lastni želji pokopali brez državnih slovesnosti. Na njenem nagrobniku je zapisano le: »F. N. Rojena 1820. Umrla 1910.«

Irmgard Wilke, dpa

radio GLAS ljubljane d.d.
99.5 MHz, 100.2 MHz, 104.8 MHz
LABIRINT ZNANJA
VSAK TOREK OD 20.00 DO 21.30

IME IN PRIIMEK _____
TELEFONSKA ŠTEVILKA _____
NASLOV _____
GLASBENA ŽELJA _____
Prijavnico pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva ulica 6
61000 Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

IRSKA

Dve kolesi, dva možaka in 1000 km poti ⁽⁶⁾

Na poti od Ballingearyja do Kenmara, na stičišču Beare in Iveragha, sva se srečala s prvim resnejšim vzponom. Dez, veter in megla so naredili vzpon na 304 metre visoki Turner's Rock Tunnel se bolj zanimiv. Človek ima občutek, da je po pomoti zasel med skale in številne ovce, da je civilizacija nekje neznansko daleč. Popoldne sem potiskal pedala že iz samega besa in protesta proti nenehnemu dežju in čakal na obljubljeno posteljo in čaj v Kenmaru.

Kenmare je tipično, za turistične potrebe spremenjeno irsko mestece. Živi izključno od turizma in za turizem. Ena sama ulica in trg, ki tvorita središče, sta polna majhnih butikov s

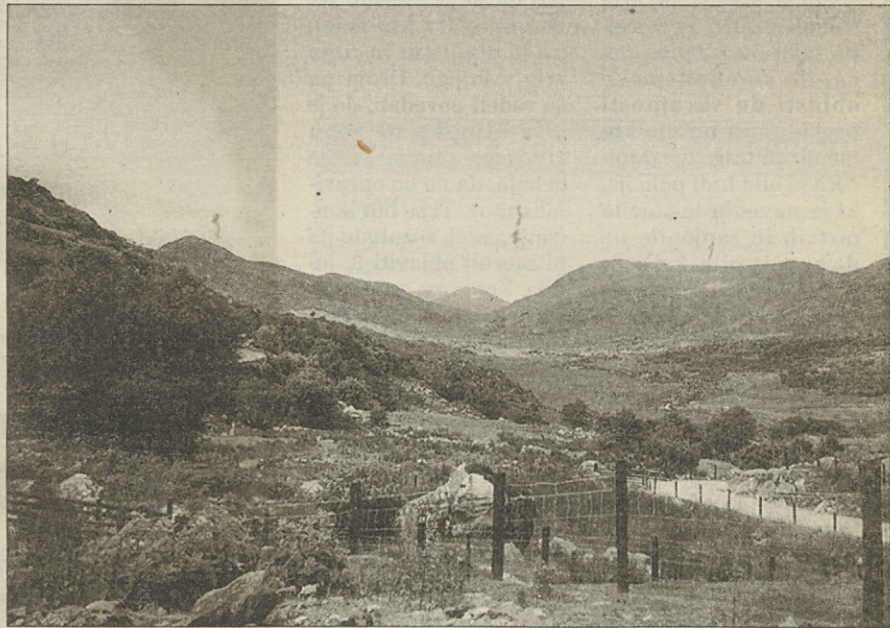
tradicionalnimi irskimi izdelki. Med njimi dominira Woolmarket - trgovina z volnenimi izdelki z Aranskih otokov in Donegala, polna Nemcev in Italijanov. Tudi jaz sem se pustil prepričati in si za šest funtov omislil volneno kapo. Prijazna prodajalka mi je postregla tudi z najnovejšo vremensko napovedjo. Obljubila je cel teden lepega vremena. To gre najbrž h kapi, sem pomislil in se ji vljudno zahvalil. Prodajalkina vremenska napoved ni bila daleč od resnice - sledila sta dva in ne samo en teden lepega, sončnega vremena. Na Irskem je to redek pojav in dokaz več za to, da se klimatske razmere na Zemlji spreminjajo.

Vsaj kar zadeva Irsko, nimam nič proti.

Naslednja etapa je bila ena najkrajših, zato pa morda najlepša. Na poti do Dingla sva se najprej vzpele na prelaz Moll's Gap, ki je zahteval približno uro enakomernega kolesarjenja. Čeprav sva startala med zadnjimi, sva na vrh prispela pred vsemi. Vecina jih je obupala že na polovici poti, sestopila s koles in pot nadaljevala pes, pri tem potiskala kolo, pa se kakšnih petnajst ali dvajset kilogramov prtljage na njem. Na vrhu popotniška čaka nepozaben razgled na Killarney National Park z množico jezer - Lakes of Killarney - z največjimi Upper, Middle in Lower Lake. Deset tisoč hektarjev

veliko območje je bilo oblikovano v ledeni dobi in spominja na slovensko Dolino triglavskih jezer. Pot navzdol je trajala trikrat dlje kot navzgor. Za vsakim ovinkom se je ponujal nov, cudovit razgled. Kaj smo hoteli drugega, kot da smo se pri vsakem ustavi za kakih dvajset minut. Poteza, vredna svojega časa.

Ko zapeljes v Killarney, se človeku zazdi, da se je vrnil v civilizacijo, hkrati pa si zazeli, da bi jo cimprej tudi zapustil. Tega mesteca z devet tisoč prebivalci ne imenujejo zastoj Poliestrski raj. Celo s kolesom se le s težavo prebijes skozi kolone turističnih avtobusov. Popihala sva jo v park ob jezeru in si

Prelaz čez Killarney (Foto: J. Vindišar)

tam privosčila popoldnasko lenarjenje.

Popoldne sva prekosarila se približno deset kilometrov in prenočila v sotoaru na prijazni kmetiji v Killorglinu, kjer lahko zjutraj kupiš sveže mleko, maslo in jajca. Zvečer sem opazoval svojega švedskega soseda, kako je prizadevno čistil kolo. Malce me je zapekla vest ob pogledu

na mojega, zato sem se ga se pred mrakom lotil. Samo toliko, da sem odstranil umazanijo z verige in zobnikov, naravnal prestrave in ga temeljito naoljil.

Tu sva spoznala tudi Jurgena in Karla iz Belgije, ki sta po Irski sicer stopala, kar pa ni predstavljalo ovire, da ne bi preostanka potovanja opravili skupaj. No ja, dogovorili smo se, da

bomo poiskali prostor v istem Youth Hostelu ali pa se v primeru neuspeha nasli na kaksnem drugem kraju (beri: pubu). Taktika je delovala in tako smo približno deset dni pozneje skupaj praznovali zaključke potovanja v Ould Dubliner Pubu v središču Dublina.

Se nadaljuje
Jure Vindišar

VREMENSKA SLIKA

Nad severno, srednjo in južno Evropo je plitvo območje nizkega zračnega pritiska. Frontalni val se od zahoda blizu Sloveniji. Nad naše kraje doteka vse bolj vlažen in se razmeroma topel zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.16 in zšlo ob 20.43. Dan bo dolg 15 ur in 27 minut. Luna bo vzšla ob 6.16 in zšla ob 21.31.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	16,4	Crikvenica	19,0
Sava (Radovljica)	10,2	Malinska	20,0
Sora	12,3	Sibenik	20,2
Ljubljana	13,0	Porec	20,2
Savinja	-	Split	20,2
Vipava	10,9	M. Losinj	21,0
Jadransko morje (Koper)	20,2	Dubrovnik	20,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SE 4 do 8 vozlov

popoldne: S 6 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.52 najnižje -60 cm, ob 11.29 najvišje 29 cm, ob 16.35 najnižje -11 cm, ob 22.20 najvišje 45 cm.

Jutri: ob 5.19 najnižje -59 cm, ob 12.01 najvišje 29 cm, ob 17.06 najnižje -9 cm, ob 22.47 najvišje 42 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	23
1000 m	21
1500 m	13
2000 m	9
2500 m	4
2864 m	3

BIOPROGNOZA

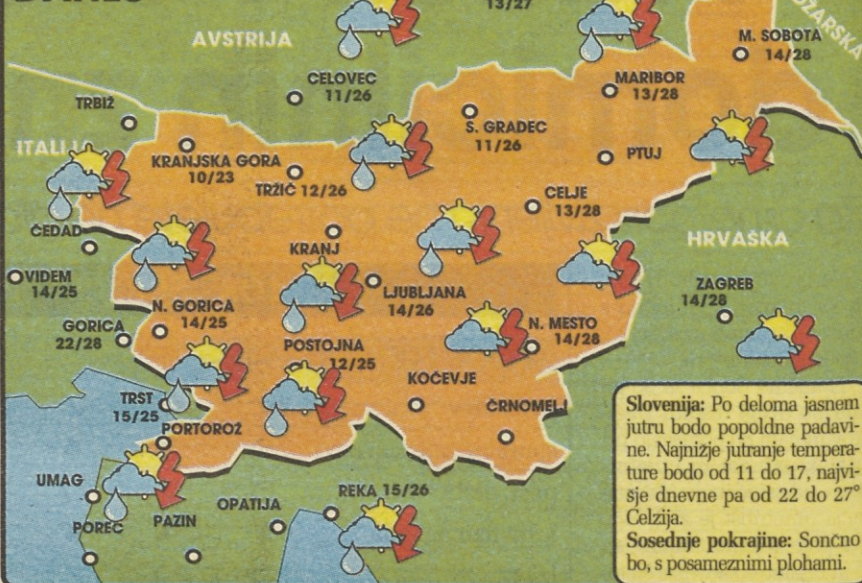
Dopoldne bodo vremensko občutljivi ljudje cutili obremenitev, ki se bo čez popoldne se povečala. Kazale se bodo kot slabo počutje, utrujenost, razdražljivost, notranji nemir in potrtost.

VOX POPULI

Clovek mora biti sam, da bi spoznal druge.

Civilizacija ponizuje mnoge, da bi dvignila izbrane.

DANES

Slovenija: Po deloma jasnem jutru bodo popoldne padavine. Najnižje jutranje temperature bodo od 11 do 17, najvišje dnevne pa od 22 do 27° Celzija.

Sosednje pokrajine: Sončno bo, s posameznimi plohami

JUTRI

V Sloveniji: V noci na sredo se bodo padavine in nevihte razširile nad vso Slovenijo. V sredo bo večinoma hladneje s padavinami.

Obehi: V četrtek bo se nestalno vreme, s popoldanskimi nevihtami.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Študentka najprej ubila kolegico, nato se je obesila

WASHINGTON - Dve mrtvi in tri ranjene študentke je tragičen obracun neprisebnega izpada neke študentke medicine na massachusettski univerzi Harvard, ki je ubila svojo sostanovalko, ranila druge tri in nato napravila samomor. Harvardska univerza je ena najbolj prestižnih v ZDA in v svet, tako da ne preseneča, da so akademske oblasti do skrajnosti previdne in nočejo komentirati tragedije. Molčeca je bila tudi policija, ki je navedla le število mrtvih in ranjenih, ne da bi pojasnila, kaj se je v resnici zgodilo, čes da je preiskava se v teku.

Kasneje pa se je vseeno izvedelo, da je do tragedije prišlo nekaj pred osmo uro zjutraj, ko je 20-letna Tadesse Sinedu iz etiopske Addis Abebe z nožem smrtno zabodla svojo sostanovalko, 20-letno Vietnamko Trang Ho. V sosednji sobi je spala Thao Nguyen, 26-letna prijateljica nesrečne Trang Ho. Ob smrtnem krik prijateljice je vdrila v sobo in poskušala razorožiti Etiopko, a ji ni uspelo. Na begu je z nožem ranila se drugi dve študentki, ki sta jo poskušali ustaviti. V študentskem domu je nastala nepopisna zmeda. Kakih 20 minut kasneje je v poslopje vdrila policija, ki je v neki ko-

palnici nasla obešeno Tadesse Sinedu. Vsi poskusi, da bi dekle rešili, so bili neuspešni, izdihnila je takoj po prihodu v bolnišnico.

Kot so kasneje povedali študenti in študentke, je bila Tadesse Sinedu ze dalj časa čudna. Neki študent je dejal, da jo je prejšnji teden opazil v knjižnici, ko je obupano in topo zrla v knjigo. Drugi pa so vedeli povedati, da je bila Etiopka na robu živčnega zloma, ker se je bala, da ne bo opravila izpitov. Ti so bili končani včeraj, rezultate pa bi morali objaviti 8. junija. Kot kaže, se je v dekleto nekaj zlomilo. Prepričana je bila, da ji je na izpiti spodletelo in da je njene študentske kariere na Harvardu konec. To je ze druga letosnja tragedija na harvardski medicinski fakulteti. Pred začetkom semestra je napravil samomor neki drugi študent.

Na harvardski univerzi je pred izpiti napetost med študenti izredna, saj je ta univerza med najbolj selektivnimi v vseh ZDA, tako da je vpis skrajno teza ven, sprejemni izpiti pa se težji. Za razliko od drugih univerz slabši študentskem domu je nastala nepopisna zmeda. Kakih 20 minut kasneje je v poslopje vdrila policija, ki je v neki ko-

Avstralsko sovo rešuje valiilnica

Enomesečni mladič redke avstralske prizemljске sove, ki se je izvalil v valiilnici, potem ko je biologom uspelo iz sovjega gnezda od štirih rešiti le eno jajce (Telefoto: AP)

Daljevi kipi v Parizu

PARIZ - Na pariski Place Vendome bodo od prihodnje srede do 20. avgusta razstavljali bronaste kipe katalonskega umetnika Salvadora Dalija. Place Vendome, ki ze nekaj let služi kot razstavišče za vrhunsko kiparsko umetnost, je le nekaj korakov od Hotela Meurice, kjer je Dalí najraje prebival.

Wilson umrl v pravi revščini

LONDON - Bivši britanski laburistični premier Harold Wilson je umrl v pravi revščini, ker mu pokojnina ni zadostovala za bolniško in zdravstveno oskrbo. Prav zato so ga prijatelji kljub Alzheimerjevi bolezni dvakrat tedensko peljali v zgornji dom britanskega parlamenta, tako da je vsaj dobil dnevnice. Harold Wilson je umrl 24. maja v 79. letu starosti po dolgi in mučni bolezni, ki je Wilsonove finančno skoraj uničila. Resnici na ljubo se pokojni Wilson ni nikoli trudil, da bi obogatel.

Zaradi ebole 124 mrtvih

KINSASA - Po zadnjih podatkih je v Zairu zaradi epidemije ebole umrlo ze 124 oseb. Zadnji dve žrtvi sta umrli v soboto v vasi M'Tsama, kakih šestdeset kilometrov od Kikwita. Kot se je izvedelo, sta žrtvi pred tedni pomagali svojim bolnim sorojcem v kikwitski bolnišnici. Epidemija se torej postopoma umirja, tako da se brzkone ne bodo uresnicile črnogledne napovedi o več kot 300 mrtvih.

Tragičen spust po reki

STOCKHOLM - Sedem ljubiteljev spustov po divjih rečnih vodah (rafting) je izgubilo življenje, ko se je njihov gumijasti coln prevrnil na brzicah reke Rane v severni Švedski. Na njem je bilo 14 oseb, od katerih so jih šest rešili, eno pa pogrešajo.

Zasilni pristonek boeiga 747

HONG KONG - Enaindvajset oseb je bilo lažje ranjenih med zasilnim pristankom orjaškega jumba družbe Cathay Pacific na hongkonskem letališču. Boeing 747 je bil iz Hong Konga namenjen v Frankfurt, ko je takoj po vzletu izbruhnil požar v drugem motorju. Pilot se je takoj vrnil na letališče in brezhibno pristal. Potniki so se ranili, ko so po zasilnih toboganih zapuščali letalo.

Številni avstralski zdravniki odločno nasprotujejo evtanaziji

SYDNEY - Prejšnji teden uzakonjena pravica evtanazije v avstralskem Severem teritoriju povzroča razhajanja med avstralskimi zdravniki. Njihovo osrednje združenje (Australian Medical Association) je zakon obsodilo, medtem ko ga združenje Doctors Reform Society podpira in zahteva, da ga sprejmejo tudi druge avstralske zveze države.